የኢትዮጵያ ግብርና ናሙና ጥናት
የመረጃ አሰባሰብ መመሪያ

I. መግቢያ

የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ መሰረት የሆነው ግብርና በአብዛኛው በግል ባለይዞታ ይካሄዳል:: በሀገሪቱ ኤኮኖሚና ማህበራዊ ኑሮ ዕድገትም ከፍተኛውን ድርሻ ያበረክታል:: የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት ለዚህ ክፍለ ኢኮኖሚ ከፍተኛ ትኩረት በመስጠት ገጠሩን ማዕከል ያደረገ የልማት ስትራቴጂ በመንደፍ በአሁኑ ወቅት የምግብ ዋስትናን ለማረጋገጥ፣ምርታማነቱ በዝቅተኛ ደረጃ የሚገኘውን ግብርና ለማሻሻልና የሕዝቡን የኑሮ ደረጃ ከፍ ለማድረግ የተለያዩ ጥናቶችን በማካሄድና ተገቢ እርምጃዎችንም በመውሰድ ላይ ይገኛል:: ወደፊትም መንግስት ለሀገሪቱ ዕድገት ለሚያወጣቸው ዕቅዶችና ፖሊሲዎች የግብርናውን ክፍለ ኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የሚጠቁሙ ስታቲስቲካዊ መረጃዎች ያስፈልጋሉ::

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ለዚሁ ዓላማ የሚሆን መረጃ ለመሰብሰብ በየዓመቱ የግብርና ናሙና ጥናት ማካሄዱ የሚታወስ ነው:: በዚሁ መሰረት በ1997 ዓ.ም የግብርና ናሙና ጥናት መረጃዎችን መሰብሰብ ይቻል ዘንድ የመረጃ መሰብሰቢያ ቅጾችንና የመረጃ አሰባሰብ መመሪያዎችን አዘጋጅቷል:: ጥናቱም በገጠር የግል የግብርና ይዞታዎችን ብቻ ይመለከታል::

በዚህ ጥናት የሚሰበሰቡት ዋና ዋና የመረጃ ዓይነቶች የሚከተሉት ይሆናሉ:-

1. የእርሻ ሥራ ሁኔታ
   ሀ. የዘር አጠቃቀም በሰሰብል ዓይነት
   ለ. የመስኖ አጠቃቀም በሰብል ዓይነት
   ሐ. የማዳበሪያ አጠቃቀምና መጠን በሰብልና በማዳበሪያ ዓይነት
   መ. ፀረ-ሰብል ተባይ ፣ ፀረ- አረምና ፀረ-ሰብል በሽታ መድኃኒት አጠቃቀም በሰብል ዓይነት::

2. የመሬት አጠቃቀም
   ሀ. በጊዜያዊ ሰብል የተያዘ መሬት ስፋት
   ለ. በቋሚ ሰብል የተያዘ መሬት ስፋት
   ሐ. በግጦሽ የተያዘ መሬት ስፋት

መ. የእዳሪ መሬት ስፋት

ሠ. በደን ...ወዘተ የተያዘ የመሬት ስፋት

3. የተመረተ ምርት መጠን በሰብል ዓይነት
4. የቤት እንስሳት ብዛት (በአገልግሎት ዓይነት፣በዕድሜና በጾታ)
5. ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት፣በዓይነትና የማር ምርት መጠን

በዚህ መሰረት በግብርና ናሙና ጥናት አማካይነት የሚሰበሰቡትን መረጃዎች ደረጃና ጥራት ለመጠበቅና የሚገኙትን ውጤቶች አስተማማኝ ለማድረግ ይቻል ዘንድ በሥራው ላይ ለሚሰማሩ ሰራተኞች አንድ ዓይነት መመሪያ ማዘጋጀት በማስፈለጉ ይህ መመሪያ ተዘጋጅቷል:: በመሆኑም በመረጃ አሰባሰቡም ሆነ በቁጥጥሩ ሥራ የሚሰማሩ የመስክ ሠራተኞች በሙሉ በዚህ መመሪያ ውስጥ በዝርዝር የቀረቡትን፣

ሀ/ አጠቃላይ መመሪያ

ለ/ የቅጾች አሞላልና ሌሎች ተጨማሪ መመሪያዎችን

በሚገባ አስቀድሞ ማንበብና መረዳት ይኖርባቸዋል:: በሥልጠናው ወቀት ከውይይት የሚገኙ ጠቃሚ ሃሳቦች ስለሚኖሩ የተገኙትን ሃሳቦች በማስታወሻ መመዝገብ ያስፈልጋል:: ከዚህም በተጨማሪ መረጃ በሚሰበሰብበት ጊዜ በመመሪያው ላይ የሰፈሩትን ሃሳቦች በሙሉ ማስታወስ ስለሚያስቸግር መመሪያውን መያዝ ተገቢ ይሆናል::

II. <u>አጠቃላይ መመሪያ</u>

2.1 <u>የመረጃ ሰብሳቢው ተግባርና ኃላፊነት</u>

በግብርና ናሙና ጥናት የተሠማራ መረጃ ሰብሳቢ ለጥናቱ መሳካት ከፍተኛ ሚና ይጫወታል:: መረጃ ሰብሳቢው የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር በቅንነት ፣በታማኝነትና በታታሪነት ማከናወን ይገባዋል:: መረጃ ሰብሳቢው ከተመደበበት ቦታ ነዋሪ ሕዝብ ጋር ተግባብቶ የሕዝቡን ትብብር ለማግኘትና የመረጃ አሰባሰቡን ተግባር ለማከናወን ይችል ዘንድ ከመጥፎ ድርጊቶች ሁሉ እንዲርቅ ያስፈልጋል:: በተጨማሪም ማንኛውም መረጃ ሰብሳቢ <u>በሥራው ወቅት</u> ከሥራው ጋር ግንኙነት በሌላቸው ተግባራት / በንግድ ፣ በፖለቲካ ወይም በሐይማኖት ቅስቀሳዎች እና በመሳሰሉት/ በቀጥታም ሆነ

በተዘዋዋሪ መንገድ መሰማራት በሥራው ላይ ተፅዕኖ ስለሚያስከትል አጥብቆ የተከለከለ መሆኑን ማወቅ ይኖርበታል፡፡

መረጃ ሰሰብሳቢው ሥራውን ለማከናወን በየቤተሰቡ በሚደርስበት ወቅት ሰላምታ በመስጠት እራሱን ማስተዋወቅና ስለመጣበት ዓላማ ገለፃ ማድረግ አለበት፡፡ በጥናቱ የሚጠየቅ ማንኛውም ጥያቄ በመመሪያው መሠረት መሆን እንዳለበት በመገንዘብ ለጥናቱ አግባብ የሌለውን ጥያቄ መጠየቅ አይኖርበትም፡፡ በአጠቃላይ ሥራው ጥንቃቄ የሚፈልግ ስለሆነ መረጃ ሰብሳቢው ታታሪ፣ትሁት ፣ቀልጣፋና ተግባቢ መሆን ይኖርበታል፡፡

መረጃ ሰብሳቢው የተለያዩ መጠይቆችንና ቅጾችን በመሙላት መረጃዎችን ሲመዘግብ ጽሑፉ ንጹሕ፣ የሚታይና የሚነበብ መሆን አለበት፡፡ እንደዚሁም መረጃ የተሞላባቸውን ቅጾች ሁሉ በመመርመር አስፈላጊውን ዕርማት ማድረግ ያለበት ከመሆኑም በላይ ካስፈለገ ወደ ቤተሰቡም በመመለስ በስህተት የተመዘገቡ፣የማይመሳሰሉ፣እርስ በእርስ የማይጣጣሙ፣ለማንበብ የሚያስቸግሩ...ወዘተ መልሶችን ማስተካከል ይገባል፡፡ ለጥናቱ የሚሰጡትን ዶክመንቶችና ሌሎች ዕቃዎች በጥንቃቄ መያዝ አለበት፡፡ በመረጃ አሰባሰቡ ወቅትም የሚሰበሰቡትን መረጃዎች በሚስጥር መጠበቅና (ከተቆጣጣሪውና አስተባባሪው) በስተቀር ለማንም ግለሰብ ማሳየት አይገባውም፡፡ ከዚህም ሌላ በሥራ ወቅት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ዶክሜንቶችና ቁሳቁሶች (መጠይቆች ፣መመሪያዎች፣ ኮምፓስ ፣ሚዛን ፣ሜትር፣እርሳስ፣መቅረጫ... ወዘተ)ከመረጃ ሰብሳቢው እጅ ሊለዩ አይገባቸውም፡፡

2.2 መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስችሉ ዘዴዎች

ሀ. መልስ ሰጪውን ስለመቅረብ

በቅድሚያ መረጃ ሰብሳቢው ለመልስ ሰጪው እንግዳ ስለሆነ ጥሩ የመግባባትና የመተማመን ሁኔታ እንዲፈጠር ጥረት ማድረግ አለበት፡፡ ሰላምታ ከተለዋወጠና በትህትና ከቀረበ በኋላ ስሙንና የላከውን መስሪያ ቤት በመንገር መታወቂያውን በማሳየት የመጣበትን ምክንያት ማስረዳት አለበት፡፡ መልስ ሰጪዎች ብዙውን ጊዜ ለምን እነሱ እንደተመረጡ ስለሚጠራጠሩና ስጋት ሊያድርባቸው ስለሚችል የተመረጡት በአጋጣሚ መሆኑንና የተሰበሰበውም መረጃ በሚስጥር እንደሚጠበቅ መግለጽ ያስፈልጋል፡፡

ለ. <u>በግል ስለማነጋገር</u>

መረጃ ሰብሳቢው ለጥያቄዎች ሁሉ ትክክለኛ መልስ ማግኘት የመጀመሪያ ዓላማው ሲሆን መልስ ሰጪው የሚሰጠው መልስ ለጥናቱ አስፈላጊ መሆኑን በመግለጽ ትክልልኛ መልስ እንዲሰጥ ማግባባት ያስፈልጋል፡፡ መልስ ሰጪውም ፈቃደኛ ከሆነ በኋላ ቃለ መጠይቁ በግል ሆኖ ሊመለስ በሚችልበት ቦታ መደረግ አለበት፡፡ ምክንያቱም በቃለ መጠይቁ ወቅት የሌሎች ሰዎች መገኘት በመልሶች ላይ ተጽዕኖ ሊያሳድር ስለሚችል ነው፡፡

ሐ. <u>የቃለ መጠይቁን ሁኔታ ስለመቆጣጠር</u>

አንዳንድ ጊዜ መልስ ሰጪው ጥያቄዎችን በቀጥታ መመለስ ሳይችል/ ሳይፈልግ ይቀርና ወደ ሌላ አርዕስት በመግባት ለመመለሰ ይሞክራል በሌላ በኩል ደግሞ የማይስማማ መልስ ይሰጥ ይሆናል፡፡ በዚህ ጊዜ ወዲያውኑ ማስቆም ወይም ኃይለቃል መናገር አያስፈልግም ፣ የሚለውን ማዳመጥና ዘዴ በተሞላበት መንገድ ተገቢውን ጥያቄ በመጠየቅ ትክክለኛውን መልስ እንዲሰጥ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡

መ. <u>ጥያቄዎችን ስለመጠየቅ</u>

የጥያቄዎቹን አቀራረብና ቅደም ተከተል መለወጥ አሻሚ ትርጉም ወይም ትክክለኛ ያልሆነ መልስ ሊያስከትል ስለሚችል ጥያቄዎቹ በተሰጠው መመሪያ መሠረት መጠየቅ አለባቸው፡፡ ስለዚህ ጥያቄዎችንም እንደቅደም ተከተላቸው በመጠየቅ መልሶቹ በንጽህናና በጥንቃቄ መሞላት አለባቸው፡፡

ሠ. <u>ጥያቄዎችን ስለመድገም</u>

መልስ ሰጪው፡-

1. አላውቅም ቢል ፣
2. የማይስማማ መልስ ቢሰጥ፣
3. ጥያቄውን አልመልስም ቢል

መረጃ ሰብሳቢው ጥያቄውን እንዳለ ዝግ ብሎና ጥርት አድርጎ በመድገም መልስ ሰጪው እንዲያስብ ጊዜ መስጠት አለበት፡፡ በተደጋጋሚ ተጠይቆ መልስ ሰጪው ካቃተው ሁኔታውን መዝግቦ ወደ ሚቀጥለው ጥያቄ ማለፍ ይገባል፡፡ የተለያዩ ባለይዞታዎች ሲጠየቁ አንድ የተወሰነ ጥያቄ ላይ ተመሳሳይ ችግር ካሳዩ ጥያቄው በትክክል ያልተቀመጠ ሊሆን ስለሚችል ይህ ሁኔታ ለተቆጣጣሪው ወዲያውኑ ሪፖርት መደረግ አለበት፡፡

ረ. <u>የማውጣጣት ጥያቄ ስለማቅረብ</u>

የማውጣጣት ጥያቄ ማለት መልስ ሰጪው ለቀረበለት አጠቃላይ ጥያቄ በሰጠው መልስ ላይ ተጨማሪ ማብራሪያ እንዲሰጥ የሚደረግበት ዘዴ ነው:: መረጃ ሰብሳቢው የማውጣጣት ጥያቄ የሚጠቀመው ፣

1. መልስ ሰጪው ከተጠየቀው ጥያቄ ጋር የማይስማማ መልስ ሲሰጥ፣
2. መልሱ ግልጽ ሳይሆን ሲቀር ፣
3. መልሱ ያልተሟላ ሲሆን፣
4. መልሱ ትክክል መሆኑ ሲያጠራጥር ነው::

ሆኖም የማውጣጣት ጥያቄዎች መልሶችን መጠቆም የለባቸውም :: ይህንንም ለማስወገድ መልስ ሰጪው በሰጠው መልስ ላይ እንዲመረኮዝ ማድረግ ያስፈልጋል:: የማውጣጣት ጥያቄዎች የሚከተሉትን ይመስላሉ::

1. በተጨማሪ ሊያስረዱኝ ይሞክራሉ ?
2. ይቅርታ ስላልሰማሁዎ ሊደግሙልኝ ይችላሉ?
3. በምን ዓይነት መንገድ?
4. ስለማያስቸኩል እስቲ ቀስ ብለው አስበውበት ይንገሩኝ?
5. እስቲ ሌላ ምን እንዳሰቡ ይንገሩን?... ወዘተ

መጠየቅ የሌለባቸው ጠቋሚ የጥያቄ ዓይነቶች ደግሞ የሚከተሉትን ይመስላሉ::

1. ያለዎት ማሳ ይህ ብቻ ነው አይደል?
2. እዚህ ማሣ ላይ ማዳበሪያ አይጠቀሙም መሰለኝ ይጠቀማሉ?
3. ያሉዎት በጎች እነዚህ ብቻ ናቸው ::

ሰ. <u>ቃለ መጠይቁን ስለማጠናቀቅ</u>

ቃለ መጠይቁ ከተፈጸመ በኋላ መልስ ሰጪው ባለበት መረጃ ሰብሳቢው <u>መጠይቁን እንደገና በማየት የተዘለሉ ጥያቄዎች ካሉ ለነሱ መልስ ለማግኘት መሞከር አለበት</u> :: በመጨረሻም መልስ ሰጪው ላደረገው ትብብር በማመስገን ለሌሎች ተመሳሳይ መጠይቆች ወይም ተግባሮች ለምሳሌ:- ለማሣ ስፋት ልኪ፣ለሰብል አጨዳ፣ለቤት እንስሳት ጥናት...ወዘተ ሌላ ቀን የሚመለስ መሆኑን ነግሮ መሰናበት ያስፈልጋል::

III. *የ1999 ዓ/ም ሰብል ትንበያ ጥናት ዓላማዎች*

በ1997 ዓ/ም በመስከረም ወር መጀመሪያ ጀምሮ እስከወሩ መጨረሻ ለአንድ ወር የሀገሪቱን ክልሎች በሙሉ በሚሸፍኑ በናሙና በተመረጡ ቆጠራ ቦታዎች የሚካሄደው የሰብል ትንበያ ጥናት የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል::

1. የዚህ ጥናት መሠረታዊ ዓላማ በ1999 ዓ/ም ሊገኝ የሚችለውን ምርት በመገምገም በምርት ዘመኑ ሊመረት የሚችለውን ጠቅላላ የምርት መጠን (Total Production Forecast) ከወዲሁ በመገመትና ወደፊት በሀገሪቱ ሊመረት የሚችለውን የምርት መጠን መተንበይ እንዲሁም

2. በ1997 ዓ/ም ምርት ዘመን ትርፍ ምርት ሊያመርቱ የሚችሉትንና የምርት እጥረት ሊደርስ የሚችልባቸውን ክልሎች መለየት የሚያስችሉ የትንበያ መረጃዎችን ማቅረብ ናቸው::

በሰብል ትንበያ ጥናት የሚገኙ የትንበያ መረጃዎች ከሚሰጡት በዛ ያሉ ጥቅሞች መሀል በተለይ መንግስት ለሚነድፋቸው አዳዲስ ፖሊሲዎችና የረዥምና የአጭር ጊዜ ዕቅዶች ከሚሰጡት ጥቅም ጥቂቶቹ የሚከተሉት ናቸው::

ሀ. በሀገር ውስጥ ለምግብ ፍጆታ የሚውለው ሰብል በቂ ወይም አነስተኛ መሆኑን በቅድሚያ በመገመት በሰብል ምርት ወደፊት በሀገሪቱ ሊደርስ የሚችለውን እጥረት ወይም ትርፍ ለመገምገም ወደ ሀገር ውስጥ ለማስገባትም ሆነ ከሀገር ውስጥ ወደ ውጭ ለመላክ (Import Export) ወቅታዊ እርምጃዎች ለመውሰድ መንግስት አስፈላጊውን ቅድመ ዝግጅት እንዲያደርግ የወደፊቱን በቅድሚያ በማሳወቅ የትንበያ መረጃዎች ትልቁን ሚና ይጫወታሉ::

ለ. የትንበያ መረጃዎችን በምርት ዘመኑ በሀገሪቱ ትርፍ ምርት ሊያመርቱ የሚችሉ ክልሎችን በመጠቆም በክልሎቹ በሚገኘው ትርፍ ምርት ምክንያት ሊደርሱ የሚችሉ የተለያዩ ችግሮችን ለምሣሌ በሰብል ማከማቻ ችግር ምክንያት የምርት ብክነት እንዳይኖር ጊዜያዊ ማከማቻዎችን ለመስራት እንዲሁም ትርፍ ምርት በመኖሩ ምክንያት ሊደርስ በሚችለው የሰብል ዋጋ

መውደቅ ገበሬው እንዳይጎዳ መንግስት ሊወስድ የሚገባውን እርምጃ በቅድሚያ መንደፍ ያስችላሉ፡፡

ሐ. በአንፃሩ የምርት እጥረት ሊደርስባቸው የሚችሉ ክልሎችን በመጠቆም መንግስት በክልሎቹ ሊደርስ የሚችለውን የሰብል ምርት እጥረት ከወዲሁበመረዳት እጥረቱ ሊወገድ የሚችልበትን መንገድ ለመተለም ቅድመ ሁኔታዎችን እንዲያመቻች በማስጠንቀቅ ወደፊት ሊገጥም የሚችለውን ችግር ለማስወገድ የሚወሰዱ እርምጃዎችን ለመንደፍ ይጠቅማሉ... ወዘተ

በመሆኑም ከላይ የተዘረዘሩትን የጥናቱን ዓላማዎች ለማሟላት የሚከተሉት የመረጃ ዓይነቶች ተጨባጭና (Objective) ቃለ መጠይቅ (Subjective) የመረጃ አሰባሰብ ዘዴዎችን በመጠቀም ጥናቱ በሚካሄድባቸው ቆጠራ ቦታዎች ይሰበሰባሉ፡፡

ሀ. የታረሰ መሬት ስፋት በሰብል ዓይነት ፣
ለ. የሚጠበቀው የምርታማነት ለውጥ ከአለፈው ዓመት ጋር ሲወዳደር በመቶኛ፣

በዚህም መሠረት ከላይ የተዘረዘሩት መረጃዎች ከመስክ ከተሰበሰቡና ከተቀነባበሩ በኋላ ከዋናው መኸር ወቅት አስቀድሞ በሀገር አቀፍ በክልልና በዞን ደረጃ (National, Regional & Zonal) ተተንትነው ይዘጋጃሉ፡፡

IV. የ1999 ዓ.ም. የግብርና ናሙና ጥናት ዓላማዎች

በመላ ሀገሪቱ በናሙና በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች የሚካሄደው የግብርና ጥናት የሚከተሉት ዋና ዋና ዓላማዎች ይኖሩታል፡፡

ሀ. በሀገሪቱ የተመረተውን አጠቃላይ የሰብል ምርት መጠንና በሰብል የተያዘ መሬት ስፋትን ለማወቅና በክልሎችና ዞኖች ደረጃ ያለውን ሁኔታ ለማወዳደር የሚያስችል መረጃ ለማግኘት፣

ለ. ከአንድ ሄክታር ላይ የሚገኘውን ምርት / Yield / ምን ያህል እንደሆነና በክልሎችና በዞን ያለውን ልዩነት ለማወዳደር የሚረዳ መረጃ ለማግኘት

ሐ. ከአመት ወደ ዓመት ያለውን የምርት መጠንና የታረሰ መሬት ስፋት ለውጥ ለመገምገም የሚያስችል መረጃ ለማግኘት፣

መ. የተገኘውን የሰብል ምርት ከፍላጎት አንጻር በመገምገም በክልልና በዞኖች ደረጃ ትርፍ አምራች የሆኑና በሰብል ምርት ራሳቸውን ያልቻሉትን አካባቢዎች ለይቶ ለማወቅ የሚያስችል መረጃ ለማግኘት ፣

ሠ. የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታን /ጥቅም ላይ የዋለ የማዳበሪያ ፣ ምርጥ ዘር፣የአካባቢ ዘር የፀረ ሰብል መድሐኃኒት፣ ዓይነትና መጠን እንዲሁም የመስኖ አጠቃቀም /ለማወቅ የሚያስችል መረጃ ለማግኘት፣

ረ. በሀገሪቱ ውስጥ ያለውን የመሬት አጠቃቀም ለማወቅ፣/በሰብል የተያዘ ፣ ዕጻሪ ፣የግጦሽ መሬትና ሌሎች/

ሰ. በሀገሪቱ ያሉትን የቤት እንስሳትና ዶሮዎች ብዛት በዓይነት፣ በዕድሜ፣ጾታና በአገልግሎት ለማወቅ፣

ሸ. ንብ የያዙ ቀፎዎች ብዛት በዓይነትና የማር ምርት መጠን መረጃ ለማግኘት ይሆናል፡፡

በአጠቃላይ የግብርናው ክፍለ ኢኮኖሚ ለጠቅላላ የሀገር ውስጥ ምርት የሚያደርገውን አስተዋጽኦ ለመገምገም ሀገሪቱ ለምታዘጋጀው የአጭርና የረዥም ጊዜ የልማት ዕቅድ የሚረዱ መረጃዎችን ለመሰብሰብ ነው፡፡

V. ጽንሰ ሃሳቦችና ፍችዎቻቸው

መረጃዎች ደረጃቸውና ጥራታቸው ተጠብቆ እንዲሰበሰቡ ለማድረግ አንድ ዓይነት ጽንሰ ሐሳብና ፍች መጠቀም ያስፈልጋል። በግብርና ናሙና ጥናት የምንጠቀምባቸው ዋና ዋና ጽንሰ ሃሳቦችና ፍችዎቻቸው ከዚህ በታች ቀርበዋል። መረጃ ሰብሳቢዎችም ሆኑ ሌሎች በጥናቱ የሚሰማሩ ሁሉ መመሪያውን በዝርዝር መገንዘብና መረጃዎቹ በመመሪያው መሠረት መሰብሰባቸውን ማረጋገጥ ይኖርባቸዋል።

1. ቤተሰብ

ቤተሰብ ማለት በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች ውስጥ አብረው የሚኖሩትንና ምግባቸውን በአንድ ላይ አብስለው በአንድነት የሚመገቡትን ሰዎች ያጠቃልላል። የቤተሰብ አባላት በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱትንና የማይዛመዱትን ሊያጠቃልል ይችላል። በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱት ባል፣ሚስት፣ልጆች፣የባል ወይም የሚስት አባት፣እናት ፣እህት፣ ወንድም ... ወዘተ ናቸው። በሥጋ ወይም በጋብቻ የማይዛመዱ ሌሎች የቤተሰብ አባላት ለምሳሌ በቤት ሠራተኝነት ፣በዘበኝነት የሚያገለግሉ ግለሰቦች ከቤተሰቡ ጋር አብረው የሚኖሩና የሚመገቡ ከሆነ እንደቤተሰብ አባል ይቆጠራሉ።

የቤተሰብ አባላት ብዛት ሊለያይ ይችላል። ይኸውም አንድ ሰው ብቻውን እንደአንድ ቤተሰብ ሊቆጠር ይችላል ወይም ሌሎች ሰዎች እንደዘበኞች ፣ጥገኞች፣... ወዘተ ከላይ ከተጠቀሱት ጋር የሚኖሩና በአንድነት የሚመገቡ ከሆነ እንደ አንድ ቤተሰብ ይቆጠራሉ። ነገር ግን ከጥናቱ በፊት ቤተሰቡን ትቶ በእንግድነትወደ ሌላ ቤተሰብ ሔዶ ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ከተቀመጠ አሁን ለሚገኝበት ቤተሰብ እንግዳ መሆኑ ቀርቶ የቤተሰብ አባል ይሆናል ማለት ነው።

ጋብቻው በአንድ ሚስት ብቻ የተመሠረተ ከሆነ ቤሰተሰብ ባልን፣ ሚስትን ፣ልጆችን ፣ የጉዲፈቻ ልጆችን፣ ሌሎች ዘመዶችንና ዘመድ ያልሆኑትን (የቤት ሠራተኞችን ...ወዘተ) ሊያጠቃልል ይችላል። ነገር ግን ጋብቻው ከብዙ ሚስቶች ጋር የተመሠረተ ከሆነ (ከአንድ በላይ ሚስቶች ካሉት) የሰውዬው ሚስቶች ከነልጆቻቸውና ዘመዶቻቸው... ወዘተ በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች የማይኖሩና ምግባቸውንም በአንድነት አብስለው የማይበሉ ከሆነ ባልየው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በቅድሚያ ካገባት ሚስቱ ጋር እንደ አንድ ቤተሰብ

ተቆጥሮ ሌሎች የሰውዬው ሚስቶች የየራሳቸው ቤተሰብ እንዳላቸው ሆነው ይወሰዳሉ::

2. <u>መደበኛ የቤተሰብ አባል</u>

አንድ ሰው መደበኛ የቤተሰብ አባል ነው የሚባለው ቢያንስ ስድሰት ወር ሙሉ ያለማቋረጥ ከቤተሰቡ ጋር የኖረ እንደሆነ ነው:: ከቤተሰቡ ጋር ለዘለቄታው ለመኖር የመጡ ሁሉ ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደቤተሰቡ መደበኛ አባል ይቆጠራሉ:: ከስድስት ወር በታች ከቤተሰቡ ለጊዜው ተለይተው የቆዩ የቤተሰብ አባላት የዚሁ ቤተሰብ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው :: ነገር ግን ከቤተሰቡ ተለይተው ከሄዱ ስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ የሆናቸው ወይም ከስድስት ወር በላይ ለመቆየት አቅደው የሄዱ ከቤተሰቡ ከወጡ ስድስት ወር ባይሞላቸውም አንደቤተሰቡ መደበኛ አባል አይቆጠሩም::

<u>የሚከተሉት የቤተሰብ አባላት እንደመደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር ይኖርባቸዋል::</u>

ሀ. ጥናቱ በሚካሄድበት ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር ቢያንስ ለስድስት ወር የኖሩ ሁሉ፣

ለ. ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም ከቤተሰቡ ጋር ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ለመቆየት ዕቅድ ያላቸው ሁሉ ለምሳሌ ባል አግብታ ከወላጆቿ ቤት ወደ ባሏ የሄደች ስድስት ወር ባይሞላትም የባሏ ቤተሰብ መደበኛ አባል ትሆናለች ማለት ነው:: እንዲሁም ሥራ አግኝቶ ለዘለቄታው ለመኖር ወደ ሌላ ቤተሰብ የሄደ ስድስት ወር ባይሞላውም በጥናቱ ጊዜ የተገኘ በት ቤተሰብ አባል ይሆናል፣

ሐ. የቤት ሠራተኞች አብዛኛውን ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር የሚያድሩና   ሌላ መኖሪያ የሌላቸው ሁሉ፣

መ. ጥናቱ በሚካሄድበት ጊዜ ከስድስት ወር ላነሰ ከቤተሰቡ ለጊዜው የተለዩ ለምሳሌ በዕረፍት ላይ ያሉ ፣ ለዓመት በዓል ወደ ሌላ ቦታ የሄዱ፣ ሆስፒታል የገቡ ፣ ዘመድ ለመጠየቅና ከሥራቸው ጋር በተያያዘ ጉዳይ ወደ ሌላ ቦታ ለጊዜው የሄዱትን አባላት ሁሉ ያጠቃልላል፣

ሠ. ሌላ መኖሪያ ሥፍራ የሌላቸውና ጥናቱ በሚካሄድበት ወቅት ከቤተሰቡ ጋር የሚኖሩ አባላት ሁሉ ለምሳሌ የተለያዩ ቤቶችን እያቀያየሩ የሚኖሩና መደበኛ መኖሪያ የሌላቸው ግለሰቦች በጥናቱ ወቅት በሚገኙበት ቤተሰብ እንደመደበኛ አባል ተቆጥረው ይመዘገባሉ፣

ረ. ተማሪዎች ከቤተሰቦቻቸው፣ ከወላጆቻቸውና ከመደበኛ መኖሪያቸው ተለይተው በመደበኛ ትምህርት ቤቶች፣ በኮሌጆች ፣ በዩኒቨርሲቲዎች፣ ... ወዘተ ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ የሚገኙ በሙሉ ትምህርታቸውን በሚከታተሉበት አካባቢ (ከተማ) መደበኛ ነዋሪዎች ሆነው መቆጠር አለባቸው:: በአዳሪ ትምህርት ቤት የሚማሩ ተማሪዎች እንዲሁም ከወላጆቻቸው ተለይተው ቤት ተከራይተው ወይም ከዘመድ ተጠግተው እየኖሩ የሚማሩ ተማሪዎች ምንም እንኳን በየሣምንቱ ወይም በየአሥራ አምስት ቀኑ ስንቅ ለማምጣት ወይም ወላጆቻቸውን ለመጠየቅ ወደ ቤተሰቦቻቸው ቢሄዱም በሚኖሩበት አካባቢ መደመኛ የቤተሰብ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው :: ነገር ግን ከመደበኛ መኖሪያቸው በየቀኑ ወደ ትምህርት ቤት እየተመላለሱ የሚማሩ ተማሪዎች ሁሉ የሚኖሩበት ቤተሰብ መደበኛ አባል ሆነው መቆጠር አለባቸው::

3. <u>የቤተሰብ ኃላፊ</u>

የቤተሰብ ኃላፊ ማለት የአንድ ቤተሰብ መደበኛ አባል የሆነ/ች በቤተሰቡ አባላት እንደ ኃላፊ የሚቆጠር / የምትቆጠር ማለት ነው:: ከአንድ በላይ ሚስቶች ያሉት ሰው ሚስቶቹ በተለያየ ቤተሰብ የሚኖሩ ከሆነ እሱ የቤተሰብ ኃላፊ ሆኖ የሚመዘገበው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ <u>በቅድሚያ ካገባት (አንጋፋ) ሚስቱ</u> ጋር ይሆናል:: ለሌሎቹ ሚስቶች ግን የቤተሰብ ኃላፊ ማን እንደሆነ ተይጠቆ ይመዘገባል:: ይህም የሚሆነው ባልየው በሚያሻማ መልኩ ከሁሉም ሚስቶቹ ጋር የሚኖር ከሆነ ነው::

4. <u>የግብርና ይዞታ</u>

ይዞታ ማለት በግለሰብ ወይም በማሕበር ወይም በድርጅት <u>ሙሉ በሙሉ ወይም</u> <u>በከፊል ለግብርና ምርት ማግኛ የሚውል መሬት ፣የቤት እንስሳት፣ቀፎ... ወዘተ ነው::</u> ይዞታ <u>የሰብል ብቻ</u> ወይም <u>የቤት እንስሳት ብቻ</u> ወይም <u>የሁለቱም በቅንጅት</u> መሆን ይችላል:: <u>በተጨማሪም ይዞታ የመሬት ስፋት ማነስ ወይም መብዛት</u> <u>እንዲሁም የቤት እንስሳት ቁጥር ማነስ ወይም መብዛት አይወስነውም::</u>

የባለይዞታው መሬት ወይም የቤት እንስሳት ወይም ሁለቱም በአንድ ወይም ከአንድ በላይ በሆኑ የተለያዩ ቦታዎች ሊኖሩ ይችላሉ። ሆኖም በተለያየ ቦታ ያለው መሬት በአንድ ባለይዞታ ሥር የሚያደርገው <u>በገንዘብም ሆነ በቴክኒክ</u> <u>በበላይነት የሚቆጣጠረው አንድ አስተዳደር መኖሩ ነው።</u>

አንድ ይዞታ ከአንድ በላይ በሆኑ ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር ሊሆን ይችላል። ይህም ማለት አንድ ይዞታ ላይ <u>ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ ባለይዞታዎች ሊያዙበት ይችላሉ።</u>

5. <u>የግብርና ባለይዞታ</u>

ባለይዞታ ማለት <u>የእርሻ መሬት ወይም የቤት እንስሳት ወይም የሁለቱም ባለቤት የሆነ ወይም በንብረቱ አጠቃቀምና አያያዝ ሙሉ ኃላፊነት ያለው ግለሰብ፣ማህበር ወይም ድርጅት ነው።</u>

ባለይዞታው <u>በመሬት ላይ የሚዘራውን የሰብል ዓይነት እንዲሁም የሚያረባቸውን የቤት እንስሳት ዓይነት እነደአስፈላጊነቱ በሚያመችና በሚጠቅም መንገድ ለማስተዳደር ሙሉ መብት ሊኖረው የሚችል ነው። ይህም ማለት ባለይዞታው መቼ የት ምን ዓይነትና እንዴት ሰብል ማምረትና የቤት እንስሳት ማርባት እንዲሁም ውጤቱን እንዴት መጠቀም እንዳለበት የመወሰን መብት ያለው ነው።</u>

ባለይዞታው በይዞታው ላይ በሌሎች ሠራተኞች የሚሠራውን ሥራ በበላይነት ለመቆጣጠርም ሆነ ትዕዛዝ ለመስጠት ይችላል። በተጨማሪ አንድ ይዞታን በጋራ የሚያስተዳድሩ ከአንድ በላይ ሰዎች ቢኖሩ <u>ይዞታው በአንደኛው ስም ተመዝግቦ በአስተያየት መልክ ይዞታው በጋራ በስንት ባለይዞታዎች ቁጥጥር ሥር መሆኑን መግለጽ አስፈላጊ ነው። አንድ ባለይዞታ የይዞታው ባለቤት / Owner / ሊሆን ወይም የይዞታው ባለቤት ላይሆን ይችላል።</u>

6. <u>ፓርስል</u>

ፓርስል ማለት የአንድ ይዞታ አካል ሆኖ <u>ከይዞታው ውጭ በሆኑ እንደ መሬት ፣ውሀ፣መንገድ፣ደንና በመሳሰሉት ሙሉ በሙሉ የተከበበ መሬት ነው።</u> አንድ ፓርስል <u>አንድ ማሣ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ማሣዎች /መሬት አጠቃቀም ሊይዝ</u> ይችላል። በተጨማሪም በአንድ ፓርስል የተለያዩ ሰብሎች ሊዘሩ ይችላሉ። ለበለጠ ማብራሪያ ገጽ 28 እና 29 ይመልከቱ።

7. ማሣ

ማሣ ማለት በአንድ የሰብል ዓይነት ወይም በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ አንድ ሙሉ ፓርስል ወይም የአንድ ፓርስል ክፋይ ወይም አካል ነው:: ለበለጠ ማብራሪያ ገጽ 28 እና 29 ይመልከቱ::

8. ሌላ የመሬት አጠቃቀም

በሰብል ከተያዙ ማሣዎች ውጭ ያሉት የመሬት አጠቃቀሞች (ለምሳሌ:- እዳሪ፣ በደን ፣በግጦሽ...ወዘተ የተያዘ) በጥቅል የሚጠሩበት ነው::

9. ሰብል

በዚህ ጥናት ሰብል የምንላቸው ለምግብና መጠጥ የሚሆኑትን፣ትምባሆን፣ ጥጥና ቅመማ ቅመሞችን ያጠቃልላል::

10. የመኸር ሰብል

ለዚህ ጥናት የመኸር ሰብል ማለት ከመስከረም 1 እስከ የካቲት 30 የሚሰበሰብ ማንኛውም ጊዜያዊ ሰብል ነው:: የሰብሉ የዘር ወቅት ግን ከተጠቀሰው ጊዜ ውጭ ሊሆን እንደሚችል መገንዘብ ያስፈልጋል::

11. የበልግ ሰብል

ለዚህ ጥናት የበልግ ሰብል ማለት ከላይ ከተጠቀሰው የመኸር ጊዜ ውጪ የሚሰበሰብ ማንኛውም ጊዜያዊ ሰብል ነው::

ማስታወሻ

የመኸርና የበልግ ሰብሎች ከላይ በተጠቀሱት ጊዜያት ውስጥ በዝናብ፣በውሃ ሸሽ፣በመስኖ... ወዘተ የሚመረቱ ሰብሎችን እነደሚያጠቃልሉ መገንዘብ ያስፈልጋል:: ይሁንና ቋሚ ሰብሎች የመኸርና በልግ ተብለው እንደማይከፋፈሉ ማስታወስ ይገባል::

12. ጊዜያዊ ሰብል

ጊዜያዊ ሰብል ማለት ተዘርቶ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት ባነሰ ጊዜ ምርቱ የሚሰበሰብና ከተሰበሰበ በኋላም ተክሉ የሚከስም ማንኛውም የሰብል ዓይነት ነው:: ለምሣሌ ጤፍ፣በቆሎ፣. . . ወዘተ ወይም ተተክሎ ከአንድ ዓመት በላይ ቢቆይም ምርቱ ሲሰበሰብ ተክሉ የሚከስም ሰብል ጊዜያዊ ሰብል ይባላል:: ለምሳሌ ጎመንናካሳቫ. . .ወዘተ

13. <u>ቋሚ ሰብል</u>

ቋሚ ሰብል ማለት የተተከለበትን ወይም የተዘራበትን መሬት ከአንድ ዓመት በላይ የሚይዝና ፍሬው ከተለቀመ በኋላ መዘራት ወይም መተከል ሳያስፈልገው በርከት ላሉ ዓመታት ፍሬ በመስጠት የሚቆይ የሰብል ዓይነት ነው። ለምሣሌ ቡና፣ብርቱካን፣ሻይ... ወዘተ

14. <u>ድብልቅ ሰብል</u>

ድብልቅ ሰብል ማለት በአንድ ማሣ ላይ የሚገኙ የጊዜያዊና የጊዜያዊ ሰብል ወይም የጊዜያዊና የቋሚ ሰብል ወይም የቋሚና ቋሚ ሰብል ድብልቅ ማለት ነው።

15. <u>የዘር ዓይነት</u>

የዘር ዓይነቶች በሁለት ይከፈላሉ። እነርሱም በአካባቢ ከሚመረተው ሰብል ገበሬዎች ለዘር የሚጠቀሙበትና ከፍ ያለ ምርት የሚያስገኝ ጥራት ያለው የተሻሻለ / ምርጥ / ዘር ናቸው።

በኢትዮጵያ አብዛኛውን ጊዜ የተሻሻለ ወይንም /ምርጥ ዘር/ የሚቀርበው <u>በኢትዮጵያ ምርጥ ዘር ድርጅት በኩል ነው።</u> በተጨማሪም መንግሥታዊና መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ለምሣሌ <u>ከግብርናና ገጠር ልማት ሚኒስቴር ፣ከዕርዳታ ሰጪ ድርጅቶች...</u> ወዘተ የሚገኙ ጥሩ ምርት የሚሰጡ እንደምርጥ ዘር ይቆጠራሉ።

<u>ምርጥ ዘር የምንለው ለአንድ ጊዜ ብቻ ጥቅም ላይ ለማዋል በቀጥታ ከላይ ከተጠቀሱት ምንጮች የተገኘውን ብቻ ነው።</u>

16. <u>ፀረ -ተባይ</u>

ፀረ ተባይ ማለት ሰብልን በመብላት ምርት እንዲቀንስ ወይም እንዲጠፋ የሚያደርጉ ተባዮችን ለማጥፋት የሚጠቅም ማንኛውም ዓይነት የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው። ለምሳሌ ፀረ-ተምች፣ፀረ-አንበጣ...ወዘተ።

17. <u>ፀረ በሽታ</u>

ፀረ-በሽታ ማለት የሰብል ልዩ ልዩ ክፍሎችን /ቅጠል፣ግንዱን ወይም ሥሩን / በማጥቃት ምርት እንዲቀንስ ወይም እንዲጠፋ የሚያደርገውን ማንኛውንም <u>የሰብል በሽታ ሊከላከል የሚችል የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው፡፡</u>

18. <u>ፀረ-አረም</u>

ፀረ-አረም ማለት ከባለይዞታው ቁጥጥር ውጪ በሰብል በተያዘው ማሣ ውስጥ ሳይፈለግ በመብቀልና ለሰብሉ ምርታማነት አስፈላጊ የሆኑትን ሁሉ በመሻማት ሰብሉ እንዲጠፋ ወይም ምርቱ እንዲቀንስ የሚያደርጉትን ዕጽዋት የሚያጠፋ <u>የኢንዱስትሪ ውጤት የሆነ መድኃኒት ነው፡፡</u>

19. <u>መስኖ</u>

መስኖ ማለት ምርትን ለማምረት ወይም ለመጨመር ሆን ተብሎ በሰው ሠራሽ ዘዴ ማለትም በቦይ፣በቦቴ፣ውኃ በማጋዝ ፣በኩሬና በመሳሰሉት በመጠቀም ማሣው በቂ ውሃ እንዲያገኝ ማድረግ ነው፡፡ ሆኖም በዝናብና በጎርፍ መጥለቅለቅ የሚገኘው ውኃ እንደመስኖ አይቆጠርም፡፡

20. <u>ሰብል ማምረት</u>

በእርሻ ሥራ ተሰማርቶ ቋሚ ፣ጊዜያዊ ወይም ድብልቅ ሰብሎች የማምረት ተግባር ነው፡፡

21. <u>የቤት እንስሳት ማርባት/ከብት ማርባት/</u>

የዳልጋ ከብት፣የጋማ ከብት፣በግ፣ፍየል፣ዶሮዎችና ንብ በተናጠል ወይም በጣምራ የማርባት ወይም የማደለብ ወይም በፀጉራቸው የመጠቀም ተግባር ነው፡፡ <u>ሆኖም የእርሻ በሬ ወይም ለመጓጓዣ የሚጠቀሙ የቤት እንስሳት ብቻ መኖር</u> የከብት እርባታ ሥራ እንዳለ አያስቆጥርም፡፡ የቤት እንስሳት ቆጠራ በሚደረግበት ጊዜ ግን መረጃ በሚሰበሰብበት ቅጽ ላይ እነዚህ እንስሳት እንደሚመዘገቡ /እንደሚቆጠሩ መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡

22. <u>የቤት እንስሳት</u>

በዚህ ጥናት የቤት እንስሳት የዳልጋ ከብቶችን ፣በጎችን ፣ፍየሎችን ፣ፈረሶችን ፣በቅሎዎችን፣አህዮችን ፣ግመሎችን ፣አሳማዎችን ፣ዶሮዎችንና ንቦችን ያጠቃልላል፡፡

23. <u>ዕድሜ</u>

አንድ ሰው ከተወለደበት ጊዜ ጀምሮ ጥናቱ እስከሚካሄድበት ቀን ድረስ ያለው የዓመት ብዛት ነው፡፡ ዕድሜ የሚመዘገበው በሙሉ ዓመት ሲሆን በሙሉ ዓመት ማለት ከሙሉ ዓመት በተጨማሪ ያሉትን ወሮችና ቀኖች በመተው የሚገኘው ዓመት ነው፡፡

የቤተሰብ አባላትን ዕድሜ በትክክል ለማወቅ ከሚያስችሉ ዘዴዎች አንዱ ከቤተሰቡ አባላት መካከል የአንዱን ዕድሜ በትክክል በማወቅ የሌሎችን ዕድሜ ለመገመት ማስቻሉ ነው፡፡ በተለይ የሥጋ ዝምድና ያላቸው አባላት በስንት ዓመት እንደሚበላለጡ ስለሚታወቅ የአንዱን ዕድሜ ማወቅ የሌላውን ዕድሜ ለማስላት ያስችላል ፡፡ በተጨማሪም አንዳንድ ሴቶች ዕድሜያቸውን በትክክል ባያውቁም ካገቡ በኋላ ለስንት ዓመት በትዳር ላይ እንደቆዩ ስለሚያውቁ ሲያገቡ የስንት ዓመት ዕድሜ እንደነበራቸው በመጠየቅ አሁን ያላቸውን ዕድሜ ማወቅ ይቻላል ፡፡ በትዳር ላይ ስንት ዓመት እንደቆዩ የሚገልጸው መረጃም የልጆቻቸውን ዕድሜ ለማወቅ ያስችላል፡፡ በተጨማሪም አንዳንድ የቤተሰብ አባላት ዕድሜያቸውን ከአንዳንድ ካለፉና ከሚታወሱ ድርጊቶች ጋር በማነጻጸር መናገር ይችሉ ይሆናል፡፡ እነዚህ ድርጊቶች ከተፈጸሙ ስንት ዓመት እንዳለፈ ማወቅ የአባላቱን ዕድሜ ለማወቅ ይረዳል፡፡ በዚህ መመሪያ መጨረሻ ዕድሜን በስሌት ለማወቅ እንዲረዳ አንዳንድ ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈጸሙበትን ጊዜ የሚገልጽ መረጃ ተዘርዝሯል፡፡ ብዙ ግለሰቦች ዕድሜያቸውን በዜሮ ወይም በአምስት በሚያልቁ አሀዞች መናገር ስለሚቀላቸው ትክክለኛውን ዕድሜ ለማወቅ ተገቢውን ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል፡፡

24. <u>ኩንታል</u>

ኩንታል ማለት መቶ ኪሎ ግራም የሚመዝን ክብደት ማለት ነው፡፡

25. <u>ሄክታር</u>

ሄክታር ማለት 10,000 (አሥር ሺህ) ሜትር ካሬ ስፋት ያለው መሬት ነው፡፡

26. <u>የወተት ላሞች</u>

የወተት ላሞች በጥናቱ ወቅት ወተት በመስጠት ላይ ያሉትን ፣እርጉዝ የሆኑትን በተጨማሪም ከጥናቱ በፊት ወተት ሲሰጡ የነበሩና ወደፊት ይሰጣሉ ተብለው የሚገመቱትን ያጠቃልላል::

27. <u>የግጦሽ መሬት</u>

የግል ይዞታ አካል ሆኖ ጥናቱ በሚካሄድበት ወቅት ግለሰቡ ለግጦሽ የሚገለገልበት መሬት ማለት ነው::

28. <u>አዳሪ መሬት</u>

አዳሪ መሬት ሰብል ሲመረትበት ቆይቶ መሬትን ለማዳበር ሆንተብሎ ቢያንስ ለአንድ የሰብል ወቅት ሳይታረስ የሚቆይ መሬት ነው::

29. <u>በኮንትራት ወይም በኪራይ የተያዘ መሬት</u>

የሌላ ሰው የሆነና ባለይዞታው ኪራይ (በገንዘብ ወይም በዓይነት) እየከፈለ የሚጠቀምበት መሬት ማለት ነው::

30. <u>በግል የተያዘ መሬት</u>

ባለይዞታው ለመንግስት ግብር እየከፈለ የግብርና ሥራ የሚያከናውንበት የግሉ (የራሱ) የሆነ መሬት ማለት ነው:: ግብር መክፈል ግዴታ ቢሆንም በተለያየ ምክንያት ግብር ባይከፍሉም እንኳ ይዞታ እስካላቸው ድረስ በጥናቱ ይሸፈናሉ::

31. <u>ብስባሽ ማዳበሪያ</u>

የተለያዩ ዕፅዋትና ፣ቅጠላ ቅጠሎች ሆን ተብሎ በጉድጓድና በሌሎች ቦታዎች እንዲብላሉ ከተደረገ በኋላ በማዳበሪያነት እንዲውሉ ሲደረግ ነው::

32. <u>ዓምድ</u>

ዓምድ ማለት በቅጹ ወይም በመጠይቁ ለሚሰበሰቡት መረጃዎች አርዕስት የአርዕስቱ ማብራሪያና በአርዕስቱ ለሚጠየቁ ጥያቄዎች መልሶች መጻፊያ የተሰጠ ክፍት ቦታ ነው:: በዓምዶቹ መረጃዎች በፊደል ወይም በአኃዝ ብቻ ወይም በሁለቱም እንደ አስፈላጊነቱ ሊሰፍሩ ይችላሉ:: በቁጥር የሚገለጹ መረጃዎች በዓምዱ ውስጥ ከቀኝ በመጀመር ወደ ግራ ይሞላሉ:: ይህ አሠራር በሙሉ ቁጥርና በዴሲማል ለሚገለጹ መረጃዎች በሙሉ ያገለግላልል:: የሚከተለውን

ምሣሌ ይመልከቱ:: 198 ኪሎ ከ760 ግራም 6 ኪሎ ከ75 ግራምና 20 ኪሎ ከ5 ግራም በሚከተለው ሁኔታ በተገለጸው የቁጥሮች አጻጻፍ ይሰፍራሉ::

ኪ.ግ	ግራም
198	760
6	075
20	005

33. <u>ቤሪንግ</u>

በማሣ ልክቶሽ ወቅት የሰሜንን አቅጣጫ መነሻ በማድረግ ከአንዱ ማዕዘን ወደ ሌላው ማዕዘን ኮምፓስ በማንበብ የሚገኘው ዲግሪ ቤሪንግ ይባላል::

34. <u>የግብርና ናሙና ጥናት</u>

ከአጠቃላይ የግብርና ስብስብ /Population or Universe/ **ውስጥ የስብስቡን ባህሪያት ሊይዝና ሊወክል የሚችል በሳይንሳዊ የአመራረጥ ዘዴ የሚመረጥ የስብስቡ አካል ናሙና ሲባል ይህን የአመራረጥ ዘዴ በመጠቀም የሚካሄደው ጥናት ደግሞ የግብርና ናሙና ጥናት ይባላል::**

35. <u>የእርሻ ሥራ</u>

የእርሻ ሥራ ማለት ማረስ፣መጠቅጠቅ ፣ማበራየት፣ማጨድ... ወዘተ ማለት ነው:: የቤት እንስሳት የእርሻ ሥራ ሰርተዋል የሚባለው የማረስ ወይም የመጠቅጠቅ ወይም የመውቃትና ሌሎች ለእርሻ አጋዥ የሆኑ ሥራዎችን ለምሣሌ የማጓጓዝ ሥራ የሰሩ እንደሆነ ነው::

36. <u>የተፈጥሮ ማዳበሪያ</u>

ከፍግ ፣ከብስባሽ ወይም ከሌሎች ተፈጥሮ ሰራሽ ነገሮች የሚገኝና የሰብል ምርትን ለማሻሻል የሚረዳ የማዳበሪያ ዓይነት ነው::ኮርጋም የተፈጥሮ ማዳበሪያ ሆኖ ይቆጠራል::

37. <u>ኬሚካል ማዳበሪያ</u>

በኢንዱስትሪ ወይም በፋብሪካ የተመረተና የሰብል ምርትን ለማሻሻል የሚረዳ የማዳበሪያ ዓይነት ነው።

38. <u>ኤክስቴንሽን</u>

ከምርምር ተቋማት ወይንም ከአካባቢ በቀል ዕውቀትና ልምድ የተገኙትን ጠቃሚ ሆነው የሚታዩትን ማናቸውንም የግብርናና ግብርና ነክ ምክር፣ሃሳብ፣መረጃ፣ዕውቀትና የአሠራር ዘዴ በመልዕክት መልክ በማጠናቀርና በማዘጋጀት ለገበሬው የማስተላለፍ ተግባርና የማከናወን ሥራ ነው።

በዚህ ጥናት በኤክስቴንሽን የታቀፉ ገበሬዎች /በአገራችን ተጨባጭ ሁኔታ መሰረት/ ከግብርና ልማት ሠራተኞች ማንኛውንም እገዛ የሚያገኙ ወይንም አንዳንድ ገበሬዎች ከኤክስቴሽን ተሳታፊ ገበሬዎች በማየትና በመኮረጅ የኤክስቴሽንን ጠቅላላ መልእክቶች ሙሉ በሙሉ ወይም በከፊል ከራሳቸው ፍላጎትና አቅም ጋር በተጣጣመ መልኩ ተቀብለው ሥራ ላይ የሚያውሉ ናቸው።

39. <u>ክትር</u>

አፈር በጎርፍ እንዳይታጠብ ለማድረግ በእርከኖች ዳርና ዳር በድንጋይ ወይም በአፈር የሚሠራ ካብ/ ግንብ ነው።

40. <u>አግድመት እርሻ</u>

በተዳፋት መሬት ላይ አፈሩ እንዳይታጠብ ወይም እንዳይሸረሸር ወደ ጎን የሚካሄድ የአስተራረስ ዘዴ ነው።

41. <u>ባህላዊ ቀፎ</u>

ማለት ከተለያዩ ነገሮቸ/ለምሣሌ ፣ከሸንበቆ፣ከቀርከሃ ፣እንጨት፣ከተቦረቦረ ዛፍ፣ከእንሥራ ...ወዘተ/የተሰራና ማር የሚመረትበት ማለት ነው።

42. <u>መለስተኛ ዘመናዊ /የሽግግር/ ቀፎ</u>

ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች የሙያ ድጋፍ ተሰርቶ ከባህላዊ ቀፎ የተሻለ ምርት የሚሰጥ ማለት ነው። ከዚህ በተጨማሪ

- ገበሬው በቀላሉ ሊሠራው የሚችል
- በሣጥን መልክ የተሰራ አንድ ቀፎ ብቻ የሆነ

- በአንድ ዘንግ ጠርዝ ሰም በማጣበቅ ንቦች እንጀራው ተጋግሮ ለዕንቁላል መጣያና ማር መሥሪያ እንዲገለገሉበት ወደ ቀፎ በመጨመር የሚዘጋጅ የቀፎ ዓይነት ነው፡፡

43. <u>ዘመናዊ ቀፎ</u>

ማለት በግብርና ሚኒስቴር ወይም አግባብ ባላቸው መሥሪያ ቤቶች ባለሙያ ተሰርቶ ከፍ ያለ ምርት የሚሰጥ ማለት ሲሆን በሳጥን መልክ የተሰራና ከ3-5 ቀፎዎች አደራርቦ ማስቀመጥ የሚቻልበት ነው፡፡ በተጨማሪም የራሱ የሆነ በሽቦ የተሰራ የእንጀራ መጋገሪያ ፍሬም ያለውና እንጀራው በባለሙያ ከተሰራ በኋላ ወደ ቀፎው በመጨመር በቀጥታ ንቦች ዕንቁላልና ማር እንዲሰሩበት ተደርጎ የተዘጋጀ የንብ ቀፎ ነው፡፡

VI በጥናቱ የሚሸፈኑ ሰብሎችና ኮዶቻቸው ዝርዝር

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሀ. የብርዕና አገዳ ሰብሎች	
ጤፍ	07
ገብስ/ገራሚ/ዋሰራ	01
ስንዴ/ማሾ	08
በቆሎ	02
ማሽላ/ዘንጋዳ/	06
ዳጉሣ	03
አጃ	04
ሩዝ	05
ሌሎች...ይገለጹ	123
ለ. ጥራጥሬ	
ባቄላ	13
አተር	15
አኩሪ አተር	18
ሽንብራ	11
ምስር	14
ጓያ	16
ቦሎቄ/አደንጓሬ	12
ግብጦ	17
አብሽ	36
ሌሎች...ይገለጹ	123
ሐ. የቅባት እህሎች	
ኑግ	25
ሠሊጥ	27
ሱፍ	28
ተልባ	23
ጎመን ዘር	26
ለውዝ	24
ሌሎች...ይገለጹ	123
መ. አትክልት	
የአበሻ ጎመን	56
ጥቅል ጎመን	52
ሠላጣ	57
ቆስጣ	69
በርበሬ	38
ቃሪያ	59
ቲማቲም	63
አበባ ጎመን	54
ሌሎች...ይገለጹ	123

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሠ. ሥራሥር	
ቀይ ሽንኩርት	58
ነጭ ሽንኩርት	55
ካሮት	53
ቀይ ሥር	51
ድንች	60
ስኳርድንች	62
ጎደሬ	64
ሌሎች...ይገለጹ	123
ረ. ቅመማ ቅመም	
ጥቁር አዝሙድ	31
ነጭ አዝሙድ	40
ዝንጅብል	37
ዕርድ	39
ኮረሪማ	33
ድንብላል	79
ሌሎች...ይገለጹ	121
ሰ. ካሽ ክሮፕ	
ጥጥ	73
ትምባሆ	78
ሌሎች...ይገለጹ	123

ቋሚ ሰብሎች

የሰብል ስም	የሰብል ኮድ
ሀ. ፍራፍሬ እና ካሽ ክሮፕ	
ቡና	72
ጫት	71
ጌሾ	75
ሸንኮራአገዳ	76
ብርቱካን	47
ሙዝ	42
ሎሚ	44
ፓፓያ	48
ማንጎ	46
ዘይቱን	65
አቮካዶ	84
አናናስ	49
እንሰት	74
ሌሎች...ይገለጹ	124
ለ. ቅመማ ቅመም	
ቁንዶ በርበሬ	32
ቀረፋ	35
ጥምዝ ቅመም	116
ጤናዳም	81
እንስላል	20
ሌሎች...ይገለጹ	122

ማስታወሻ፡-

ከላይ በተዘረዘሩት ሰብሎች የተያዙ ማሳዎች በሙሉና ሌሎች የመሬት አጠቃቀም የማሣ ልኪ ሲደረግላቸው የሰብል አጨዳ የሚካሄደው ግን በጊዜያዊ ሰብሎች ለተመደቡትና በገጽ 21 ሀ፣ለ፣ሐ፣ተብለው ለተዘረዘሩት ብቻ ነው፡፡ ለቋሚ ሰብሎች አትክልት ሥራ ሥርና ቅመማ ቅመሞች የሰብል አጨዳ አይደረግላቸውም፡፡

VII. ለሰብል ብልሽት ምክንያቶች እና ኮዶች ዝርዝር

ተ.ቁ	የብልሽት ምክንያት	ኮድ
1	ፀረ-አዝርዕት በሽታዎች.	01
2	ውርጭ.	02
3	ጎርፍ	03
4	አንበጣ.	04
5	ፀረ- አዝርዕት ተባዮች.	05
6	የዝናብ እጥረት	06
7	የዝናብ ብዛት.	07
8	የዱር አራዊት	08
9	ወፍ	09
10	በረዶ	10
11	አረም.	11
12	የዘር ዕጥረት.	12
13	የእርሻ መሬት ለምነት መቀነስ.	13
14	በአካባቢው የፀጥታ ሁኔታ አለመረጋጋት.	14
15	ሌሎች ምክንያቶች ናቸው፡፡.	15

ማስታወሻ ፡-

በተራ ቁጥር 12 እና 13 የተጠቀሱት የምርታማነት መቀነስ ምክንያቶች ቢሆኑም በዚህ ጥናት ግን እንደ ብልሽት ምክንያት ተቆጥረው ይመዘገባሉ፡፡

VIII የቅጾች አሞላል መመሪያ

የተመረጡ ቤተሰቦችን የማወራረስ እና የቅጽ 99/1 አሞላል መመሪያ

ለ1997 የምርት ዘመን የግብርና ናሙና ጥናት በየቆጠራ ቦታው የሚፈለጉት 25 ቤተሰቦች በሰኔ እና ሐምሌ ወራት በተካሄደው የኢኮኖሚና ማህበራዊ ደህንነት እና የቤተሰብ ገቢ ፍጆታና ወጭ ጥናት የቤተሰቦች ምዝገባና ምርጫ ሲባል በተደረገዉ ምዝገባ ወቅት አብረዉ ተመርጠው ተዘጋጅተዋል፡፡

ስለሆነም ለግብርና ናሙና ጥናቱ ሌላ ተጨማሪ ምዝገባና ምርጫ ሳያስፈልግ ከኢኮኖሚና ማህበራዊ ደህንነትና ቤተሰብ ገቢ፣ ፍጆታና ወጭ ጥናት መመዝገቢያ ቅጽ ቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 8 ላይ በማየት በቀጥታ ወደ ቅጽ 97/1 ይወራረሣሉ፡፡ በዚህም መሠረት እያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ ይህንን በመገንዘብ ወደ ሥራ ከመሠማራቱ በፊት የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ ቅጽ 96/ገ/0 ከቅ/ጽ/ቤቱ በመረከብ ለግብርና ናሙና ጥናቱ የተመረጡትን 25 የግብርና የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች ከነ ቤተሰብ ተራ ቁጥራቸው እና ሌሎች ተፈላጊ መረጃወች ጋር ወደ ቅጽ 97/1 ማወራረስ ይኖርበታል፡፡

የቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/1 የናሙና ቤተሰቦች ዝርዝር አሞላል

በዚህ ቅጽ ላይ ለግ.ና.ጥ. የተመረጡት 25 ቤተሰቦች እንደአመራረጥ ቅደም ተከተላቸው ከቅጽ 96/ገ/0 በማወራረስ ይመዘገባሉ፡፡ በተጨማሪም በተመረጡት ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ የግብርና ባለይዞታዎች የሚያከናውኑትን የግብርና ዓይነት መረጃ ሰብሳቢው ከቤት ወደ ቤት ተዘዋውሮ በመጠየቅ በዚሁ ቅጽ ላይ ይመዘግባል፡፡

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 ክልል

በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 1 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 2 ዞን

በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 1 ዓምድ 2 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 3 ወረዳ

በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስም ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 1 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 4 ገበሬ ማኀበር

በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማኀበር ስም ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 1 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 5 የቆጠራ ቦታ

በዚህ ዓምድ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ቁጥር ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 1 ዓምድ 5 በመውሰድ ይሞላል::

ክፍል 2 የተመረጡ ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝር

ዓምድ 1 የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 2 የቤተሰብ ኃላፊ ስም

በዚህ ዓምድ ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ስም ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 2 በመውሰድ ይመዘገባል::

ዓምድ 3 የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ይህ ዓምድ ለጥናቱ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የተሰጠውን ተራ ቁጥር ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 5 በማወራረስ ይሞላል::

ዓምድ 4 የባለይዞታው ሙሉ ስም

ይህ ዓምድ ለጥናቱ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች የእያንዳንዱን የግል ባለይዞታ ስም ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 5 የግብርናው ዓይነት/ሰብል = 1፣ ከብት = 2፣ ሁለቱም = 3/

በዓምድ 4 ስሙ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት በሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ሰብል ተብሎ ኮድ “1” በከብት ማርባት/ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ከብት ተብሎ ኮድ “2” በሁለቱም ከሆነ ደግሞ ሁለቱም ተብሎ ኮድ “3” በዚህ ዓምድ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይሞላል፡፡

ዓምድ 6 የአመራረጥ ቅደም ተከተል

የግል ባለይዞታ ያላቸው ቤተሰቦች የአመራረጥ ቅደም ተከተል ከቅጽ 96/7/0 ክፍል 2 ዓምድ 8 በመውሰድ በቅደም ተከተል በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 7 አስተያየት

በዚህ ዓምድ ለሰ.ት.ጥ. የተመረጡ ቤተሰቦች በየአንፃራቸው ሰ.ት.ጥ. ተብሎ የሚፃፍ ሲሆን ቅጹን ለመሙላት ያጋጠሙ ችግሮችና ሌሎች አስፈላጊና መገለጽ ያለባቸው አስተያየቶችም ይሰፍራሉ፡፡

ቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/1

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን
በብሔራዊ የተቀናጀ የቤተሰብ ሰርቬይ ፕሮግራም
የግብርና ናሙና ጥናት 1997 ዓ.ም.

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5
ክልል	ዞን	ወረዳ	ገበሬ ማኅበር	ቆጠራ ቦታ

ክፍል 2 - የተመረጡ ቤተሰቦችና የግብርና የግል ባለይዞታዎች ዝርዝር

1	2	3	4	5		6	
የቤተሰብ መለያ ቁጥር (ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 1)	የቤተሰቡ ኃላፊ ስም ከነአያት (ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 2)	የባለይዞታው መለያ ቁጥር (ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 5)	የግል ባለይዞታው ሙሉ ስም (ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 6)	የግብርናው ዓይነት ሰብል 1 ከብት 2 ሁለቱም 3	ኮድ	የአመራረጥ ቅደም ተከተል (ከቅጽ 96/ገ/0 ክፍል 2 ዓምድ 8)	አስተያየት

	ስም	ፊርማ	ቀን
መረጃ ሰብሳቢ			
መስክ ተቆጣጣሪ			
የቅ/ጽ/ቤት ኃላፊ			

ገጽ ____ ከ ____ ገጾች

በባለይዞታው ቁጥጥር ሥር የሚገኙትን ይዞታዎች በቅጽ 3ሀ፣3ለ፣3ሐ እና 3መ መዝግቦ ቁጥር ለመስጠት እንዲረዳ በቅድሚያ ስለፓርስልና ማሣ ቁጥር አሰጣጥ ማወቅ አስፈላጊ በመሆኑ የሚከተለውን ምሳሌ መመልከት ያስፈልጋል፡፡

<u>በጊዜያዊ ፣ቋሚና ድብልቅ ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች የፓርስልና ፣ማሣ ቁጥር አሰጣጥና አመዘጋገብ ምሣሌ</u>

አንድ ለዚህ ጥናት የተመረጠ ባለይዞታ ዙሪያውን ከሌሎች ባለይዞታዎች ይዞታ ጋር ከሚዋሰን ቦታ ላይ በበቆሎ፣ ነጭ ሽንኩርት፣ጤፍ፣በቡናና ማሽላ ድብልቅ የተያዙ አራት ማሣዎችና የራሱ ቤት ሲኖሩት አንድ ትልቅ አውራ ጎዳናን ተሻግሮ ደግሞ በኩል አራሽ የያዛቸው አንድ የቲማቲም ፣አንድ የብርቱካን፣አንድ የጌሾና ጫት ድብልቅ የያዙ ኩታ ገጠም ማሣዎች፣አንድ እዳሪ መሬት እና አንድ የበቆሎ ማሣ አሉት እንዲሁም በአንድ ዙሪያውን በመንግሥት ደን ከሚዋሰን ይዞታው ላይ ደግሞ በገብስና ስንዴ ድብልቅ የተያዘ ማሣ በጤፍ የተያዘ አንድ ማሣ፣በጫት የተያዘ አንድ ማሣ ፣በአበሻ ጎመን የተያዘ አንድ ማሣ በቃሪያ የተያዘ አንድ ማሣ እንዲሁም ወንዝ ተሻግሮ አንድ የአተርና የማሽላ ድብልቅ የያዘ ማሣ ቢኖረውና እነዚህንም ለመረጃ ሰብሳቢው በመስክ ተዘዋውሮ ቢያሳየው፣መረጃ ሰብሳቢውም ይዞታውን ተዘዋውሮ ከተመለከተ በኋላ ጠቅላላ ይዞታው እንደሚከተለው የፓርስልና ማሣ ቁጥር በመስጠት በቅጽ 97/3ሀ፣97/3ለ፣97/3ሐ እና 97/3መ ላይ ምዝገባውን ያከናውናል፡፡ በመጀመሪያ ለተመለከተው ይዞታ 01 የፓርስል ቁጥር በሁለተኛ ደረጃ ለተመለከተው አውራ ጎዳናውን ተሻግሮ ለሚገኘው 02 የፓርስል ቁጥር፣በመንግሥት ደን ለተከበበው ይዞታ 03 የፓርስል ቁጥር እንዲሁም ወንዝ ተሻግሮ ለሚገኘው ይዞታ 04 የፓርስል ቁጥር በመስጠት በአራቱ ፓርስሎች ውስጥ ለሚገኙ ማሣዎች እንደሚከተለው ቁጥሮች ይሰጣል፡፡

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የበቆሎ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ላይ ዓምድ 3

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የነጭ ሽንኩርት ማሣ 02 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ላይ ዓምድ 3

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጤፍ ማሣ 03 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ላይ ዓምድ 3

በ01 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቡናና ማሽላ ድብልቅ ማሣ 04 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሐ ላይ ዓምድ 3

በ01 በፓርስል ላይ ለሚገኘው የባለይዞታው ቤት ለሚገኝበት ቦታ 05 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3መ ላይ ክፍል 2 ከዓምድ 1-6

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የቲማቲም ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ሀ ላይ ዓምድ 3

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የብርቱካን ማሣ 02 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ለ ላይ ዓምድ 3

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጌሾና ጫት ድብልቅ ማሣ 03 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ97/3ሐ ላይ ዓምድ 3

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የእዳሪ መሬት 04 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3መ ላይ ክፍል 2 ከዓምድ 1-6

በ02 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የበቆሎ ማሣ 05 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ሀ ላይ ዓምድ 3

በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የገብስና ስንዴ ድብልቅ ማሣ 01 የማሳ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ሐ ላይ ዓምድ 3

በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጤፍ ማሣ 02 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ97/3ሀ ላይ ዓምድ 3

በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የጫት ማሣ 03የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ97/3ለ ላይ ዓምድ 3

በ03 ፓርስል ላይ ለሚገኘው የአበሻ ጎመን ማሣ 04 ና ለቃሪያ ማሣ 05 በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ሀ ላይ ዓምድ3 ለየብቻ

በ04 ፓርስል ላይ ለሚገኘው አተርና ማሽላ ድብልቅ ማሣ 01 የማሣ ቁጥር በቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ሐ ላይ ዓምድ 3 በፓርስልና ማሣ ቁጥሮች መጻፊያ በተሰጡት ቦታዎች ላይ መስፈር ይኖርበታል።

<u>ማስታወሻ፤</u>

በጥናቱ መሸፈን ያለበት አንድ ይዞታ ከተመረጠው ቆጠራ ቦታ ክልል ውጪ ቢገኝ ይዞታው የተመረጠው ቆጠራ ቦታ ከሚገኝበት ገበሬ ማህበር ክልል ውጭ እስካልሆነ ድረስ ለይዞታው የስፋት ልክቶሽና ከተመረጠም የሰብል አጨዳ ይካሄድለታል። ሆኖም ይዞታው የቆጠራ ቦታው ከሚገኝበት ገበሬ ማሕበር ውጪ ከሆነ አስፈላጊው መረጃ በቃለ መጠይቅ ብቻ ይሰበሰባል።

የቅጽ ግ.ና.ጥ 99/2

ይህ ቅጽ በቆጠራ ቦታው በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኙ ባለይዞታዎች በሙሉ የሚሞላ ነው:: በዚህ ቅጽ በዋናው መኸር ወቅት በጊዜያዊ፣ በቋሚ፣ በድብልቅ ሰብሎች እና በሌላ የመሬት አጠቃቀም የተያዘ ማሳ የሚመዘገብበት፣ የእርሻ ሥራ ሁኔታው ክትትል የሚደረግበት፣ የማሳው ስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት እንዲሁም አጠቃላይ ይዞታን የሚመለከቱ ጥያቄዎች መረጃ የሚሰበሰብበት ነው::

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 2 -ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 3- ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 4- ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 5- ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ማስታወሻ:-

ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል::

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 7- የቤተሰቡ ኃላፊ-ጾታ

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 8 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ይህ ዓምድ በቆጠራው ቦታ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በመውሰድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 9 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በመውሰድ ይሞላል፡፡

ዓምድ10 - ዕድሜ

የባለይዞታው ትክክለኛ ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት (የጨረሰው ዓመት) በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ምሳሌ ፡- የአንድ ሰው ዕድሜ 8 ዓመት ከ 11 ወር ከ29 ቀን ቢሆን መመዝገብ ያለበት ዕድሜ 08 ዓመት ብቻ ይሆናል፡፡ የአንድ ህጻን ዕድሜ ከ 1 ዓመት በታች ከሆነ "00'' ይመዘገባል፡፡ እንዲሁም የአንድ ሰው ዕድሜ 97 እና ከዚያ በላይ ከሆነ "97 " ብቻ ይመዘገባል፡፡ ዕድሜያቸውን በትክክል የማያውቁ ወይንም ለመናገር ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች እንደሚያጋጥሙ ይታወቃል፡፡ ስለዚህ የእያንዳንዱን ቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ በተቻለ መጠን ለማግኘት ባለመሰልቸት ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል፡፡

ዓምድ11- ጾታ (ወንድ = 1 ሴት = 2)

ባለይዞታው ወንድ ከሆነ ኮድ « 1 » ሴት ከሆነች ኮድ « 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ12- የትምህርት ሁኔታ (የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ ከዚህ በታች ከተዘረዘሩት ኮዶች ትክክለኛው ተመርጦ ይሞላል፡፡ በመጀመሪያ ባለይዞታው ማንበብና መፃፍ የሚችል መሆኑ ከተጠየቀ በኋላ የሚችል ከሆነ ተምሮ የጨረሰው ከፍተኛ ክፍል ይጠየቃል፡፡ አንድ ባለይዞታ የማንበብና የመፃፍ ችሎታ አለው የሚባለው በማንኛውም ባለይዞታው በሚያውቀው ቋንቋ አንብቦ መረዳትና መጻፍ ሲችል ብቻ ነው፡፡ የራሳቸውን ስም ወይንም ቁጥሮችን ብቻ ማንበብና መፃፍ የሚችሉ ባለይዞታዎች እንደተማሩ አይቆጠሩም ፡፡ በተጨማሪም የፈጸመው ክፍል ሲባል በጥናቱ ወቅት የሚገኝበት ክፍል ሳይሆን ተምሮ የጨረሰው ከፍተኛ ክፍል ማለት ነው፡፡

የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)አመዳደብ ኮድ

የክፍል ደረጃ መግለጫ	ኮድ

ክፍል1፡- ለሁለቱም ሥርዓተ ትምህርቶች

ማንበብና መጻፍ የማይችሉ	01
መደበኛ ያልሆነ ትምህርት	02
1ኛ ክፍል ያጠናቀቁ	03
2ኛ ,, ,, ,, ,, ...	04
3ኛ ,, ,, ,, ,, ...	05
4ኛ ,, ,, ,, ,, ...	06
5ኛ ,, ,, ,, ,, ...	07
6ኛ ,, ,, ,, ,, ...	08
7ኛ ,, ,, ,, ,, ...	09
8ኛ ,, ,, ,, ,, ...	10

ክፍል 2፡- ለቀድሞው ሥርዓተ ትምህርት

9ኛ ክፍል ,, ,, ያጠናቀቁ	11
10ኛ ,, ,, ,, ,, ,, ...	12
11ኛ ,, ,, ,, ,, ,, ...	13
12ኛ ,, ,, ,, ,, ,, ...	14
ከ12ኛ ክፍል በላይ ,, ...	15

ክፍል 3፡- ለአዲሱ ሥርዓተ ትምህርት

9ኛ ክፍል ያጠናቀቁ.	16
10ኛ ክፍል ያጠናቀቁ.	17
10ኛ ክፍል አጠናቆ ቴክኒክና ሙያ ትምህርት በመማር ላይ ያለ. .	18
ቴክኒክና ሙያ አጠናቆ ሰርተፊኬት/ዲፕሎማ ያገኘ	19

11ኛ ቅድመ ዝግጅት ያጠናቀቁ (ወደ ከፍተኛ ት/ተቋም ለመግባት) 20

12ኛ ቅድመ ዝግጅት ያጠናቀቁ (ወደ ከፍተኛ ት/ተቋም ለመግባት). . . 21

ከ12ኛ ቅድመ ዝግጅት በላይ. 22

ማሳሰቢያ ፡-

1. መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ማለት በመደበኛ የትምህርት ደረጃ አመዳደብ ሊመደብ በማይችል የትምህርት መስጫ ድርጅት ትምህርት ተከታትለው ያጠናቀቁትን ለምሣሌ በቄስና በቁርአን ት/ቤት ፣ በመሠረተ ትምህርት ... ወዘተ ማለት ነው፡፡

2 . ኮድ 14 የሚሞላላቸው የሚከተሉት ናቸው

ሀ) የ12ኛ ክፍልን መልቀቂያ ፈተና የወሰዱ ነገር ግን ከዚያ ያለፈ መደበኛ ትምህርት የሌላቸው፡፡

ለ) 12ኛ ከጨረሱ በኋላ አንዳንድ የሙያ ትምህርት የተከታተሉ ለምሳሌ/የታይፕ ጽህፈት/

ሐ) በሙያ ትምህርት ቤቶች ተምረው ከ12ኛ መልቀቂያ ሰርተፊኬት ሌላ ተጨማሪ ዲፕሎማ ያገኙ ባለይዞታዎችም ዲፕሎማው የከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን ከ12ኛ ክፍል በላይ የሆነ ትምህርት ብሎ እስካልቆጠረው ድረስ ኮድ 14 ይመዘገብላቸዋል፡፡

ዓምድ 13- የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል፡፡ በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠይቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል፡፡

ዓምድ14 - የግብርናው ዓይነት /ሰብል = 1 ከብት =2 ሁለቱም= 3/

በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሰማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ « 1 » ከብት ማርባት /ማደለብ/ ብቻ ከሆነ ኮድ « 2 » ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ክፍል 2. <u>በጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራሥርን ጨምሮ) የተያዘ ማሣ ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት</u>

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ1997 ዓ.ም በመኸር ወቅት ያሉትን በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሳዎች ለመመዝገብና የእርሻ ሥራ ሁኔታን ለመከታተል እንዲሁም የማሳ ስፋት ልኪ ውጤት ለመመዝገብ ነው፡፡ በዚህ ቅጽ በጊዜያዊ ሰብል የተያዘ አንድ ማሳን ብቻ ለመመዝገብና የእርሻ ሥራ ሁኔታን የሚመለከቱ መረጃዎች ለመሰብሰብ የሚያስችል ቦታ (ዓምድ 3) ተሰጥቷል፡፡ የስፋት ልኪ ውጤት ለመመዝገብ ደግሞ ዓምድ 4 እና 5 ተሰጥቷል፡፡ ለሌሎች በጊዜያዊ ሰብል ለተያዙ ማሣዎች ይህንን ቅጽ በተጨማሪ መጠቀም ያስፈልጋል፡፡

<u>ዓምድ 1</u>- <u>ተራ ቁጥር</u>

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል፡፡

<u>ፓርስል ቁጥር</u>

መረጃ የሚሰበሰብለት በጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራ ሥርና ጨምሮ) የተያዘ ማሳ የሚገኝበት ፓርስል ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ ወይም 97/3ሐ ወይም 97/3መ ከተሰጠው ቁጥር ጋር በተገናዘበ ሁኔታና የፓርስልን ትርጉም በመጠበቅ የተሰጠው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>የማሣ ቁጥር</u>

መረጃ የሚሰበሰብሰት በጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራ ሥርና ጨምሮ) የተያዘ ማሳ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ ወይም 97/3ሐ ወይም 97/3መ ከተሰጠው ቁጥር ጋር በተገናዘበ ሁኔታ የማሳን ትርጉም በመጠበቅ የተሰጠው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>የሰብል ስም</u>

በባለይዞታው ማሳ ላይ የሚገኘው ጊዜያዊ ሰብል ስም በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡ ኮድ በሚለው ቦታ የሰብሉን ኮድ ከገጽ 21 እና 22 በማየት መሙላት ያስፈልጋል፡፡

ማስታወሻ:-

በአንድ ባለይዞታ ለተያዙ የተለያዩ ፓርስሎችና ማሣዎች የፓርስልና ማሣ ቁጥሮች አሠጣጥ ተከታታይነት ባለው መንገድ ሆኖ በየቅጾቹ ሲመዘገቡም በዓይነት በዓይነታቸው ከቅጾቹ ጋር በማገናዘብ መሆን አለበት::

ዓምድ 2-ስባለይዞታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች

ጥያቄ 1:-የይዞታው ዓይነት:- ባለይዞታው በዓምድ 3 ያስመዘገበው ማሳ የባለይዞታው የራሱ ከሆነ ኮድ « 1 » ፣ በኪራይ ወይም በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ « 2 »፣ ከእነዚህ ውጭ በሆነ መንገድ የተገኘ ከሆነ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ክፍት ቦታ ኮዱ ይሞላል::

ጥያቄ 2:-ማሣው በኤክስቴንሽን መርሃ ግብር ታቅፏል? (አዎን= 1 አልታቀፈም =2)

ባለይዞታው በዓምድ 3 ያስመዘገበው ማሣ በኤክስቴንሽን መታቀፉ ተጠይቆ ከታቀፈ ኮድ « 1 » ካልታቀፈ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል::

ማስታወሻ:-

በኤክስቴንሽን የታቀፈ ገበሬ ማለት ዘመናዊ አስተራረስን የሚከተልና ለዚህም በአካባቢው ከሚገኘው የልማት ሠራተኛ የቅርብ እገዛ ፣ ትምህርትና ምክር የሚያገኝ ወይም ከሌሎች በኤክስቴንሽን ከታቀፉ ገበሬዎች በመኮረጅ የሚሠራ ነው:: ዘመናዊ አስተራረስ ሲባልም በጥናት የተደረሰበትን አሠራር መሠረት በማድረግ ለእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት:-

- የማሣ አዘገጃጀት
- በጥቅም ላይ መዋል የሚገባውን የማዳበሪያ ዓይነት መጠንና ጊዜ የምርጥ ዘር፣መድኃኒት ... ወዘተ አጠቃቀም በማወቅ አሠራሩን ተግባራዊ ማድረግ ማለት ነው :: (በተጨማሪ ገጽ 19 ያለውን ይመልከቱ)

ጥያቄ 3:- <u>የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል? (አዎን =1 የለም=2)</u>

ባለይዞታው እያንዳንዱን ያስመዘገበውን ማሳ በማስመልከት በማሳው ላይ ያለውን ሰብል ለማምረትም ሆነ ምርትን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ መጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ«2» በጥያቄው ትይዩ በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 4:- <u>የዘር ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ= 2)</u>

ባለይዞታው በዓምድ 3 ባስመዘገበው ማሣ ላይ የተጠቀመውን የዘር ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ « 1 » ፣ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 5:- <u>የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ካልሆነ (በጥያቄ 4 ኮድ 2 ከተሞላ) መጠን በኪሎ ግራም</u>

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርዕ፣አገዳ፣ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው በዓምድ 3 ባስመዘገበው ማሣ ላይ ለሚገኘው ሰብል የተጠቀመው ዘር የአካባቢ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 6:- <u>የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪ .ግራም (በጥያቄ 4 ኮድ « 1 » ከተሞላ)</u>

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው ለብርዕ ፣አገዳ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ ሲሆን ባለይዞታው በዓምድ 3 ባስመዘገበው ማሣ ላይ ለሚገኘ ው ሰብል የተጠቀመው ዘር ምርጥ ዘር ከሆነ መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 7:- <u>የተጠቀሙት ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ (በጥያቄ 4 ኮድ « 1 » ከተሞላ)</u>

በጥያቄ 4 ኮድ «1 » ተሞልቶ በጥያቄ 6 መጠኑ የተጠቀሰው ምርጥ ዘር ዋጋው ምን ያህል እንደሆነ ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 8:- <u>የሰብል ብልሽት ደርሷል ?(አዎን = የለም = 2)</u>

በዓምድ 3 በተመዘገበው ማሣ ላይ በሚገኘው ሰብል ብልሽት (ጉዳት) መድረሱ ባለይዞታው ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ«2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 9:-<u>የሰብል ብልሽት (ጉዳት) ደርሶ ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት</u>

በጥያቄ 8 የሰብል ብልሽት (ጉዳት) ደርሷል ተብሎ ኮድ «1» ከተሞላ ለጥያቄ 9 መልስ የሚሆን አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ የተሰጠው መልስ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይ ይጻፋል:: ኮዱም ይሞላል:: ለሰብል ብልሽት በዚህ መመሪያ ገጽ 23 ከተዘረዘሩት ምክንያቶችና ኮዶች ውስጥ ዋነኛ የሆነው ምክንያት ተጽፎ ኮዱም ይሞላል::

ጥያቄ 10:- <u>የብልሽት መጠን በመቶኛ</u>

በጥያቄ 9 በተገለጸው ምክንያት በሰብል ላይ ጉዳት ደርሶ ከሆነ ጉዳት(ብልሽት) የደረሰበት ሰብል ከማሣው ጠቅላላ ስፋት ምን ያህሉን እንደሚሸፍን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ የተገኘው መልስ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

<u>ለምሳሌ</u> :- ባለይዞታው ማሣው ላይ ከሚገኘው ሰብል ከጠቅላላው የማሣ ስፋት ሩብ ያህሉን የሸፈነው ተበላሽቷል ቢል በተሰጠው ቦታ « 25 » መሞላት አለበት::

ጥያቄ 11:- <u>ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ</u>

<u>(አለ = 1 የለም =2)</u>

ባለይዞታው በማሳው ላይ የደረሰውን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ ለመከላከል የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ « 1 » ፣ ከሌለ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ኮዱ ይሞላል::

ጥያቄ 12:- <u>የተወሰደው እርምጃ ዓይነት(ኬሚካል = 1 ኬሚካል ያልሆነ = 2 ሁለቱም = 3)</u>

ባለይዞታው የሰብሉን ብልሽት ለማስወገድ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የተጠቀመው መድኃኒት ኬሚካል ከሆነ ኮድ « 1

» ፣ ኬሚካል ካልሆነ ኮድ « 2 » ፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 13፡-<u>ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ በጥያቄ 12 ኮድ «1 » ወይም ኮድ «3» ከተሞላ (ፀረ - ተባይ = 1፣ ፀረ- አረም = 2 ፀረ- በሽታ=3፣1 እና2 = 4 1 እና3=5፣ 2 እና3= 6 ሁሉም = 7)</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 12 የወሰደው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (ኮድ « 1 » ወይም ኮድ « 3 » ከተሞላ) በማሣው ላይ ምን ዓይነት ኬሚካል እንደተጠቀመ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፣ ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ « 3 » ፣ፀረ-ተባይ እና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ « 4 » ፣ፀረ-ተባይ እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ « 5 »፣ ፀረ-አረም እና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ « 6 » ፣ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 14፡- <u>የተፈጥሮ /ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?</u>
<u>(አዎን = 1 የለም = 2)</u>

ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሣ ላይ ሊገኝ የሚችለውን ምርት ለማሻሻል ማዳበሪያ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» ፣ የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 15፡- <u>ከተጠቀሙ የማዳበሪያው ዓይነት (የተፈጥሮ = 1 ኬሚካል = 2 ሁለቱም = 3)</u>

ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ በጥያቄ 14 ኮድ « 1 » ተሞልቶ ከሆነ የማዳበሪያው ዓይነት ይጠየቃል፡፡ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ « 1 » ኬሚካል ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 16 :- <u>ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 15 ኮድ « 2 » ወይም ኮድ « 3» ከተሞላ)</u>

ጥያቄ 16.1:- <u>ዓይነት</u>

ባለይዞታው የተጠቀመው ኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነቱ ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ « 1 » ፣ዳፕ ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «3 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 16.2:- <u>መጠን በኪሎ ግራም</u>

በጥያቄ 16.1 ዓይነቱ የተገለጸውን ማዳበሪያ መጠን ባለይዞታው ተጠይቆ መልሱ በኪሎ ግራም ከጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::ሆኖም ባለይዞታው የማዳበሪያውን መጠን በኪሎ ግራም መግለጽ ካልቻለ ማዳበሪያውን ሲገዛ ወይም ጥቅም ላይ ሲያውል መጠኑን ለመለካት የተጠቀመበትን የመለኪያ ዕቃ(ጣሳ፣ቁና፣ሳህን፣... ወዘተ) በመጠቀም ባለይዞታው ማዳበሪያ ካለው የራሱን በመውሰድ ከሌለው ደግሞ በአካባቢው ማዳበሪያ ያለውን ቤተሰብ በማፈላለግ ይህም ካልሆነ ማዳበሪያ ሊገኝ ከሚችልበት ማለትም ከገበያ ከልማት ወኪሎች ከግብርና መ/ቤቶች ...ወዘተ ለጊዜው በትውስት በመውሰድ በመጀመሪያ ባዶውን እቃ ቀጥሎ ደግሞ ማዳበሪያውን አስይዞ ከመዘነ በኋላ የዕቃውን ክብደት በመቀነስ የሚገኘው ክብደት በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ ውጤቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ መሙላት አስፈላጊ ነው::

ለበለጠ ማብራሪያ የሚከተለውን ምሣሌ ይመልከቱ:-

<u>ምሣሌ:-</u> ባለይዞታው አንድ ሣህን ማዳበሪያ በጤፍ ማሳው ላይ እንደተጠቀመና በኪሎ ግራም ምን ያህል እነደሆነ የማያውቅ መሆኑን ቢገልጽ መረጃ ሰብሳቢው በጥቅም ላይ የዋለውን ማዳበሪያ መጠን በኪሎ ግራም በጥያቄ 16.2 ማስፈር ስለሚገባው መጠኑን በኪሎ ግራም ለማግኘ ት የሚከተለውን አሠራር መከተል ይኖርበታል::

1. ባለይዞታው በጥቅም ላይ ያዋለውን ማዳበሪያ መጠን የለካበትን ዕቃ ባዶውን ይመዝናል:: በዚህ መሠረት የዕቃው ክብደት 500 ግራም (0.5 ኪሎ ግራም) ቢሆን፣

2. በመቀጠልም ከባለይዞታው ወይም ከሌሎች ቤተሰቦች ወይም ደግሞ ከገበያ፣ወይም ከልማት ወኪሎች... ወዘተ ያገኘውን ማዳበሪያ በዕቃው ውስጥ በማድረግ መዝኖ የተገኘው ክብደት 9.5 ኪ..ሎ ግራም ቢሆን፣

3. በመጨረሻም ማዳበሪያውን ከነዕቃው መዝኖ ከተገኘው ክብደት ዕቃው ባዶውን ተመዝኖ ያገኘውን ክብደት ይቀንሳል:: በዚህም መሠረት 9.5 ኪሎ ግራም ላይ 500 ግራም(0.5 ኪሎ ግራም) ሲቀነስ 9 ኪሎ ግራም ይሆናል:: (9.5-0.5=9 ኪሎ) ይህ መጠን በጥቅም ላይ የዋለውን የማዳበሪያ መጠን ስለሚገልጽ በጥያቄ 16.2 ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

<u>ማስታወሻ:-</u>

ነጭ የማዳበሪያ ዓይነት « ዩሪያ » ሲሆን ቡላ (ግሬይ) ደግሞ «ዳፕ» ነው::

ጥያቄ 17<u>:-የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 15 ኮድ 1 ወይም 3 ከተሞላ) ዓይነት</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 15 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ « 1 » ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1»፣የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ኦርጋ ከሆነ ኮድ «3» የከብቶች ፍግ እና የተሰያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «4»፣የከብቶች ፍግ እና ኦርጋ ከሆነ ኮድ «5»፣የተለያየ ብስባሽ እና ኦርጋ ከሆነ ኮድ «6» ሁሉም ከሆነ ኮድ «7» ከነዚህ ውጪ ሌላ ከሆነ ደግሞ በዚህ ጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ቦታ ስሙን በመጻፍ ኮድ «8» ይሞላል::

<u>ዓምድ 4</u>- <u>ማሳው የተለካበት ቀንና ወር</u>

በዚህ ዓምድ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ማሳው የተለካበት ቀንና ወር ይሞላል:: ለምሳሌ ማሳው የተለካው ህዳር 6 ቀን ቢሆን በተሰጠው ባዶ ቦታ

ቀን በሚለው ሥር 06 ወር በሚለው ሥር ደግሞ 03 ይሞላል ቀኑና ወሩ የሚሞላው ግን የማሳው ልኪ ከተጠናቀቀ በኋላ መሆን አለበት፡፡

<u>ዓምድ 5</u> <u>ስፋት በስኩዌር ሜትር</u>

የማሳ ኪው በትክክል ከተጠናቀቀ በኋላ በካልኩሌተሩ ተሰልቶ የተገኘው ስፋት በስኩዌር ሜትር በዚሁ ዓምድ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡ የስፋቱ መጠን በሙሉ ቁጥርና በክፍልፋይ ሊሆን ስለሚችል የተሰጠው ቦታ ለሁለቱም ተስማሚ ሆኖ መዘጋጀቱን ማስተዋል ይገባል፡፡

<u>ዓምድ 5</u> <u>(Closure error)</u> ማሳው በትክክል ተለክቶ ከተጠናቀቀና ስፋቱ በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Closure error መጠን በዚሁ ዓምድ ሥር በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል፡፡ የተሰጠው ቦታ ለሙሉና ለክፍልፋይ ቁጥሮች መጻፊያ እንዲሆን የተመቻቸ መሆኑን ማየት ይበጃል፡፡

<u>ዓምድ</u> <u>4 እና 5 የማሳ ልኪ ውጤት</u>

በዚሁ ቅጽ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሳው የጎን ርዝመትና ቤሪንግ በዓምድ 4 እና 5 በተዘጋጀው ቦታ ይሞላሉ፡፡

<u>የጎን መለያ</u>፡- በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ አራትና አምስት ሥር 1-2, 2-3,3-,4-, 5- , ... እያለ እስከ 24 ድረስ ለማሳው ጎኖች መለያ ቁጥር የተሰጠ ስለሆነ ምንም ነገር አይሞላበትም ከ24 የበለጠ ጎን ያለው ማሳ ካጋጠመ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀምና የጎኖቹን ቁጥር በተጨማሪው ቅጽ ላይ ከቀዳሚው ቅጽ ጋር በሚስማማ መልኩ ማስተካከል ይገባል፡፡

<u>ቤሪንግ(0)-</u> በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎኑ በኮምፓስ ተለክቶ የሚገኘው ቤሪንግ ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች ተራ በተራ በኮምፓስ ቤሪንግ ይነበብላቸዋል፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡

<u>ርዝመት(ሜትር)</u> - በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎን ርዝመት በሜትር ተለክቶ የሚገኘው ውጤት ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች

ርዝመታቸው ተራ በተራ በሜትር ይለካል:: ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል::

<u>አጨዳ ለሚካሄድላቸው ጊዜያዊ ሰበሎች ብቻ</u>

በዓምድ 4 እና5 ግርጌ (መጨረሻ) የሚሞላው መረጃ ለሰብል አጨዳ ለተመረጡ ማሳዎች ብቻ ነው::

<u>የተመረጠው ማዕዘን ቁጥር</u>:- ለሰብል አጨዳ በተመረጠው ማሳ ላይ አጨዳ የሚካሄድበትን 4 ሜትርX 4 ሜትር የሆነ የማሳ አካል (Plot) በማሳው ውስጥ ለመከለል ይቻል ዘንድ ወደ ማሳው ውስጥ ለመግባት የሚያስችለውና የተመረጠው ማዕዘን <u>ቁጥር</u> በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>የአጭሩ ጎን ርዝመት</u>:- ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች አጭሩ ተለክቶ የተገኘው ርዝመት በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>ከራንደም የተገኘ:-</u> ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች አጭሩ ጎን ተለክቶ ለተገኘው ርዝመት ከራንደም ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>የአጭሩ ጎን ቤሪንግ:-</u> ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች ለአጭሩ በኮምፓስ የተነበበው ቤሪንግ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>የረጅሙ ጎን ርዝመት</u> :- ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ጎኖች ረጅሙ ተለክቶ የተገኘው ርዝመት በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>ከራንደም የተገኘ:-</u> ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱትሁለት ጎኖች ረጅሙ ጎን ተለክቶ ለተገኘው ርዝመት ከራንደም ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል ::በመጨረሻም በማሳው ላይ ልኪ ካልተካሄደ ምክንያቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ በአጭሩ መግለጽ ይገባል::

<u>የቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ - በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሣ</u>
<u>ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት አሞላል፡፡</u>

ይህ ቅጽ ለጥናቱ በተመረጡ ቤተሰቦች ውስጥ ለሚገኝ ባለይዞታ (ለእያንዳንዱ) የሚሞላ ሲሆን ቅጹ በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሣ የሚመዘገብበት የእርሻ ሥራ ሁኔታው ክትትል የሚደረግበትና የማሳው ስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ነው፡፡

<u>ክፍል 1</u>፡- <u>የአካባቢ መለያ</u>

<u>ዓምድ 1</u>- <u>ክልል</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

<u>ዓምድ 2</u> - <u>ዞን</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 3__ - __ወረዳ__

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 4__ - __ገበሬ ማህበር__

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 5__ - __ቆጠራ ቦታ__

ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

__ማስታወሻ፡__- ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል፡፡

__ዓምድ 6__ - __የቤተሰብ መለያ ቁጥር__

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 7__ - __የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ__

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 8__ - __የባለይዞታው መለያ ቁጥር__

በቆጠራ ቦታው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በማወራረስ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 9__ - __የባለይዞታው ስም__

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 10__ - __ዕድሜ__

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

__ዓምድ 11__- __ፆታ(ወንድ = 1 ሴት=2)__

ባለይዞታው ጾታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1 »፣ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ /የፈፀሙት ከፍተኛ ክፍል ተጠይቆ ተገቢው ኮድ ይሞላል:: ማብራሪያውን በገጽ 32 እና 33 ይመልከቱ::

ዓምድ 13- የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል:: በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠየቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል::

ዓምድ 14- የግብርናው ዓይነት/ ሰብል=1 ከብት =2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ « 1 » ከብት ማርባት/ማደለብ /ብቻ ከሆነ ኮድ « 2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ክፍል 2:- በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሣ ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1:- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ« 01» በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል::

ዓምድ 3- -ፓርስል ቁጥር ፣ማሣ ቁጥር፣ የሰብል ስምና ኮድ

ፓርስል ቁጥር

መረጃ የሚሰበስብለት በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሳ የሚገኝበት ፓርስል ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ ወይም 97/3መ ከተሰጠው ቁጥር ጋር በተገናዘበ ሁኔታና የፓርስልን ትርጉም በመጠበቅ የተሰጠው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

ማሣ ቁጥር

መረጃ የሚሰበሰብለት በቋሚ ሰብል የተያዘ ማሣ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ ወይም 97/3መ ከተሰጠው ቁጥር

ጋር በተገናዘበ ሁኔታ የማሣን ትርጉም በመጠበቅ የተሰጠው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>የሰብል ስም</u>

በባለይዞታው ማሣ ላይ የሚገኘው ቋሚ ሰብል ስም በተሰጠው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡ የሰብሉ ኮድም በገጽ 21 እና 22 የተሰጠውን የሰብል ኮድ ዝርዝር በማየት ይሞላል፡፡

<u>ዓምድ 2- ለባለይዞታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች</u>

ጥያቄ 1፡- <u>የይዞታው ዓይነት</u>

ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሳ የግል ከሆነ ኮድ « 1 » ፣በኪራይ ወይም በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ« 2 »፣ከእነዚህ ውጭ በሌላ መንገድ የተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ «3 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 2፡- <u>ማሣው በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር ታቅፏል?</u>

<u>(አዎን =1 አልታቀፈም = 2)</u>

ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሣ በኤክስቴንሽን መርሀ-ግብር መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1 » አልታቀፈም ከሆነ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 3፡- <u>የቋሚ ሰብል እግር ብዛት</u>

ባለይዞታው ባስመዘገበው ማሣ ላይ ያለው የቋሚ ሰብል እግር ብዛት ተቆጥሮ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡ ይህ ጥያቄ ቡናን ፣ጫትን ፣እናናስንና ሸንኮራ አገዳን አይመለከትም፡፡

ጥያቄ 4፡- <u>ፍሬ/ምርት ለመስጠት የደረሰ ቋሚ ሰብል እግር ብዛት</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 3 ካስመዘገበው የቋሚ ሰብል እግር ብዛት መካከል በምርት ዘመኑ ምርት ሰጥተዋል ወይም ሊሰጡ ይችላሉ የሚላቸውን እግሮች በመቁጠር ብዛታቸው በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 5፡- <u>የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል ? (አዎን = 1 የለም = 2)</u>

ባለይዞታው ቋሚ ሰብሉን ለማምረትም ሆነ ምርቱን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ መጠቀም አለመጠቀሙ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1 » የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 6:- <u>የዘር/የችግኝ / ዓይነት (ምርጥ ዘር =1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)</u>

ባለይዞታው ለቋሚ ሰብል የተጠቀመው የዘር /ችግኝ / ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1 »፣ ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 7 :-<u>የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? (አዎን =1 የለም = 2)</u>

ባለይዞታው ያስመዘገበውን እያንዳንዱ የቋሚ ሰብል ማሳ አስመልክቶ የሰብል ብልሽት (ጉዳት) ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ያልደረሰ ከሆነ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 8 :- <u>የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት</u>

ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው በጥያቄ 7 በቋሚ ሰብሉ ላይ ብልሽት አለ ተብሎ ኮድ «1 » የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው:: ስለዚህ የሰብል ጉዳት(ብልሽት) ከደረሰ በዚህ ዓምድ ለሰብሉ ጉዳት አንድ ዋና ምክንያት ብቻ ባለይዞታው ተጠይቆ ምክንያቱና ኮዱ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ በገጽ 23 የተሰጠውን የብልሽት ኮድ ዝርዝር በማየት ይሞላል::

ጥያቄ 9 :- <u>የብልሽት በጠን በመቶኛ</u>

በጥያቄ 8 በተገለጸው ምክንያት በቋሚ ሰብሉ ላይ ጉዳት ደርሶ ከሆነ በማሳው ላይ ጉዳት የደረሰበትን ሰብል መጠን በመቶኛ በመጠየቅ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 10:-<u>ብልሽቱን ለመከላከል /ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ (አለ =1 የለም = 2</u>)

ባለይዞታው የደረሰበትን የቋሚ ሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ « 1 »፣ ከሌለ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 11:- <u>የተወሰደው እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል =1 ኬሚካል ያልሆነ =2 ሁለቱም = 3)</u>

ባለይዞታው በቋሚ ሰብሉ ላይ የደረሰውን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም አስቀድሞ ለመከላከል የወሰደው የርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ኮድ « 1» ፣ኬሚካል ካልሆነ ኮድ « 2 » :: ሁለቱም ከሆነ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 12:-<u>ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ በጥያቄ ጥያቄ 11 ኮድ «1 » ወይም ኮድ « 3 » ከተሞላ</u>

ባለይዞታው በጥያቄ የወሰደው የእርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ ማለትም ኮድ « 1 » ወይም «3» ከተሞላ ምን ዓይነት ኬሚካል እንደተጠቀመ በመጠየቅ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ « 1 » ፣ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ « 2 » ፣ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3» ፀረ-ተባይ እና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4»፣ ፀረ-ተባይና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ« 5» ፣ፀረ-አረምና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6»፣ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ኮድ « 7 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 13:- <u>የተፈጥሮ /ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?</u>

(አዎ =1 የለም = 2)

ባለይዞታው በማሣው ላይ ያለውን ቋሚ ሰብል ምርት ለማሻሻል የተፈጥሮ ወይም ኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ « 1 » ያልተጠቀመ ከሆነ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 14:- <u>ከተጠቀሙ የማዳበሪያው ዓይነት (የተፈጥሮ =1 ኬሚካል =2 ሁለቱም = 3)</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 13 ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ በዚህ ዓምድ የማዳበሪያው ዓይነት ይጠየቃል:: ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ « 1 » ፣ኬሚካል ከሆነ ኮድ «

2 » ፣ ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 15፡- <u>ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 14 ኮድ «2» ወይም « 3 » ከተሞላ)</u>

ጥያቄ 15.1- <u>ዓይነት</u>

ባለይዞታው የተጠቀመው ኬሚካል ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ ኮድ « 1» ፣ዳፕ ከሆነ ኮድ « 2 » ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡

ጥያቄ 15.2- <u>መጠን በኪ .ግራም</u>

በጥያቄ 15.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ መጠኑ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ በኪሎ ግራም ይሞላል፡፡ ባለይዞታው መጠኑን የማያውቅ ከሆነ በዚህ መመሪያ በገጽ 40 የተሰጠውን የአሠራር ዘዴ መጠቀም ያስፈልጋል፡፡

ጥያቄ 16- <u>የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 14 ኮድ« 1 » ወይም «3» ከተሞላ) ዓይነት ፡-</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 14 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ « 1 » ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1»፣የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ኦርጋ ከሆነ ኮድ «3» የከብቶች ፍግ እና የተሰያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «4»፣የከብቶች ፍግ እና ኦርጋ ከሆነ ኮድ «5»፣የተለያየ ብስባሽ እና ኦርጋ ከሆነ ኮድ «6» ሁሉም ከሆነ ኮድ «7» ከነዚህ ውጪ ሌላ ከሆነ ደግሞ በዚህ ጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ቦታ ስሙን በመጻፍ ኮድ «8» ይሞላል፡፡

<u>ዓምድ 4</u>- <u>ማሳው የተለካበት ቀንና ወር</u>

በዚህ ዓምድ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ማሳው የተለካበት ቀንና ወር ይሞላል፡፡ ለምሳሌ ማሳው የተለካው ህዳር 6 ቀን ቢሆን በተሰጠው ባዶ ቦታ ቀን በሚለው ሥር 06 ወር በሚለው ሥር ደግሞ 03 ይሞላል

ቀኑና ወሩ የሚሞላው ግን የማሳው ልኪ ከተጠናቀቀ በኋላ መሆን አለበት።

<u>ዓምድ 5</u> <u>ስፋት በስኩዌር ሜትር</u>

የማሳ ልኪው በትክክል ከተጠናቀቀ በኋላ በካልኩሌተሩ ተሰልቶ የተገኘ ው ስፋት በስኩዌር ሜትር በዚሁ ዓምድ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል። የስፋቱ መጠን በሙሉ ቁጥርና በክፍልፋይ ሊሆን ስለሚችል የተሰጠው ቦታ ለሁለቱም ተስማሚ ሆኖ መዘጋጀቱን ማስተዋል ይገባል።

<u>ዓምድ 5</u> <u>Closure error-</u>/ ማሳው በትክክል ተለክቶ ከተጠናቀቀና ስፋቱ በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኋላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Closure error መጠን በዚሁ ዓምድ ሥር በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል። የተሰጠው ቦታ ለሙሉና ለክፍልፋይ ቁጥሮች መጻፊያ እንዲሆን የተመቻቸ መሆኑን ማየት ይበጃል።

<u>ዓምድ 4 እና 5 የማሳ ልኪ ውጤት</u>

በዚሁ ቅጽ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሳው የጎን ርዝመትና ቤሪንግ በዓምድ 4 እና 5 በተዘጋጀው ቦታ ይሞላሉ።

<u>የጎን መለያ</u>:- በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ አራትና አምስት ሥር 1-2, 2-3,3-,4-, 5-, ... እያለ እስከ 24 ድረስ ለማሳው ጎኖች መለያ ቁጥር የተሰጠ ስለሆነ ምንም ነገር አይሞላበትም ከ24 የበለጠ ጎን ያለው ማሳ ካጋጠመ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀምና የጎኖቹን ቁጥር በተጨማሪው ቅጽ ላይ ከቀዳሚው ቅጽ ጋር በሚስማማ መልኩ ማስተካከል ይገባል።

<u>ቤሪንግ(0)</u>- በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎኑ በኮምፓስ ተለክቶ የሚገኘው ቤሪንግ ይሞላበታል። ሁሉም የማሳው ጎኖች ተራ በተራ በኮምፓስ ቤሪንግ

ይነበብላቸዋል፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡

<u>ርዝመት (ሜትር)</u> - በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎን ርዝመት በሜትር ተለክቶ የሚገኘው ውጤት ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች ርዝመታቸው ተራ በተራ በሜትር ይለካል፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡ በመጨረሻም በማሳው ላይ ልኪ ካልተካሄደ ምክንያቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ በአጭሩ መግለጽ ይገባል፡፡

<u>የቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሐ - በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት በመኸር ወቅት አሞላል</u>

በዚህ ቅጽ የባለይዞታው የሆነ በጊዜያዊና ጊዜያዊ፣በጊዜያዊና ቋሚ ፣እንዲሁም በቋሚና ቋሚ ድብልቅ ሰብሎች ብቻ የተያዘ ማሣ ይመዘገባል፡፡

<u>ክፍል 1</u>፡- <u>የአካባቢ መለያ</u>

<u>ዓምድ 1</u>- <u>ክልል</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

<u>ዓምድ 2</u> - <u>ዞን</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 3 - ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ማስታወሻ:- ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል::

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 7 የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 8 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

በቆጠራ ቦታው በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በማወራረስ ይሞላል::

ዓምድ 9 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል::

ዓምድ 10 - ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 11- ፆታ(ወንድ = 1 ሴት=2)

ባለይዞታው ጾታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ፣ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ 12</u>- <u>የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)</u>

በዚህ ዓምድ የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ /የፈፀሙት ከፍተኛ ክፍል/ተጠይቆ ትክክለኛው ኮድ በገጽ 32 እና 33 የተሰጠውን ኮድ ዝርዝር በማየት ይሞላል::

<u>ዓምድ 13</u>- <u>የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት</u>

የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል:: በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠየቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል::

<u>ዓምድ 14</u>- <u>የግብርናው ዓይነት/ ሰብል=1 ከብት =2 ሁለቱም = 3/</u>

በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ « 1 » ከብት ማርባት/ማደለብ /ብቻ ከሆነ ኮድ « 2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ክፍል 2. <u>በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ ዝርዝር ሁኔታና የስፋት ልኪ ውጤት</u>

ይህ ክፍል የሚያገለግለው ባለይዞታው በ1997 ዓ.ም መኸር ወቅት ያለውን በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ ዝርዝር ሁኔታና ስፋት ልኪ ውጤት ለመመዝገብ ነው::

<u>ዓምድ</u> 1 - <u>ተራ ቁጥር</u>

ተራ ቁጥር ከ «01» በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል::

<u>ዓምድ 3</u>- <u>የፓርስል ቁጥር፣የማሳ ቁጥር፣ የሰብል ስምና ኮድ</u>

<u>የፓርስል ቁጥር</u>

መረጃ የሚሰበስብለት በድብልቅ ሰብል የተያዘ ፓርስል ከቅጽ ግ.ና.ፐ 97/3ሀ፣97/3ለ፣እንዲሁም 97/3መ ጋር በተገናዘበና ተከታታይነቱን በጠበቀ ሁኔታ የተሰጠው ቁጥር በተዘጋጀለት ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>የማሣ ቁጥር</u>

መረጃ የሚሰበሰብለት በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ፣97/3ለና 97/3መ የተሰጠውን ቁጥር መሠረት በማድረግና የማሣ ፍቹን በጠበቀ መልኩ ተከታታይነቱን ጠብቆ የተሰጠው ቁጥር በተዘጋጀለት ክፍት ቦታ ይሞላል::

<u>የሰብል ስም</u>

በባለይዞታው ማሣ ላይ የሚገኙት ድብልቅ ሰብሎች ስማቸው ለየብቻ ተዘርዝሮ የሰብል ስም በሚለው ሥር በተሰጡት ባዶ ቦታዎች ይመዘገባሉ:: በድብልቅ ሰብሎች ለተያዘ አንድ ማሣ በቅጹ ላይ ለ«3» የሰብል ስሞች ብቻ መመዝገቢያ የሚሆን ቦታ ተዘጋጅቷል:: ሆኖም በማሳው ላይ ተደባልቀው የሚገኙት ሰብሎች ከ«3»በላይ ከሆኑ እያንዳንዱ ድብልቅ ሰብል ከጠቅላላው የማሣ ስፋት የያዘውን ድርሻ በማወዳደር ከፍተኛውን የማሣ ድርሻ የያዙትን «3»ድብልቅ ሰብሎች ብቻ በመውሰድ በዓምድ 3 የሰብል ስም በሚለው ግርጌ በተሰጡት ባዶ ቦታዎች የ«3»ቱ ድብልቅ ሰብሎች ስም በዝርዝር ይመዘገባል:: በእያንዳንዱ ሰብል ስም ግርጌ ተስማሚው ኮድ በገጽ 21 እና 22 ያለውን የሰብል ኮድ ዝርዝር በማየት ይሞላል::

<u>ዓምድ 2</u> - <u>ስባለይዞታው የሚቀርቡ ጥያቄዎች</u>

ጥያቄ 1:- <u>የይዞታው ዓይነት</u>:- ባለይዞታው ያስመዘገበው ማሣ ይዞታው ተጠይቆ የግሉ ከሆነ ኮድ «1» ፣በኪራይ ወይም በኮንትራት የተገኘ ከሆነ ኮድ «2»፣ከእነዚህ ከሁለቱ ውጭ የተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ«3» በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 2:- <u>ማሣው በኤክስቴንሽን መርሃ ግብር ታቅፏል ?</u>
<u>(አዎ = 1 አልታቀፉም = 2)</u>

ባለይዞታው ያስመዘገበው በድብልቅ ሰብል የተያዘ ማሣ በኤክስቴንሽን መታቀፍ አለመታቀፉ ተጠይቆ መልሱ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ደግሞ ኮድ «2»በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 3:- <u>የመስኖ ዘዴ ተጠቅመዋል?(አዎን=1 የለም =2)</u>

ባለይዞታው በማሳው ላይ ያሉትን ድብልቅ ሰብሎች ለማምረትም ሆነ ምርቱን ለማሻሻል የመስኖ ዘዴ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ«1» ካልተጠቀመ ኮድ«2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 4:- <u>በማሣው ላይ ያሉ ሰብሎች የያዙት ስፋት (በመቶኛ)</u>

በድብልቅ ሰብሎች የተያዘው ማሣ እያንዳንዱ የሰብል ዓይነት ከጠቅላላ የማሣው ስፋት የያዘው የመሬት ስፋት ድርሻ በመቶኛ ምን ያህል እንደሆነ ባለይዞታው ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል:: ከ«3» ሰብሎች የበለጠ ድብልቅ ካጋጠመ የማሣውን ከፍተኛ ድርሻ ለያዙት«3» ሰብሎች ብቻ ድርሻቸው በመቶኛ ተጠይቆ ይመዘገብላቸዋል:: የቀሪዎቹም ድርሻ ለሦስቱ ዋና ዋና ሰብሎች ይከፋፈላል::

ጥያቄ 5:- <u>የቋሚ ሰብል እግር ብዛት</u>

በድብልቅ ሰብሉ ማሳ ላይ ቋሚ ሰብል የሚገኝ ከሆነ የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት ተቆጥረው ቁጥሩ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል:: ይህ ጥያቄ ቡናን፣ጫትን አናናስንና ሸንኮራ አገዳን አይመለከትም ::

ጥያቄ 6 :- <u>ፍሬ /ምርት ለመስጠት የደረሰ ቋሚ ሰብል እግር ብዛት</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 5 ላይ ካስመዘገበው የቋሚ ሰብል እግሮች ብዛት መካከል በምርት ዘመኑ ፍሬ ወይም ምርት ሰጥተዋል ወይም ሊሰጡ ይችላሉ የሚላቸው እግሮች ብዛት ተቆጥሮ ብዛቱ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 7:- <u>የዘር/ ችግኝ/ ዓይነት (ምርጥ ዘር = 1 ምርጥ ዘር ያልሆነ = 2)</u>

ባለይዞታው በድብልቅ ለዘራቸው /ለተከላቸው ሰብሎች በሰብል ዓይነት የተጠቀመው የዘር /የችግኝ/ ዓይነት ተጠይቆ ምርጥ ዘር ከሆነ ኮድ «1» ፣ ምርጥ ዘር ካልሆነ ደግሞ ኮድ « 2 » በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል:: (ለቋሚ ሰብሎች ምርጥ ዘር ማለት የተሻሻሉ ችግኞችን ማለት እንደሆነ ማስታወስ ይገባል) ::

ጥያቄ 8:- <u>ምርጥ ዘር ካልሆነ መጠን በኪ .ግራም</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 7 ላይ ምርጥ ያልሆነ ዘር ተጠቅሜአለሁ ብሎ ኮድ «2» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የአካባቢ ዘር መጠኑ በኪሎ ግራም ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል:: ጥያቄው የሚመለከተው የብርዕ ፣ አገዳ ፣ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል::

ጥያቄ 9:- <u>ምርጥ ዘር ከሆነ መጠን በኪሎ ግራም</u>

በጥያቄ 7 ባለይዞታው ምርጥ ዘር መጠቀሙን ገልጾ ኮድ «1» ከተሞላ በዚህ ጥያቄ ደግሞ የተጠቀመው የምርጥ ዘር መጠን ተጠይቆ መጠኑ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል:: ጥያቄው የብርዕ፣ አገዳ፣ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ ይመለከታል::

ጥያቄ 10:- <u>ምርጥ ዘር ከሆነ ዋጋ</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 7 ምርጥ ዘር ተጠቅሟል ተብሎ የዘሩ መጠን በጥያቄ 9 ከተሞላ በዚህ ዓምድ የተጠቀመው ምርጥ ዘር ዋጋ ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል:: ጥያቄው የሚመለከተው የብርዕ አገዳ ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎችን ብቻ ነው::

ጥያቄ 11:- <u>የሰብል ብልሽት ደርሷል ወይ? (አዎን = 1 የለም =2)</u>

በድብልቅ የሚገኙትን እያንዳንዱን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ የሰብል መበላሸት ደርሶ ከሆነ ኮድ «1» ካልደረሰ ደግሞ ኮድ «2 » ባለይዞታው ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 12:- <u>የሰብል ብልሽት ደርሶ ከሆነ የብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት</u>

በጥያቄ 11 የሰብል መበላሸት ደርሷል ተብሎ ኮድ « 1 » ከተሞላ ብቻ ለሰብሉ መበላሸት አንድ ዋና ምክንያት ተጠይቆ በጥያቄው ትይዩ ዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይጻፋል:: ኮዱም ይሞላል:: የሰብል መበላሸት ምክያቶችና ኮድ ዝርዝርን በገጽ 23 ይመልከቱ::

ጥያቄ 13:- <u>የብልሽት መጠን በመቶኛ</u>

በጥያቄ 12 በተገለጸው ምክንያት በሰብል ላይ ጉዳት የደረሰ ከሆነ በማሳው ላይ የሚገኙትን እያንዳንዱን ሰብል አስመልክቶ የደረሰው የጉዳት መጠን ተጠይቆ በመቶኛ በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይጻፋል::

ጥያቄ 14:- <u>ብልሽቱን ለመከላከል / ለጥንቃቄ/ የተወሰደ እርምጃ?</u>

<u>(አለ =1 የለም =2)</u>

በዚህ ዓምድ ባለይዞታው የደረሰበትን የሰብል ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ አስቀድሞ የወሰደው እርምጃ ካለ ኮድ«1» ከሌለ ደግሞ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 15:-<u>የተወሰደው እርምጃ ዓይነት (ኬሚካል =1 ኬሚካል ያልሆነ = 2 ሁለቱም = 3)</u>

ባለይዞታው የሰብሉን ብልሽት ለማስወገድ ወይም ለመቀነስ ወይም ለጥንቃቄ እርምጃ ወስዶ በጥያቄ 14 ኮድ «1»ከተሞላ የወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል መጠቀም ከሆነ ኮድ «1»፣ኬሚካል ካልሆነ ኮድ «2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 16:- <u>ኬሚካል ከተጠቀሙ ዓይነቱ</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 15 የወሰደው እርምጃ ዓይነት ኬሚካል ከሆነ (በጥያቄ 15 ኮድ «1»ወይም «3»ከተሞላ) ዓይነቱ ተጠይቆ ፀረ-ተባይ ከሆነ ኮድ «1» ፣ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «2» ፣ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «3»፣ፀረ-ተባይና ፀረ-አረም ከሆነ ኮድ «4» ፀረ-ተባይና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «5»፣ፀረ-አረምና ፀረ-በሽታ ከሆነ ኮድ «6»፣እንዲሁም ሁሉንም ዓይነት ከሆነ ደግሞ ኮድ «7» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 17:- <u>የተፈጥሮ /የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅመዋል?</u>

ባለይዞታው በድብልቅ ሰብል በተያዘ ማሣው ላይ የሚገኘውን ምርት ለማሻሻል የተፈጥሮም ይሁን የኬሚካል ማዳበሪያ ተጠቅሞ ከሆነ ኮድ «1» ያልተጠቀመ ከሆነ ኮድ «2» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል::

ጥያቄ 18:-<u>ማዳበሪያ ከተጠቀሙ ዓይነቱ</u>

በጥያቄ 17 ባለይዞታው ማዳበሪያ ተጠቅሞ ኮድ «1» ከተሞላ የማዳበሪያው ዓይነት ተጠይቆ ጥቅም ላይ የዋለው የማዳበሪያ ዓይነት

የተፈጥሮ ከሆነ ኮድ «1» ኬሚካል ከሆነ ኮድ «2»ሁለቱም ዓይነት ከሆነ ኮድ «3» በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታይሞላል።

ጥያቄ 19:- <u>ኬሚካል ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 18 ኮድ «2» ወይም «3» ከተሞላ)</u>

ጥያቄ 19.1:- <u>ዓይነት</u>

ባለይዞታው የተጠቀመው ማዳበሪያ ኬሚካል ከሆነ የተጠቀመው ማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ ዩሪያ ከሆነ ኮድ «1» ዳፕ ከሆነ ኮድ «2»ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ «3»በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ባዶ ቦታ ይሞላል።

ጥያቄ 19.2:- <u>መጠን በኪሎ ግራም</u>

በጥያቄ 19.1 ዓይነቱ የተገለጸው ማዳበሪያ መጠኑ ባለይዞታው ተጠይቆ በኪሎ ግራም በጥያቄው ትይዩ በዓምድ 3 በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ባለይዞታው መጠኑን የማያውቀው ከሆነ በገጽ 40 የተሰጠውን የአሠራር ዘዴ መከተል ያስፈልጋል።

ጥያቄ 20:- <u>የተፈጥሮ ማዳበሪያ ከተጠቀሙ (በጥያቄ 18 ኮድ « 1 » ወይም «3 » ከተሞላ) ዓይነት</u>

ባለይዞታው በጥያቄ 18 የተፈጥሮ ማዳበሪያ መጠቀሙን ገልጾ ኮድ « 1 » ወይም «3» ከተሞላ የተጠቀመው የማዳበሪያ ዓይነት ተጠይቆ የከብቶች ፍግ ከሆነ ኮድ «1»፣የተለያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «2» ኦርጋ ከሆነ ኮድ «3» የከብቶች ፍግ እና የተሰያየ ብስባሽ ከሆነ ኮድ «4»፣የከብቶች ፍግ እና ኦርጋ ከሆነ ኮድ «5»፣የተለያየ ብስባሽ እና ኦርጋ ከሆነ ኮድ «6» ሁሉም ከሆነ ኮድ «7» ከነዚህ ውጪ ሌላ ከሆነ ደግሞ በዚህ ጥያቄ ትይዩ በተሰጠው ቦታ ስሙን በመጻፍ ኮድ «8» ይሞላል።

<u>ዓምድ 4</u>- <u>ማሳው የተለካበት ቀንና ወር</u>

በዚህ ዓምድ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ማሳው የተለካበት ቀንና ወር ይሞላል። ለምሳሌ ማሳው የተለካው ህዳር 6 ቀን ቢሆን በተሰጠው ባዶ

ቦታ ቀን በሚለው ሥር 06 ወር በሚለው ሥር ደግሞ 03 ይሞላል ቀኑና ወሩ የሚሞላው ግን የማሳው ልኪ ከተጠናቀቀ በኂላ መሆን አለበት፡፡

<u>ዓምድ 5</u> <u>ስፋት በስኩዌር ሜትር</u>

የማሳ ልኪው በትክክል ከተጠናቀቀ በኂላ በካልኩሌተሩ ተሰልቶ የተገኘው ስፋት በስኩዌር ሜትር በዚሁ ዓምድ ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡ የስፋቱ መጠን በሙሉ ቁጥርና በክፍልፋይ ሊሆን ስለሚችል የተሰጠው ቦታ ለሁለቱም ተስማሚ ሆኖ መዘጋጀቱን ማስተዋል ይገባል፡፡

<u>ዓምድ 5</u> <u>Closure error-/</u> ማሳው በትክክል ተለክቶ ከተጠናቀቀና ስፋቱ በካልኩሌተር ተሰልቶ ከተገኘ በኂላ ካልኩሌተሩ የሚያሳየው Closure error መጠን በዚሁ ዓምድ ሥር በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል፡፡ የተሰጠው ቦታ ለሙሉና ለክፍልፋይ ቁጥሮች መጻፊያ እንዲሆን የተመቻቸ መሆኑን ማየት ይበጃል፡፡

<u>ዓምድ</u> <u>4 እና 5 የማሳ ልኪ ውጤት</u>

በዚሁ ቅጽ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ በሜትርና በኮምፓስ ተለክቶ የማሳው የጎን ርዝመትና ቤሪንግ በዓምድ 4 እና 5 በተዘጋጀው ቦታ ይሞላሉ፡፡

<u>የጎን መለያ</u>፡- በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ አራትና አምስት ሥር 1-2, 2-3,3-,4-, 5-, ... እያለ እስከ 24 ድረስ ለማሳው ጎኖች መለያ ቁጥር የተሰጠ ስለሆነ ምንም ነገር አይሞላበትም ከ24 የበለጠ ጎን ያለው ማሳ ካጋጠመ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀምና የጎኖቹን ቁጥር በተጨማሪው ቅጽ ላይ ከቀዳሚው ቅጽ ጋር በሚስማማ መልኩ ማስተካከል ይገባል፡፡

<u>ቤሪንግ(0)-</u> በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎኑ በኮምፓስ ተለክቶ የሚገኘው

ቤሪንግ ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች ተራ በተራ በኮምፓስ ቤሪንግ ይነበብላቸዋል፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡

<u>ርዝመት(ሜትር)</u> -

በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎን ርዝመት በሜትር ተለክቶ የሚገኘው ውጤት ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች ርዝመታቸው ተራ በተራ በሜትር ይለካል ፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡

<u>አጨዳ ለሚካሄድላቸው ጊዜያዊ ሰበሎች ብቻ</u>

በዓምድ 4 እና5 ግርጌ (መጨረሻ) የሚሞላው መረጃ ለሰብል አጨዳ ለተመረጡ ማሳዎች ብቻ ነው፡፡

<u>የተመረጠው ማዕዘን ቁጥር</u>፡-

ለሰብል አጨዳ በተመረጠው ማሳ ላይ አጨዳ የሚካሄድበትን 4 ሜትር X 4 ሜትር የሆነ የማሳ አካል (Plot) በማሳው ውስጥ ለመከለል ይቻል ዘንድ ወደ ማሳው ውስጥ ለመግባትየሚያስችለውና የተመረጠው ማዕዘን <u>ቁጥር</u> በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>የአጭሩ ጎን ርዝመት</u>፡-

ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች አጭሩ ተለክቶ የተገኘው ርዝመት በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>ከራንደም የተገኘ፡-</u>

ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች አጭሩ ጎን ተለክቶ ለተገኘው ርዝመት ከራንደም ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>የአጭሩ ጎን ቤሪንግ፡-</u>

ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች ለአጭሩ በኮምፓስ የተነበበው ቤሪንግ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>የረጅሙ ጎን ርዝመት</u> :-

ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ጎኖች ረጅሙ ተለክቶ የተገኘው ርዝመት በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>ከራንደም የተገኘ፡-</u> ወደ ማሳው መግቢያ ሆኖ ከተመረጠው ማዕዘን ከሚነሱት ሁለት ጎኖች ረጅሙ ጎን ተለክቶ ለተገኘው ርዝመት ከራንደም ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል፡፡ በመጨረሻም በማሳው ላይ ልኪ ካልተካሄደ ምክንያቱን በተሰጠው ክፍት ቦታ በአጭሩ መግለጽ ይገባል፡፡

<u>የቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3መ ሌላ የመሬት አጠቃቀም (በማንኛውም ሰብል ያልተያዘ) ስፋት ልኪ ውጤት በመኸር ወቅት አሞላል</u>

ይህ ቅጽ የተመረጠው ባለይዞታ ይዞታ የሆነ ሌላ የመሬት አጠቃቀም (እዳሪ መሬት ፣የግጦሽ መሬት ፣በደን የተያዘ በቤት የተያዘ ቦታ...ወዘተ) የሚመዘገብበት እና የስፋት ልኪ ውጤት የሚሞላበት ነው፡፡

<u>ክፍል 1</u>:- <u>የአካባቢ መለያ</u>

<u>ዓምድ 1</u>- <u>ክልል</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

<u>ዓምድ 2</u> - <u>ዞን</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ 3</u> - <u>ወረዳ</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ 4</u> - <u>ገበሬ ማህበር</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ 5</u> - <u>ቆጠራ ቦታ</u>

ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ማስታወሻ፡-</u> ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ ያለው መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል::

<u>ዓምድ 6</u> - <u>የቤተሰብ መለያ ቁጥር</u>

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 1 በመውሰድ ይሞላል::

<u>ዓምድ 7</u> - <u>የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ</u>

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ 8</u> - <u>የባለይዞታው መለያ ቁጥር</u>

በቆጠራ ቦታው ከተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ለሚገኙ የግል ባለይዞታዎች የተሰጠውን መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 3 በማወራረስ ይሞላል::

<u>ዓምድ 9</u> - <u>የባለይዞታው ስም</u>

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/1 ክፍል 2 ዓምድ 4 በማወራረስ ይሞላል::

<u>ዓምድ 10</u> - <u>ዕድሜ</u>

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 11- ፆታ(ወንድ = 1 ሴት=2)

ባለይዞታው ጾታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ፣ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ /የፈፀሙት ከፍተኛ ክፍል/ተጠይቆ ትክክለኛው ኮድ በገጽ 32 እና 33 የተሰጠው ዝርዝር ታይቶ ይሞላል።

ዓምድ 13- የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዞታው ቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል። በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠየቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንድ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል።

ዓምድ 14- የግብርናው ዓይነት/ ሰብል=1 ከብት =2 ሁለቱም = 3/

በዓምድ 8 መለያ ቁጥሩ የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ የተሠማራበት የግብርና ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ብቻ ከሆነ ኮድ « 1 » ከብት ማርባት/ማደለብ /ብቻ ከሆነ ኮድ « 2» ሁለቱም ከሆነ ደግሞ ኮድ « 3 » በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ክፍል 2. ሌላ የመሬት አጠቃቀም ስፋት ልኪ ውጤት

ዓምድ 1- የፓርስል ቁጥር

ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ የሚገኝበት ፓርስል ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2- የማሳ ቁጥር

የማሳው /ሌላ የመሬት አጠቃቀም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ3-4- የመሬት አጠቃቀም ዓይነት/ስምና ኮድ

የመሬት አጠቃቀሙ ዓይነት/ስም በዓምድ 3 ይጻፋል። ኮዱም በዓምድ 4 ይሞላል። ለምሳሌ የመሬት አጠቃቀሙ ዓይነት ዕዳሪ ከሆነ ዕዳሪ መሬት

ግጦሽ ከሆነ የግጦሽ መሬት ደን ከሆነ በደን የተያዘ ተብሎ በዓምድ 3 ይጻፋል ፡፡ ትክክለኛው ኮድም በዓምድ 4 ይሞላል፡፡

<u>የመሬት አጠቃቀም ዓይነት/ስም</u>	<u>ኮድ</u>
እዳሪ መሬት	86
በደን የተያዘ	89
የግጦሽ መሬት.	85
ሌሎች.	99

ሌሎች በሚለው ውስጥ ከሚጠቃለሉት መካከል ቤት፣አውድማ፣ረግረጋማ መሬት፣ኩሬ. . . ወዘተ የመሳሰሉት የባለይዞታው ይዞታዎች ናቸው፡፡

<u>ዓምድ 5-6</u> <u>የይዞታው ዓይነት (የግል=1 ኪራይ/ኮንትራት =2 ሌላ=3)</u>

ባለይዞታው ያስመዘገበው የመሬት አጠቃቀም ዓይነት ይዞታው የግል ከሆነ የግል ተብሎ በዓምድ 5 ከተጻፈ በኋላ በዓምድ 6 ኮድ 1 ይሞላል ፡፡ የኪራይ/ኮንትራት ከሆነ ኪራይ/ ኮንትራት ተብሎ በዓምድ 5 ከተጻፈ በኋላ በዓምድ 6 ኮድ 2 ይሞላል ሌላ ከሆነ ሌላ ተብሎ በዓምድ 5 ከተጻፈ በኋላ በዓምድ 6 ኮድ 3 ይሞላል፡፡

ቀጥሎ ባለው ሠንጠረዥ የስፋት ልኪ ውጤት ይመዘገባል፡፡ በዚሁ ሠንጠረዥ በመጀመሪያው መስመር:- ማሳው የተለካበት ቀንና ወር፣ ስፋት በስኩዌር ሜትርና closure error ይሞላሉ፡፡

<u>ማሳው የተለካበት</u>:- በዚሁ ቃል ትይዩ ማሳው ሌላ / የመሬት አጠቃቀሙ የተለካበት ቀንና ወር ለቀዳሚዎቹ ቅጾች በተሰጠው የአሞላል መመሪያ መሠረት ይሞላል፡፡

<u>ስፋት በስኩዌር ሜትር</u>:- ማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ ቤሪንግና ርዝመት በትክክል ከተለካ በኋላ በካልኩሌተር ተሰልቶ የተገኘው ስፋት መጠን በተሰጠው ክፍት ቦታ ቀደም ብሎ በተገለጸው የአሞላል መመሪያ መሠረት ይሞላል፡፡

Closure error:- ማሳው /ሌላ የመሬት አጠቃቀም በትክክል ተለክቶ ስፋቱ በካልኩሌተር ከተሰላ በኋላ የሚገኘው Closure error በተሰጠው ክፍት ቦታ ቀደም ብሎ በተገለጸው የአሞላል መመሪያ መሠረት ይሞላል፡፡በሚቀጥሉት መስመሮች ደግሞ የማሳው የተለያዩ ጎኖች ቤሪንግና ርዝመት በኮምፓስና በሜትር ተለክቶ ውጤቱ በተገቢው ክፍት ቦታ ይሰፍራል፡፡

የጎን መለያ፡- በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ አራትና አምስት ሥር 1-2, 2-3,3-,4-, 5-, ... እያለ እስከ 24 ድረስ ለማሳው ጎኖች መለያ ቁጥር የተሰጠ ስለሆነ ምንም ነገር አይሞላበትም ከ24 የበለጠ ጎን ያለው ማሳ ካጋጠመ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀምና የጎኖቹን ቁጥር በተጨማሪው ቅጽ ላይ ከቀዳሚው ቅጽ ጋር በሚስማማ መልኩ ማስተካከል ይገባል፡፡

ቤሪንግ(0)- በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎኑ በኮምፓስ ተለክቶ የሚገኘው ቤሪንግ ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች ተራ በተራ በኮምፓስ ቤሪንግ ይነበብላቸዋል፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡

ርዝመት(ሜትር) - በዚሁ ቃል ትይዩ በዓምድ 4 እና 5 ሥር በተሰጠው ክፍት ቦታ በዓምድ 3 የተመዘገበው ማሳ እያንዳንዱ ጎን ርዝመት በሜትር ተለክቶ የሚገኘው ውጤት ይሞላበታል፡፡ ሁሉም የማሳው ጎኖች ርዝመታቸው ተራ በተራ በሜትር ይለካል፡፡ ውጤቱም ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው ቦታ በቅደም ተከተል ይመዘገባል፡፡

በመጨረሻውም መስመር ላይ በማሳው ላይ ልኪ ካልተካሄደ ያልተካሄደበትን ምክንያት በተሰጠው ክፍት ቦታ በአጭሩ መግለጽ ይገባል፡፡

ክፍል 3. ሌሎች የእርሻ ሥራ ተዛማጅ ጥያቄዎች

በዚህ ክፍል ለባለይዞታው የሚቀርቡ የተለያዩ ጥያቄዎች ከተራ ቁጥር 1-9 ተዘርዝረዋል፡፡ መረጃ ሰብሳቢው ጥያቄዎቹን በትክክል ተገንዝቦ ለባለይዞታው በማቅረብ ባለይዞታው ለሚሰጠው መልስ በየጥያቄዎቹ አቅጣጫ በዓምድ 9 ተስማሚውን ኮድ በጥንቃቄ መሙላት አለበት

ጥያቄ 1:-ባለፉት የመሬት ይዞታ ላይ አዝርዕትን አፈራርቀው ይዘራሉን ?

ባለይዞታው የመሬቱን ለምነት ለማሻሻል ሆን ብሎ በጥናቱ ዓመትም ሆነ ባለፉት የሰብል ዓመታት አዝርዕትን በማፈራረቅ ዘርቶ ከሆነ በመጠየቅ የሚገኘው መልሰ አዎ ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» በዓምድ 9 ይሞላል:: አዝርዕት ማፈራረቅ ሲባል ባለይዞታው አምና ገብስ የዘራበትን መሬት ዘንድሮ ስንዴ ወይም ጤፍ ...ወዘተ ቢዘራበት ማለት ነው::

ጥያቄ 2:- በመስኖ ዘዴ የሚጠቀሙ ከሆነ ለመስኖ የሚሆነውን ውኃ ከየት ያገኛሉ ?

ባለይዞታው በጥናቱ ዓመት በመስኖ ዘዴ የሚጠቀም መሆኑ ተጠይቆ አዎን የሚል መልስ ከሰጠ ለመስኖ የሚሆነውን ውሃ ከየት እንደሚያገኝ በመጠየቅ ከወንዝ ከሆነ ኮድ «1»ከሐይቅ ከሆነ ኮድ «2» ከኩሬ ከሆነ ኮድ «3» ከታቆረ ውሀ ከሆነ ኮድ«4» ከላይ ከተዘረዘሩት ውጪ ከሆነ ኮድ«5» በዓምድ 9 ይሞላል:: መስኖ ካልተጠቀመ ግን ኮድ«6 » ይሞላል::

ጥያቄ 3:-የአፈር መታጠብን ለመከላከል በአብዛኛው ምን ዘዴ ይጠቀማሉ ?

ባለይዞታወ በጎርፍም ሆነ በሌላ ምክንያት በማሣውላይ የሚደርሰውን የአፈር መሸርሸርን ለመከላከል በልምድ በአብዛኛው ምን ዓይነት የመከላከል ዘዴ እንደሚጠቀም ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ:- እርከን በመስራት ከሆነ ኮድ «1»ክትር በመሥራት ከሆነ ኮድ «2»ዛፍ በመትከል /ደን በማልበስ/ ከሆነ ኮድ «3» አግድም በማረስ ከሆነ ኮድ «4» ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ ከሆነ ኮድ «5» በዓምድ 9 ይሞላል:: ባለይዞታው ምንም ዓይነት የአፈር መሸርሸር መከላከያ ዘዴ ካልተጠቀመ ኮድ «6» ይሞላል::

ጥያቄ 4- በማንኛውም ማሳዎች ላይ ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀሙ አንድ ዋና ምክንያት

ባለይዞታው በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ, 97/3ለ, 97/3ሐ ላይ ባስመዘገባቸው ማናቸውም ማሳ ላይ ኬሚካል ማዳበሪያ ካልተጠቀመ ያልተጠቀመበትን አንድ ዋና ምክንያት እንዲገልጽ ተጠይቆ የምክንያቱ ኮድ በዓምድ 9 ይሞላል::

ዋና ዋና ምክንያቶች ኮድ

ጥቅሙን ካለማወቅ.............................	1
ውድ ስለሆነ.......................................	2
የገንዘብ እጥረት.................................	3
የአቅርቦት እጥረት..............................	4
የብድር አገልግሎት አለመኖር............	5
ውጤታማነቱ አጠራጣሪ ስለሆነ.........	6
ሌላ (ይገለጽ)......................................	7

ጥያቄ 5:-<u>በአሁኑ/በዘንድሮው የሰብል ዓመት በኤክስቴንሽን ታቅፈዋል?</u>

በአሁኑ ወቅት ከግብርና ጥሩ ምርት የሚገኝበትን ሁኔታ ለመፍጠር መንግስታዊ፣መንግሥታዊ ያልሆኑና ዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ገበሬዎች በኤክስቴንሽን እንዲታቀፉ በማድረግ ላይ ናቸው:: ለምሳሌ በወረዳ ደረጃ በተቋቋሙ የግብርና ጽ/ቤቶች የተመደቡ የልማት ሠራተኞች በአካባቢው የኤክስቴንሽን ሥራ እየሠሩ ነው :: እንዲሁም ሌሎች የዕርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ገበሬዎች በኤክስቴንሽን እንዲታቀፉ እያደረጉ ነው:: በዚህ መሠረት ባለይዞታው በጥናቱ ዓመት በኤክስቴንሽን ታቅፎ እንደሆነ ወይም ከጥናቱ ዓመት በፊት ታቅፎ ኤክስቴንሽኑን ቀጥሎበት እንደሆነ ተጠይቆ የሚሰጠው መልስ አዎን ከሆነ ኮድ «1» የለም ከሆነ ኮድ «2» በዓምድ 9 ይሞላል::ይህ ጥያቄ የሚቀርበው በሰብል ማምረት ወይም እንስሳት በማርባትና ማድለብ ወይም በሁለቱም ለተሰማሩ ባለይዞታዎች መሆኑን መገንዘብ ይገባል::

ጥያቄ 6:- <u>በኤክስቴንሽን ካልታቀፉ ምክንያት</u>

በጥያቄ 5 የለም ተብሎ ኮድ «2» ተሞልቶ ከሆነ ባለይዞታው በኤክስቴንሽን ያልታቀፈበት ምክንያት ተጠይቆ የሚገኘው መልስ (አንድ ዋና ምክንያት) ኮድ በዓምድ 9 ይሞላል::

<u>ምክንያቶች</u>	<u>ኮድ</u>
ጥቅሙን ካለማወቅ	1
የገንዘብ እጥረት	2
ውጤታማነቱ አጠራጣሪ ስለሆነ	3
ፕሮግራሙ በአካባቢው ስለሌለ	4

በቂ የእርሻ መሬት /እንስሳት ስለሌለ 5
ሌላ /ገለጽ/ 6

ጥያቄ 7:- <u>የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ ነዎት?</u>

ባለይዞታው በጥናቱ ዓመት ለግብርና ሥራው የብድር አገልግሎት ተጠቃሚ መሆን አለመሆኑ ተጠይቆ ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1»ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዓምድ 9 ይሞላል:: ጥያቄው ሰብል የሚያመርቱትን ወይም እንስሳት ብቻ የሚያረቡትን /የሚያደልቡትን ወይም ሁለቱንም በጣምራ የሚያከናውኑትን ይመለከታል::

ጥያቄ 8:- <u>የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ ነዎት?</u>

ባለይዞታው በጥናቱ ዓመት ለግብርና ሥራው የምክር አገልግሎት ተጠቃሚ መሆን አለመሆን ተጠይቆ ተጠቃሚ ከሆነ ኮድ «1» ካልሆነ ደግሞ ኮድ «2» በዓምድ 9 ይሞላል:: ጥያቄው ሰብል ብቻ የሚያመርቱትን ወይም እንሰሳት ብቻ የሚያረቡትን /የሚያደልቡትን ወይም ሁለቱንም በጣምራ የሚያከናውኑትን ይመለከታል::

ጥያቄ 9:- <u>የኬሚካል ማዳበሪያ በአብዛኛው ከየት ይገዛሉ?</u>

ባለይዞታው ኬሚካል (የኢንዱስትሪ ውጤት) የሆነ ማዳበሪያ <u>በአብዛኛው</u> ከየት እንደሚገዛ ተጠይቆ ከመንግሥት ድርጅቶች ከሆነ ኮድ«1» ከግል ድርጅት ከሆነ ኮድ «2»ከግል ነጋዴዎች ከሆነ ኮድ «3» ከእነዚህ ውጭ ሌላ ከሆነ የተገዛበትን በመግለጽ ኮድ «4» አልገዛሁም ካለ ደግሞ ኮድ«5» በዓምድ 9 ይሞላል::

<u>የማሣ /ሌላ መሬት አጠቃቀም አለካክ መመሪያ</u>

አስፈላጊው የአካባቢ መለያና የማሳው ዝርዝር ሁኔታ በቅጽ 97/3ሀ,97/3ለ, 97/3ሐና 97/3መ ከተሞላ በኋላ ወደ ባለይዞታው በመሄድ ይዞታውን መለካት አስፈላጊ መሆኑን ካስረዱ በኋላ ለመለካት ፈቃድ ማግኘት ተገቢ ነው:: ከዚያም ከዚህ በታች በተሰጠው መመሪያ መሠረት ማሳው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ ይለካል:: ማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀሙ /ከመለካቱ በፊት ቅርጹንና ማዕዘኖቹን ዞሮ ማየትና መለየት ያስፈልጋል:: ከዚያም ወደ ማሣው እምብርት/መሐል/በመግባት በኮምፓሱ የማሣው/ሌላ የመሬት አጠቃቀም ሰሜናዊ ምዕራብ /North-western/ ማዕዘኑን ወይም ለዚህ የሚቀርበውን

በመፈለግ እዚህ ማዕዘን ላይ ችካል ይተከላል፡፡ ይህም ማዕዘን 1 ይባላል፡፡ ልኪውን ለማከናወን የተመደበው ረዳት ወደ ቀኝ /Clock wise/ ወዳለው ቀጣይ ማዕዘን (ጎን) በመሄድ ማዕዘኑ ላይ ችካል ይተክላል፡፡ ይህም ማዕዘን 2 ይባላል፡፡ ይህ ከሆነ በኋላ መረጃ ሰብሳቢው ከቆመበት ማዕዘን 1 ወደ ማዕዘን 2 ያለውን አንግል/ Angle / ኮምፓስ በመጠቀም ማንበብና የጎን ርዝመቱንም ማለትም ከ ማዕዘን 1 እስከ ማዕዘን 2 ያለውን ርቀት በሜትር በመለካት ውጤቱን በቅጹ ላይ በተሰጡት ቦታዎች ማስፈር ያስፈልጋል፡፡

<u>የአንግል አነባበብ</u>

ማዕዘን 1 ላይ በመቆም ፊትን ወደ ማዕዘን 2 በመመለስ የማዕዘን2ን ቤሪንግ ከማዕዘን 1 ማንበብና የተገኘውን ቁጥር ቤሪንግ /0/ በሚለው ጽሑፍ ትይዩ የጎን መለያ 1-2 ከሚለው ሥር በሚገኘው ባዶ ቦታ መመዝገብ ያስፈልጋል፡፡ አንግል/ቤሪንግ ሲነበብ የኮምፓሱ መርፌ መንቀጥቀጥ /መወዛወዝ/ ማቆሙን ማረጋገጥ ይገባል፡፡ ማንኛውም ማግኔት ሊስብ የሚችል ብረት ነክ ነገር ሁሉ ንባቡን ሊያበላሽ ስለሚችል ኮምፓሱ በሚነበብበት ጊዜ ከኮምፓሱ ማራቅ ያስፈልጋል፡፡ ምክንያቱም በጣም ትንሽ የሆነ የአንግል ስህተት የማሣውን ስፋት ሊያዛባ ስለሚችል ነው፡፡

<u>የርዝመት አለካክ</u>

ከማዕዘን 1 በመጀመር ከማዕዘን 1 እስከ ማዕዘን 2 ያለው የጎን ርዝመት በሜትር ይለካል፡፡ የሚለካበት ሜትር ማዕዘን 2 ላይ ሳይደርስ የቀረ እንደሆነ ከደረሰበት በመቀጠል እስከ ማዕዘን 2 ያለውን በመለካት ጠቅላላ ርዝመቱን ማለት ከማዕዘን 1 እስከ ማዕዘን 2 ያለውን ቁርጥራጮችን በመደመር የተገኘውን የርዝመት ውጤት ርዝመት (ሜትር) ከሚለው ጽሑፍ ትይዩ ባለው ባዶ ቦታ ይመዘገባል፡፡

ከላይ በተገለጸው መመሪያ መሠረት አሁን ደግሞ ማዕዘን 2 ላይ በመቆም ማዕዘን 3ላይ የቆመውን ረዳት በመመልከትና የአንግሉን ቤሪንግ ንባብ በኮምፓስ በማንበብ ቤሪንግ/0/ በሚለው ትይዩ ባለው ባዶ ቦታ በትክክል ማስፈርና ከዚያም ከማዕዘን 2 እስከ ማዕዘን 3 ያለውን ርዝመት በመለካት በተገቢው ቦታ ማስፈር ያስፈልጋል፡፡ በዚህ ቅደም ተከተል መሠረት አንግል በማንበብና ርዝመት በመለካት መነሻ ከሆነው ማለትም ማዕዘን 1 እስከሚደርስ (እስከሚገጥም)ሁልጊዜ ወደቀኝ / Clock wise / በመሄድ ሥራው መከናወን አለበት፡፡

<u>የማሣው ስፋት አሰሳል</u>

የማሣው ቤሪንግና ርዝመት በትክክል ከተለካ በኂላ ለመረጃ ሰብሳቢው በተሰጠው የሂሣብ ማሽን / Calculator / እያንዳንዱን ቤሪንግና ርዝመት ማስገባት በመቀጠልም ማሳው ሲለካ የሚፈጠረውና በካልኩሌተሩ የሚታየው የስህተት መጠን (closure error) 5% እና በላይ ከሆነ ልኪው ትክክል ስላልሆነ በድጋሚ ቤሪንግና ርዝመቱ እንደገና መለካት አለበት፡፡ ነገር ግን የስህተት መጠኑ (closure error) ከ 5% በታች ከሆነ ልኪው ተቀባይነት ያለው በመሆኑ የተገኘው የስህተት መጠን በተገቢው ቅጽ እንዲመዘገብ ይደረግና በመጨረሻም የማሳውን ስፋት በስኩዌር ሜትር ከካልኩሌተር በማንበብ በቅጾቹ በተዘጋጀለት ቦታ ይሞላል፡፡

<u>ማሳሰቢያ፡-</u>

የሂሣብ ማሽኑን አያያዝና አጠቃቀም እንዲሁም የቤሪንግና ርዝመት መጠን ወደ ማሽኑ ማስገባት፣የማሳ ስፋትና የስህተት መጠን (Closure error) እንዴት በማሽኑ እንደሚሰላ በስልጠና ወቅት በሚገባ መረዳት አስፈላጊ ነው፡፡

<u>የቋሚ ሰብል ማሣ አለካክ ተጨማሪ መመሪያ (ቡና፣ጫት፣ሸንኮራ አገዳንና አናናስን አይጨምርም)</u>

የቋሚ ሰብሎች በዓይነት ወይም በድብልቅ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ከያዙ ቀደም ሲል የተሰጠውን የማሣ አለካክ መመሪያ በመከተል የማሣ ልኪ ይደረግላቸዋል፡፡ ሆኖም ተራርቀውና ተበታትነው የተተከሉ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ ከባለይዞታው ቤት ፊትና ጀርባ ሁለት የቋሚ ሰብል ዛፎች ወይም በባለይዞታው የግጦሽ መሬት ላይ ተራርቀው (ተበታትነው) ቢገኙ የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሣ ይዘዋል ለማለት ስለሚያስቸግር የማሳ ልኪውን አፈጻጸም አስቸጋሪ ያደርገዋል፡፡

የዚህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም ለአንድ ዓይነት ቋሚ ሰብል ከዛፎቹ መካከል በመጠን መሀከለኛ(Average) የሆነውን ዛፍ በመምረጥ ዛፉ በሚገኝበት ቦታ ሁሉንም የዛፉን ቅርንጫፎች የሚያካትት አራት ማዕዘን ቅርጽ ያለው መሬት ከልሎ በማሣ አለካክ መመሪያ መሠረት ኮምፓስና ሜትር በመጠቀም መለካትና የልኪውን ውጤት በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ መመዝገብ ያስፈልጋል:: ለቀሪዎቹ ዛፎች ግን እንደገና መለካት ሳያስፈልግ ይህንኑን ውጤት ለእያንዳንዱ ዛፍ እየደጋገሙ እያንዳንዱን ዛፍ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ ላይ ለየብቻ መመዝገብ ያስፈልጋል:: የቋሚ ሰብል ዛፎቹ ዓይነት የተለያየ ከሆነ ግን ከየዓይነቱ ከላይ በተሰጠው መመሪያ መሠረት አንድ ዛፍ ብቻ ለክቶ ይኸው ውጤት ለቀሪዎቹ ተመሳሳይ ቋሚ ሰብል ዛፎች ለእያንዳንደቸው በሙሉ ተደጋግሞ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ ላይ ለየብቻ ይሞላል::

ይህ ሁኔታ በማሣ ቁጥር አሰጣጥ ላይም ከተለመደው አሰራር ለየት ያለ መሆኑን ከወዲሁ መገንዘብ ያስፈልጋል:: ከላይ በተጠቀሰው ሁኔታ የሚገኙ የቋሚ ሰብል ዛፎች በሚገኙበት ፓርስል እያንዳንዳቸው የየራሳቸው ማሳ ቁጥር ተሰጥቷቸው በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ለ ለየብቻ ከተመዘገቡ በኋላ አስፈላጊው መረጃ የሚሞላላቸው መሆኑ መዘንጋት የለበትም::

የቋሚ ሰብል ዛፎች አበቃቀል የተለያየ በመሆኑ አንዳንዶቹን የቋሚ ሰብል ዛፎች ለመቁጠር አስቸጋሪ ይሆናል:: ለምሳሌ:- ማንጎ፣ብርቱካን አቮካዶ የመሳሰሉት ዛፎች አንዳንድ ብቻ ሆነው ስለሚበቅሉ ለመቁጠር አያስቸግሩም እንደ እንሰትና ሙዝ የመሳሰሉት ተክሎች ግን እጅግ ተጠጋግተው ስለሚበቅሉ ለመቁጠርያስቸግራሉ:: ስለዚህ ለመለየት የሚያስቸግሩትንና ተጠጋግተው የሚበቅሉትን እንደ አንድ ዛፍ መቁጠር ይገባል:: የቋሚ ሰብል ችግኞች የተወሰነ ቅርጽ ያለው ማሳ ከያዙ ብቻ በመመሪያው መሠረት የማሳ ልኪ ይካሄድላቸዋል:: ሌሎች አስፈላጊ መረጃዎችም ይሰበሰቡላቸዋል ሆኖም ችግኞቹ አይቆጠሩም:: ሌሎቹ ቋሚ ሰብሎች ለምሳሌ:-ኮክ ፣እንሰት ፣መንደሪን የመሳሰሉትና በዚህ መመሪያ በገጽ 22 የተዘረዘሩት ቋሚ ሰብሎች በሙሉ ሌሎች መረጃዎች እንደሚሰበሰብላቸውና የማሳ ልኪ እንደሚካሄድላቸው መዘንጋት የለበትም::

በ1999 ዓ.ም በመላ አገሪቱ ለሚካሄደው የሰብል ትንበያና ጥናት መረጃ ከመስክ ለመሰብሰብ የሚያስችል መመሪያና የቅጽ ሰ.ት.ጥ 99/2 አሞላል::

1. መግቢያ

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ባለሥልጣን ባለፉት አስርት አመታት በየአመቱ የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት በማካሄድ ወቅታዊ የትንበያ መረጃዎችን ለመንግስትና ለሌሎች ተጠቃሚዎች ሲያቀርብ መቆየቱ ይታወሳል:: ሆኖም መስሪያ ቤቱ በየአመቱ ሲያቀርባቸው የነበሩ የትንበያ መረጃዎች የመረጃው ተጠቃሚዎች እንዲቀርብላቸው የሚፈልጉበትን ጊዜና ወቅት ከሞላ ጉደል ያሟላ አልነበረም :: በመሆኑም የባለሥልጣን መስሪያ ቤቱ የመረጃው ተጠቃሚዎች ጥያቄዎችን ለሟሟላት ባካሄደው ጥናት ከዚህ ቀደም ይካሄድ በነበረው ከመስክ መረጃዎችን

የማሰባሰብ ሥራ ላይ መጠነኛ ለውጥ በማድረግ የትንበያ መረጃዎችን ሥርጭት ወቅታዊ ለማድረግ የሚያስችለውን አሰራር በመንደፍ ከአለፈው አመት ተግባራዊ በማድረግ አጥጋቢ ውጤት ለማግኘት ተችሏል፡፡ በዘንድሮው ዓመት የሰብል ምርት ትንበያ ጥናትም የአምናውን አሠራር በመከተል እንዲከናወን ተወስኗል፡፡ በመሆኑም ከዚህ በታች የቀረቡትን የአሰራር መመሪያዎች በ1997 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ከቅ/ጽ/ቤት ሀላፊዎች ጀምሮ እስከ መረጃ ሰብሳቢዎች ድረስ ያሉ በስራው የሚሳተፉ የባለሥልጣኑ መ/ቤት ሠራተኞች ተግባራዊ እርዲያደርጓቸው በማሰባሰብ የአሰራር መመሪያዎቹ ከዚህ እንደሚከተለው ቀርበዋል፡፡

II. የ 1999 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የሚሸፈኑ ሰብሎችና የመስክ ሥራ የመሰብሰብ የአሰራር መመሪያ

ከዚህ በታች በዝርዝርና በቅደም ተከተል የቀረቡ የመስክ ስራ የአሰራር መመሪያዎች በመስከረም ወር በ1999 ዓ.ም መጀመሪያ ጀምሮ ለአንድ ወር በመላ ሀገሪቱ በተመረጡ ቆጠራ ቦታዎች በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት ለትንበያ የሚያገለግሉ መረጃዎችን ከመስክ የመሰብሰብ ሥራ ላይ ተግባራዊ ይሆናሉ፡፡

1ኛ. በ1999 ዓ.ም በሚካሄደው <u>የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት</u> / የዋናውን መኸር ጥናት አይጨምርም/ በሠንጠረዥ 1 የተዘረዘሩት የሰብል አይነቶች ብቻ እንዲሸፈኑ የተወሰነ ሲሆን ጥናቱ እንዲካሄድበት በሚመረጠው ቆጠራ ቦታና ለጥናቱ በሚመረጡ 10 ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ ባለይዞታዎች በሰብል ከታያዙ ማሳዎቻቸው በሠንጠረዥ 1 በተገለፁት ሰብሎች የተያዙትን ብቻ በማስመልከት ለትንበያ የሚያገለግሉ መረጃዎችን በቅጽ 99/2 ፣ 99/3ሀ፣ 99/3ሐ ከእያንዳንዱ ባለይዞት በቃለ መጠይቅና በተግባራዊና መረጃ አሰባሰብ ዘዴ መሰብሰብና የተሰበሰቡትን መረጃዎች በሚመለከተው ቅጽ መሙላት የመረጃ ሰብሳቢው ዋነኛ ተግባር ሲሆን በተጓዳኝ የሚከተሉትን ተግባራት ማከናወን ይጠበቅበታል፡፡

ሃ.በጥናቱ በሚሸፈን ቆ/ቦታ የተመደበ አንድ መረጃ ሰብሳቢ ከላይ በተጠቀሱት ቅጾች በጥናቱ ከሚሸፈኑ እያንዳንዱ ባለይዞታ መረጃዎችን ከመሰብሰቡ በፊት መረጃ ሰብሳቢው በእያንዳንዱ ቅጽ ክፍል 1 የሚሞሉ የአካባቢ መለያ

ስሞችንና ኮዳቸውን እንዲሁም ተዛማጅ መረጃዎችን በቅድሚያ በመሙላት ማዘጋጀት ይኖርበታል። ለዚህም እንዲረዳው የተመደበበት ቆ/ቦታ የሚገኝበት ክልል፣ ዞን ፣ወረዳ ፣ገ/ማህበር ስሞችንና ኮዶች እንዲሁም የቆጠራ ቦታውን መለያ ቁጥር ወደ ምድብ ሥራ ቦታው ከመንቀሳቀሱ በፊት ከቅ/ጽ/ ቤት ኃላፊው / የመስክ ተቆጣጣሪ/ ጠይቆ መያዝ ይኖርበታል።

<u>ሠንጠረዥ 1 በ1999 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት የማሣ ልክቶሽ፣ የሰብል ሁኔታ ግምገማና የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታ መረጃዎች ከመስክ የሚሰበሰብላቸው ሰብሎች ስምና ኮድ ዝርዝር</u>

I

ተ.ቁ	የሰብል ስም	ኮድ	ተ.ቁ	የሰብል ስም	ኮድ
1	ገብስ	01	12	ሽምብራ	11
2	ጤፍ	07	13	ምስር	14
3	ሲንዴ	08	14	ጓያ	16
4	በቆሎ	02	15	አብሽ	36
5	ማሽላ	06	16	ግብጦ	17
6	ዳጉሳ	03	17	ኑግ	25

7	አጃ	04	18	ተልባ	23
8	ሩዝ	05	19	ለውዝ	24
9	ባቄላ	13	20	ሡፍ	28
10	አተር	15	21	ሰሊጥ	27
11	አደንጓሬ	12	22	ጎመን ዘር	26

ለ. ከላይ በተጠቀሱት በእያንዳንዱ ቅጽ መረጃ ለተሰበሰበለት እያንዳንዱ የሰብል አይነት የሰብሉ ስም ከተመዘበበት መስመር ትይዩ በተዘጋጀው ኮድ የመመዝገቢያ ቦታ በሠንጠረዥ 1. ለየሰብሉ ከተሰጠው ኮድ ትክክለኛውን በመምረጥ በተገቢው ቦታ ማስፈር/መሙላት/ የመረጃ ሰብሳቢው ተጨማሪ ሥራ ይሆናል፡፡

ሐ. በሠንረዥ 1 የተዘረዘሩና በቅጽ 99/3ሀ እና 99/3ሐ በጥናቱ የተካተተ እያንዳንዱ ባለይዞታ ማሣ ላይ እንደሚገኙ ከተመዘገቡ ሰብሎች ብልሽት ለደረሰባቸው ሰብሎች የሚመዘገበው የብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያትና ኮድ በሰንጠረዥ 2 የተመዘገቡትን ምክንያቶችና የተሰጣቸውን ትክክለኛ ኮድ በመምረጥ በየቅጾቹ በተዘጋጀው የኮድ መመዝገቢያ ቦታ መመዝገብ የመረጃ ሰብሳቢው ተግባር ይሆናል ፡፡ እዚህ ላይ አንዳንድ ጊዜ በሠንጠረዥ 2. ከተገለፁት ምክንያቶች የተለዩ ምክንያቶች በመልስ ሰጭው ሊቀርቡ ይችላሉ፡፡ በዚህ ጊዜ የተሰጠውን ምክንያት እንዳለ መመዝገብና ኮድ በሚለው ዓምድ ሥር ለሌሎች የተሰጠውን ኮድ «11» መሙላት አስፈላጊ መሆኑን ማስታወስ ተገቢ ይሆናል፡፡

<u>ሠንጠረዥ 2 ምርታማነት እንዲቀንስ የሚያደርጉ ምክንያቶችና ኮድ፣ዝርዝር</u>

ተ.ቁ	ለምርታማነት መቀነስ ምክንያት	ኮድ
1	ፀረ አዝርዕት የሆኑ በሽታዎች	01
2	ውርጭ	02
3	ጎርፍ	03
3	አንበጣ	04
4	ፀረ-አዝርዕት የሆኑ ተባዩች	05
5	የዝናብ እጥረት	06
6	የዝናብ ብዛት	07

7	የዱር አራዊት	08
8	ወፍ	09
9	በረዶ	10
10	ሌሎች	11

ማስታወሻ

በ1997 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት በተመረጡት ቆጠራ ቦታዎች የሰብል ትንበያ ጥናት በሚሸፍናቸው 10 ቤተሰቦች ውስጥ የሚገኙ ባለይዞታዎች በሠንጠረዥ 1 ከተዘረዘሩት ሰብሎች በተጨማሪ ሌሎች ሰብሎችና ሌሎች የመሬት አጠቃቀሞች በማሣዎቻቸው ላይ እንደሚገኙ ይታወቃል:: ሆኖም እነዚህን በተመለከተ ከመስከረም ወር በኋላ በመከሄደው የግብርና ናሙና ጥናት እንዲሸፈኑ የተወሰነ በመሆኑ መረጃ ሰብሳበው በተገለጸው ሁኔታ ላይ ላገኛቸው ማሳዎች በሙሉ ላገኛችው ማሣዎች በሙሉ የፓርሰል፣የማሳ ቁጥሮችንና የሰብሎቹን ስም በሚመለከተው ቅጽ ማቀትምትንበያ ለሚደረግላቸው ስብስቦች በተዘጋጀው /በቅጽ 99/3ሀ፣3ለ፣3ሐ፣ 3መ / በመመዝገብ ከአወራረሰ በኋላ የትንበያ ጥናቱ እንዳለቀ የእርሻ ሥራ አጠቃላይ ሁኔታንና ማሣ ልክቶሽን የተመለከቱ መረጃዎችን መሰብሰብ እንዳለበት መዘንጋት የለበትም::

ከላይ በዝርዝር የተገለጹትን የአሰራር መመሪያዎች ተግባራዊ ለማድረግ እንዲቻል ለ1997 ዓ.ም የሰብል ምርት ትንበያ ጥናት እንዲያገለግሉ የተዘጋጀ መጠይቆች በሁለት ተከፍሏል::

1ኛ. የሰብል ትንበያ ለማካሄድባቸው ሰብሎች ብቻ እንዲያገለግሉ የተዘገጁ ቅጽ (99/2, 99/3ሀ ና 99/3ሐ በለዚህ ቅጾች በሰንጠረዥ1 የተገለጹትን ሰብሎች አፈላጊገውን መረጃ ከመስከረም2-30፣1999 ዓ.ም ከመስክ መረጃዎችን የማሰባሰብና በተገቢው ቅጽ የመሙላት ሥራ ብቻ የካሄዳል::

2ኛ. የሰብል ትንበያ ለማይካሄድባቸው ሰብሎችና ሌሎች የመሬት አጠቃቀሞችን በተመለከተ ከመስክ ለሚሰበሰቡ መረጃዎች የሚያገለግሉ መጠየቆች ናቸው:: እነዚም ቅጽ 99/3ሀ፣99/3ሐ፣99/3መ ናቸው:: በነዚህም ቅጾች የሚሞሉ መረጃችን ከመስክ መሰብሰብ የሚጀምረውና በተራ ቁጥር 2 በተገለፁት

መጠይቆች ከመስክ ተሰብስበው የሚሞሉ መረጃዎች ሲጠናቀቁ ብቻ ሲሆን በቀላሉ ለመለየት እንዲረዳ ከላይ በተጠቀሱት ቅጾች የመሬት አጠቃቀሞችን በየዘ ማሣዎች የፓርሰልና የማሣ ቁጥር የሰብል ስም በመሙላት አዘጋጅቶ ማስቀመጥ ተገቢ ነው፡፡

የቅጽ ሰ.ት.ጥ 99/2-የሰብል ሁኔታ ግምገማ አሞላል

ይህ ቅጽ ለሰብል ትንበያ ጥናት የሚያገለግል ሲሆን በናሙና ለተመረጡት 25 ቤተሰቦች በሙሉ በገጽ -- በሠንጠረዥ 1 ለተጠቀሱት የሰብሎች ብቻ የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው፡፡
ይህ ቅጽ ሁለት ክፍሎች ሲኖሩት ክፍል 1 ጥናት የሚካሄድበትየአካባቢ መለያ የሚሞላበት ሲሆን ክፍል 2 ደግሞ ትንበያ ለሚደረግላቸው ሰብሎች የሰብል ሁኔታ ግምገማ መረጃ የሚሰበሰብበት ነው፡፡

ክፍል 1. የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1 -ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ2 -ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስም ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 3- ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 4- ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 5- ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት የገበሬ ማህበር ስም በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 6- የሰብሉ ስም

በዚህ ዓምድ ውስጥ የሰብል ሁኔታ ግምገማ የሚደረግለት የአንድ ሰብል ስም ብቻ ይሞላል::

ማስታወሻ

1. ድብልቅ ሰብሎችን በሚመለከት በዚህ ቅጽ የትንበያ መረጃ የሚሰበሰበው እንደሚከተለው ይሆናል:: ትንበያ ለሚደረግላቸው የሰብል ዓይነቶች በአንድ ማሣ ላይ በድብልቅ ከሆኑ ለምሣሌ እንደ በቆሎና ማሽላ፣ አደንጓሬ፣ማሽላና በቆሎ፣...ወዘተ ለእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት አንድ ቅጽ በመሙላት ተፈላጊው የትንበያ መረጃ የሰበሰብላቸዋል:: ሆኖም ድብልቁ የቋሚና ያጊዜያዊ ሰብሎች ለምሣሌ እንደ ቡናና ማሽላ ፣ጫት ፣ በቆሎና አደንጓሬ...ወዘተ ከሆነ ለአንዱ ሰብል አንድ ቅጽ በመሙላት ተፈላጊና ተገቢ ነው:: ሆኖም የሰብል ዓይነቱ ቀደም ብሎ መረጃ ከተሰበሰበለት በየዓይነቱ ከተሰበሰበው መረጃ ጋር ማካተት አስፈላጊ ነው::

2. በድብልቅ የሚገኙ ሰብሎችን በተመለከተ በዓምድ 6 የሰብል ስም እንዴት እንደሚመዘገብ የሚከተለውን ምሳሌ ማጤን አስፈላጊ ነው::

ምሳሌ:- ለዚህ ጥናት የተመረጠ አንድ ባለይዞታ በሁለት የተለያዩ ማሣዎች ላይ የበቆሎና ማሽላ የድብልቅ ሰብል ቡቃያዎች የሚገኙ ቢሆን በተናጠል ለእያንዳንዳቸው አንዳንድ ቅጽ በመጠቀም በአንዱ ቅጽ ዓምድ 6 ላይ በቆሎ ተብሎ ሲሞላ በሌላ ቅጽ ዓምድ 6 ደግሞ ማሽላ ተብሎ ተሞልቶ አስፈላጊው መረጃ በተናጠል ይሰበሰብላቸዋል::

ክፍል 2 የሰብል ሁኔታ ግምገማ (የዋናው መኸር ወቅትን በተመለከተ)

ዓምድ 1- ተራ ቁጥር

ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር በቅደም ተከተል ተሞልቷል::

ዓምድ 2- የባለይዞታው ስም

በክፍል 1 ዓምድ 6 ላይ የተመዘገበው ሰብል በማሣ ላይ ያላቸው ባለይዞታዎች በሙሉ በዚህ ዓምድ ይመዘገባሉ::

ዓምድ 3- የቤተሰብ መለያ ቁጥር

ከቅጽ ግ..ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 4 -የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ (ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም97/3ሐ ክፍል 1 ዓምድ 7 በመውሰድ የሞላል፡

ዓምድ 5 - የማሣዎች ብዛት

በዚህ ክፍል በዓምድ 2 የተመዘገበው እያንዳንዱ ባለይዞታ በክፍል 1 ዓምድ 6 በተሞላዉ የሰብል ዓይነት የተያዙ ማሣዎች ብዛት ብቻ በተሰጠው ክፍት ቦታ ውስጥ ይሞላል። በዚህ ዓምድ የሚሞላው በባለይዞታው ሥር ያሉት በተለያዩ የሰብል ዓይነቶች የተያዙ ማሣዎች ብዛት አለመሆኑ መታወቅ አለበት።

ማስታወሻ

ድብልቅ ሰብሎችን በሚመለከት በዚህ ዓምድ የማሣዎች ብዛት አመዘጋገብ እንደሚከተለው ይሆናል ። ለምሣሌ አንድ ለዚህ ቆጠራ የተመረጠ ባለይዞታ አንድ በበቆሎ ብቻ የተያዘ አንድ በበቆሎና ማሽላ ብቻ ድብልቅ ሰብሎች የተያዘ አንድ ደግሞ በበቆሎና አደንጓሬ የተያዘ በድምሩ ሦስት ማሣዎች ቢኖረው በተጠቀሰው ቅጽ በሰብል ግምገማ መረጃ የሚሰበሰበው የበቆሎን ሰብል በሚመለከት ቢሆን በሦስቱም ማሣዎች የሚገኘውን በቆሎ በጥቅል በመውሰድ ይሆናል። በቅጹ ክፍል ሁለት ዓምድ 5 የማሣዎች ብዘትበሚለው ሥር የበቆሎ ሰብል በሦስት ማሳዎች ላይ ስለሚገኝ ሦስት ይመዘገባል። ማሽላን በተመለከተ የሚሰበስብ የትንበያ መረጃ ደግሞ ከበቆሎ ጋር በድብልቅ የሚገኘውን ማሽላ ብቻ ይሆናል። በዚህም መሰረት በቅጹ ክፍል 2 ዓምድ 5 የማሣን ብዛትን በተመለከተ ደግሞ አንድ ተብሎ ይመዘገባል። ከዚህ ምሳሌ ለመረዳት የሚቻለው በድብልቅ ሰብሎች የተያዘ ማሣን ሁለት ጊዜና ከሁለት ጊዜ በላይ ደግሞ መቁጠርና መመዝገብ አስፈላጊ እንደሆነ ነው።

ዓምድ 6-10 - የሰብሉ ምርታማነት ካለፈው ዓመት መኸር ወቅት ጋር ሲነፃፀር

ዓምድ 6 እኩል ይሆናል /ለውጥ የለውም / =2 የቀንሳል=3)

የሰብል ምርታማነት (ይጨምራል=1)

ዓምድ 6 የተመዘገበውን የሰብል ዓይነት አስመልክቶ የዘንድሮው የሰብል ምርታማነት / productivity/ ካለፈው ዓመት የሰብል

ምርታማነት ጋር ሲነፃር የዚህ ዓመት ምርታማነት ይጨምራል የሚል መልስ ከባለይዞታው ከተገኘ በዓምድ 6 ኮድ «1» እኩል ይሆናል/ ለውጥ የለውም/ የሚል መልስ ከተገኘ በዓምዱ ኮድ «3» ይሞላል ማለት ነው፡፡

ዓምድ 7- የሚጨምር ከሆነ የሚጨምረው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ « 1» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮው የሰብል ርታማነት ይጨምራል የሚል ከሆነ ባለይዞታው የሚናገረው በመቶኛ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል፡፡ ለምሣሌ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት የሰብል ምርታማነት ካለፈው ዓመት የሰብል ምርታማነት ጋር ሲነጻጸር እጥፍ ይሆናል ካለ በዚህ ዓምድ ውስጥ « 100 » ይሞላል ማለት ነው፡፡

ማሳሰቢያ ፡-

ምርትና ምርታማነትን ለይቶ ማወቅ ያስፈልጋል፡፡ ለምሳሌ ባለፈው ዓመት አንድ ባለይዞታ ሁለት ጥማድ በቆሎ ዘርቶ 10 ቁና ቢያገኝና ዘንድሮ ደግሞ 1 ጥማድ ዘርቶ 8 ቁና አገኛለሁ ቢል በዚህ ምሳሌ ምርት ከ10 ወደ 8 ቁና ቢወርድ ምርታማነት ግን ከ5=(10/2) ወደ 8 =(8/1 ቁና በጥማድ አደገ ማለት ነው፡፡ ስለዚህ በማንኛውም ምርታነትን ሊያስጨምር በሚችል ምክንያት የተነሳ ምርታማነት 60 በመቶ =(8-5)/5X100 አደገ ማት ነው፡፡ ስለዚህ ለዚህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 060 መጻፍ አለበት፡፡

የምርታማነትን ለውጥ በመቶኛ የሚገልጹ መረጃዎችን ከባለይዞታው ከራሱ ለመሰብሰብ መረጃ ሰብሳቢወ ከዚህ በታች በተሰጠው ምሳሌ የቀረበውን አሠራር ማጤን ይገባዋል

ምሳሌ:- በ1997 ዓ.ም በሚካሄደው የሰብል ትንበያ ናሙና ጥናት በተመረጠ ቆጠራ ቦታ ለጥናት ከተመረጡ 25 ቤተሰቦች በመጀመሪያው የሚገኝ አንድ ባለይዞታ ከሌሎች ሰብሎች በተጨማሪ የበቆሎ ሰብልን በ5 ማሣዎች ላይ ዘርቶ ቡቃያው በሁሉም ማሣዎች ይታያል እንበል። በቆጠራ ቦታው የተመደበ መረጃ ሰብሳቢ ከላይ ወደ ተጠቀሰው ባለይዞታ በመሄድ የትንቢያ መረጃዎችን የመሰብሰብ ሥራ በበቆሎ ሰብል ከተያዙ ማሣዎች ይጀምራል። ለትንበያ ስታቲስቲክስ ከሚያገለግሉ መረጃዎች ዋነኛው ሰብሉን በማስመልከት በአምናና በዘንድሮ ዓመት ሊኖር የሚቻለውን የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገለጽ መረጃዎችን መሰብሰብ ነው። ይህን መረጃ ለመግኘ ት መረጃ ሰብሳቢው የሚከተሉትን የአሰራር ዘዴዎች በሚገባ ተረድቶ ትክክለኛ መረጃ ለመሰብሰብ የሚያስቸል ግንዛቤ ሊያገኝ ይገባል።

1. አምና ማለትም (በ1998 ዓ.ም የሰብል ዘመን) የበቆሎ ሰብል አምርቶ እንደነበር ይጠየቃል። ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ አዎን ከሆነ ወደ ቀጣይ ጥያቄዎች ይሸጋገራል። መልሱ አላመረትኩም ከሆነ ቀጣይ ጥያቄዎችን ከአካባቢ ሁኔታ ጋር በማገናዘብ እንዲመልስ ማድረግ ተገቢ ይሆናል።

2. መልሱ አዎ ከሆነ በሰብል ተይዞ የነበረውን ጠቅላላ የመሬት ስፋት በአካባቢ /ስታንዳርድ መለኪያ ምን ያህል እንደሆነ ይጠይቃል። ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው 10 ጥማድ ብሎ መልሶ ቢሆን።

3. በመቀጠልም ከአንድ ጥማድ ምን ያህል ምርት አግኝቶ እንደነበር ይጠይቃል (እዚህ ላይ ከ10 ጥማድ የተገኘውን ጠቅላላ የምርት መጠን አለመሆኑን ለባለይዞታው ማስረዳት ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ መረጃ ሰጭው 6 ቁና ብሎ መልስ ቢሰጥ።

4. ዘንድሮ በዚሁ ሰብል ማለትም በበቆሎ የተያዘው መሬት ጠቅላላ ስፋት የአምናውን በገለጸበት ተመሳሳይ መለኪያ ስንት እንደሆነ ይጠየቃል። ለዚህ ጥያቄ የባለይዞታው መልስ 8 ጥማድ ቢሆን።

5. ዘንድሮ በበቆሎ ሰብል ከተሸፈነው አንድ ጥማድ መሬት ሊገኝ ይችላል ተብሎ የሚገምተውን ምርት መጠን (የአምናውን የመሬት ስፋት ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ) እንዲገልጽ ይጠየቃል:: (እዚህ ላይ ባለይዞታው በዘንድሮ ዓመት ሊገኝ የሚችለውን የምርት መጠን የአምናውን ለመግለጽ በተጠቀመበት ተመሳሳይ መለኪያ ተጠቅሞ መግለጽ እንደሚገባው ማስታወስ ከመረጃ ሰብሳቢው ይጠበቃል) ለዚህ ጥያቄ ባለይዞታው የሰጠው መልስ 10 ቁና ነው::

6. በመጨረሻም ተመሳሳይ የመሬት ስፋት ካላቸው የዘንድሮ (1999 ዓ.ም) እና የአምና (1996 ዓ.ም) የበቆሎ ሰብል ሊገኝ የሚችለውንና የተገኘውን በተመሳሳይ መለኪያ የተገለጸውን ምርት መጠን አወዳድሮ ልዩነቱን በመቶኛ ወይም ባለይዞታው ይህን ልዩነት ሊገልጽ በሚችልበት የአካባቢ መለኪያ ለምሳሌ በእጅ፣በአሥረኛ... ወዘተ አወዳድሮ እንዲገለጽ በማበረታታት በመረጃ ሰብሳቢው በሚደረግ ተደጋጋሚ ጥረት መረጃዎችን ከራሱ ከባለይዞታው ማግኘት ይቻላል::

መረጃ ሰብሳቢው ተደጋጋሚ ጥረት አድርጎ ከመልስ ሰጭው አመርቂ መልስ ማግኘት ካልቻለ ከላይ በቅደም ተከተል ከባለይዞታው ያገኛቸው መረጃዎችን የሚከተለውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ የሚገልጽ መረጃችን በማግኘት በቅጽ ግ.ና.ጥ 99/2 ክፍል 2 በተገቢው ዓምድ ማስፈር ይጠበቅበታል::

የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ =

(በዘንድሮ ዓመት በ1997 ዓ.ም) ከአንድ የአካባቢ /ስታንዳርድ መለኪያ ስፋት ካለው መሬት ሊገን የሚችለው መርት መጠን አካባቢ /ስታንዳርድ መለኪያ) -- (አምና (በ1996 ዓ.ም ከአንድ የአካባቢ/ ስታንዳርድ መለኪያ ስፋት ካለው መሬት የተገኘ ምርት መጠን በአካባቢ /ስታ ንዳርድ መለኪያ)

────────────────────────── X100

(አምና (በ1998 ዓ.ም ከአንድ የአካባቢ/ ስታንዳርድ መለኪያ)

ስፋት ካለው መሬት የተ
ምርት መጠን በአካባቢ
/ስታንዳርድ መለኪያ

ማስታወሻ፡-

1. በዘንድሮ (በ1997 ዓ.ም) እና በዓምናው (በ1998 ዓ.ም) የስፋት መጠኑ አንድ በሆነ የአካባቢ/ስታንዳርድ መለኪያ የሚገለጸው በሰብሉ የተሸፈነ መሬት ስፋት በሁለቱም ዓመት በተመሳሳይ መለኪያ ስም የተገለጸ መሆን አለበት ይህም ማለት ዓምና በጥማድ የተገለጸ ከሆነ ዘንድሮም በጥማድ በገለጽ ይኖርበታል፡፡ ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘው መረጃ ፍጹም የተሳሳተ ይሆናል፡፡

2. በተመሳሳይ በዘንድሮው ዓመት (በ1997 ዓ.ም) ከላይ በተራ ቁጥር 1 በተጠቀሰው የአካባቢ /የስታንዳርድ መለከያ ስፋቱ አንድ ከሆነ መሬት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው የምርት መጠን አምና (በ1998ዓ.ም)ተመሳሳይ ስፋት ካለው መሬት የተገኘው የምርት መጠን ከተገለጸበት የአካባቢ / የስታንዳርድ መለኪያ ተመሳሳይ መሆን ይኖርበታል፡፡ ይህም ማለት በዘንድሮ ዓመት መጠኑ አንድ ከሆነ የመሬት ስፋት ሊገኝ እንደሚችል የተገመተው ምርት በቁና የተገለጸ ከሆነ የዓምናውም በቁና መገለጽ ይኖርበታል፡፡ ይህ ካልሆነ በቀመሩ የሚገኘዉን መረጃ የተሳሳተ ይሆናል፡፡

   ከላይ የቀረበውን ቀመር (ፎርሙላ) በመጠቀም የቀረበው ምሳሌ የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ እንደሚከተለው ይሰላል፡፡

የምርታማነት ለውጥ በመቶኛ = <u>10ቁና/ጥማድ - 6ቁና/ጥማድ </u>×100/6 = 400/6 = 66.67% በዚህ ስሌት መሠረት ምርታማነት 66.67 በመቶ አደገ ማለት ነው፡፡ ስለሆነም ለዘህ ባለይዞታ በዓምድ 6 ኮድ «1» በዓምድ 7 ደግሞ 067 መፃፍ ይኖርበታል ማለት ነው፡፡

3. ከላይ 1-6 የተሰጡት ዝርዝር የአሰራር ዘዴዎች የቀረቡት መረጃ ሰብሳቢው በምርታማነት ጽንሰ ሃሳብ ላይ ሰፋ ያለ ግንዛቤ ለማግኘት እንዲረዳው እንጂ

በቅደም ተከተል የቀረቡትን አሠራሮች ለባለይዞታው በማቅረብ መረጃ ይሰበሰባል ለማለት አይደለም፡፡

ዓምድ 8-9 - የሚቀነስ ከሆነ

ዓምድ 8 - የሚቀንሰው መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮ የሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ከሆነ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት ምርታማነት ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር ሲነፃፀር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓምድ ዉስጥ «033» ይሞላል ማለት ነው፡፡

ዓምድ 8- 9 የሚቀንስ ከሆነ

ዓምድ 8 - የሚቀንሰው መጠን በመቶኛይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻነው፡፡ ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው የዘንድሮ የሰብል ምርታማነት ይቀንሳል የሚል ሆነ ባለይዞታው ለአንድ የሰብል ዓይነት የዚህ ዓመት ምርታማነት ካለፈው ዓመት ምርታማነትጋር ሲነጻጸር በሲሦ ይቀንሳል ቢል በዚህ ዓምድ ውስጥ «033» ይሞላል ማለት ነው፡፡

ዓምድ 9- የምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 6 ኮድ «3» የተሞላ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ ካለፈው ዓመት ምርታማነት ጋር በማነጻጸር ባለይዞታው ለሰብሉ ምርታማነት መቀነስ አንድ ዋና ምክንያት ነወ የሚለዉተጠይቆ በዚህ ዓምድ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ውስጥ ይፃፋል፡፤ ለአንድ የሰብል ዓይነት ምርታማነት መቀነስ ከአንድ በላይ የሆኑ ምክንያቶች ሊኖሩ ይችላሉ፡፡ የሰብል ምርታማነት እንዲቀንስ የሚያደርጉ ዋና ዋና ምክንያቶችን በገጽ 76 በሠንጠረዥ 2 የቀረበውን ይመልከቱ፡፡

ማስታወሻ፡-

በዚህ ክፍል ዓምድ 6 ይቀንሳል ተብሎ ከተሞላ የምርታማነቱ መቀነስ ምክንያት በዚህ ዓምድ ሥር የግዴታ መሞላት ይኖርበታል፡፡

ዓምድ 10- የተገኘው ለውጥ መጠን በመቶኛ

ይህ ዓምድ በዓምድ 6 ኮድ «1» ከተሞላ በዓምድ 7 በተሞላው መጠን ላይ መቶ በመደመር የተገኘው ውጤት የሚመዘገብበት ሲሆን በዓምድ 6 ኮድ «2» ከተሞላ ደግሞ በዚሁ ዓምድ 100 ይመዘገባል:: እንዲሁም በዓምድ 6 ኮድ «3» ከተሞላ በዓምድ 8 የተገለጸውን መጠን ከመቶ ላይ በመቀነስ የተገኘውን ውጤት በዚሁ ዓምድ ይመዘገባል::

ዓምድ 11- አስተያየት

የዚህን ክፍል አሞላል በሚመለከት ያጋጠመ ችግር ወይም ለመረጃው ጥራት ጠቃሚ የሆነ አስተያየት ካለ በተሰጠው ክፍት ቦታ መግለጽ ይቻላል::

ማስታወሻ:- የሰብል ትንበያ ናሙና ጥናት የሰብል ሁኔታ ግምገማ (የቅጽ 99/2) መረጃ የሚሰበሰበው ከመስከረም 20 ቀን 1999 ዓ.ም ጀምሮ መሆን እንዳለበት ማስታወስ ተገቢ ነው::

የቅጽ ግ.ና.ጥ 99/4 - ለሰብል አጨዳ የማሳዎች መምረጫ አሞላል

ባለይዞታው ካሉት የሰብል ዓይነቶች ውስጥ አጨዳ በሚመለከታቸው ሰብሎች የተያዙ ማሣዎች ብቻ ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ፣ ና 97/ 3ሐ ወደ ቅጽ 97/4 ተላልፈው ይመዘገባሉ:: ምዝገባው ከተከናወነ በኋላ ከእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት አንድ ማሣ ለሰብል አጨዳ በራንደም የመምረጥ ተግባር በዚሁ ቅጽ ላይ ይከናወናል:: አጨዳ የሚከናወንላቸው ጊዜያዊ ሰብሎች በገጽ 21 ሀ, ለ እና ሐ ተዘርዝረዋል:: በተጨማሪም በዚህ ቅጽ ላይ ምርጫ ከተደረገ በኋላ የተመረጠው ማሣ የሰብል አጨዳ ተደርጎለት ውጤቱ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/5 ይሞላል::

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 2- ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 3- ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 4- ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 5- ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ማስታወሻ:- ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል::

ዓምድ 6- የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 7- የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ(ወንድ=1 ሴት=2)

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ወንድ ከሆነ ኮድ1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል::

ዓምድ 8- የባለይዞታው መለያ ቁጥር

ባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 9 - የባለይዞታው ስም

ለጥናቱ የተመረጠው ባለይዞታ ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይመዘገባል::

ዓምድ 10- ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ11</u> - <u>ፆታ(ወንድ = 1 ሴት=2)</u>

ባለይዞታው ጾታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ፣ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል::

<u>ዓምድ12</u> - <u>የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)</u>

በዚህ ዓምድ የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ (የፈፀሙት ከፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ ትክክለኛው ኮድ በገጽ 32 እና 33 ከተሰጠው ዝርዝር ታይቶ ይሞላል::

<u>ዓምድ13</u> - <u>የባለይዞታው የቤተሰብ አባላት ብዛት</u>

የባለይዞታው የቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል:: በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠየቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል::

<u>ዓምድ14</u>- <u>የግብርናው ዓይነት(ሰብል=1 ከብት =2 ሁለቱም = 3)</u>

ይህ ዓምድ ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ ክፍል 1 ዓምድ 14 በመውሰድ ይመዘገባል::

<u>ክፍል 2. ለሰብል አጨዳ የማሣዎች መምረጫ</u>

<u>ዓምድ 1</u>- <u>የፓርሰል ቁጥር</u>

ከቅጽ ግ.ናጥ 97/3ሀ፣ ና 97/ 3ሐ የተመዘገቡትና የሰብል አጨዳ የሚመለከታቸው የሰብል ዓይነቶች የሚገኙባቸው ማሣዎችን የያዙት ፓርሰሎች በሙሉ ቁጥራቸው በትክክል ወደዚህ ቅጽ ይገለበጣል:: ወደዚህ ቅጽ የሚተላለፉ የፓርስል ቁጥሮች የሰብል አጨዳ የሚመለከታቸውና በዚህ መመሪያ በገጽ 21 በሀ፣ለ፣ሐ የተዘረዘሩትን ሰብሎች ብቻ ይሆናል::

<u>ዓምድ 2</u>- <u>የማሣ ቁጥር</u>

በተመሳሳይ ሁኔታም ከላይ በተገለጸው መሠረት አጨዳ የሚካሄድላቸው የሰብል ዓይነቶች የሚገኙባቸው ማሣዎች ቁጥር ከ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ፣ እና 97/3ሐ በቀጥታ በማስተላለፍ ይመዘገባሉ::

ዓምድ3-4- የሰብሉ ስምና ኮድ

ባለይዞታው ካስመዘገባቸውና በሰብል ከተያዙ ማሣዎች ውስጥ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ና 97/3ሐ የሰብል አጨዳ የሚመለከታቸው ሰብሎች(ጊዜያዊ፣-ጊዜያዊና ቋሚ እንደዚሁም ጊዜያዊና ጊዜያዊ ድብልቅ ሰብሎች) በዓምድ 3 በተሰጠው ክፍት ቦታ ስማቸው ይሞላል:: ኮዳቸውም በገጽ 21 የተሰጠውን የኮድ ዝርዝር በማየት በዓምድ 4 ይሞላል::

ዓምድ 5-24- የሰብሉ ስም

በእነዚህ ዓምዶች ሥር አንድ መስመር ወረድ ብሎ ጊዜያዊ ለሆኑት የሰብል ዓይነቶች ስም መጻፊያ ክፍት ቦታዎች በዓምድ 5ና6፣7ና 8፣9ና10፣11ና12፣13ና14፣15ና16፣17ና18፣19ና20፣ 21ና22፣ 23ና24 ግርጌ ተሠጥተዋል:: በተሰጡት በእነዚህ ክፍት ቦታዎች በዓምድ 3 የሰብል ዓይነቶች አመዘጋገብ ቅደም ተከተል መሠረት የሰብሎቹ ስም ይዘረዘራል:: በክፍት ቦታው መጻፍ ያለበት የአንድ ሰብል ስም ብቻ መሆኑ መዘንጋት የለበትም:: ቀጥሎም የማሣው ተራ ቁጥር በሚለው ዓምድ በተሰጠው ቦታ በዓምድ 3 ከተዘረዘሩት በአንድ ዓይነት ሰብል የተያዙ ማሳዎች ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል:: ማሣዎች በሰብል ዓይነት ተለይተው ተራ ቁጥር ከተሰጣቸው በኋላ የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ /Random Table/ በመጠቀም ከእያንዳንዱ የሰብል ዓይነት አንድ ማሣ ብቻ ለሰብል አጨዳ ይመረጣል:: የተመረጡት ማሳዎችም በዓምድ 5፣7፣9፣11፣13 ፣15፣17፣19፣21 ና 23 የተሰጡዋቸው ተራ ቁጥሮች ይከበባሉ:: በእነዚህ በተከበቡት ቁጥሮች አንጻርም (ትይዩ) በዓምድ 2 የተዘረዘሩት <u>የማሣ ቁጥሮችም</u> ይከበባሉ:: በዓምድ 2 የተከበቡት ቁጥሮች ደግሞ በቀጥታ ወደ ዓምድ 6 ,8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24 ይተላለፋሉ/ ይገለበጣሉ::

ማስታወሻ:-

1. በዚህ ቅጽ በክፍል 2 ለሰብል አጨዳ የተመረጡ ማሣዎች የሰብል አጨዳ ውጤታቸው በቅጽ ግ.ና.ጥ97/5 ክፍል 2 ይመዘገባል::
2. የአመራረጡን ሁኔታ በይበልጥ ለመረዳት በሚቀጥለው ገጽ የቀረበውን ምሳሌ እንዲሁም ዝርዝር ማብራሪያውን መመልከትና ማጥናት ያስፈልጋል::

ለሰብል አጨዳ የማሣ አመራረጥ

ለግብርና ናሙና ጥናት ከተመረጡት በግብርና የሚተዳደሩ ቤተሰቦች ውስጥ ባሉት ባለይዞታዎች ሥር ካሉት ማሣዎች ከእያንዳንዱ ጊዜያዊ የሰብል ዓይነት (አትክልትና ሥራ ሥርን) ሣይጨምር ለሰብል አጨዳ አንዳንድ ማሣ ይመረጣል::

<u>የማሣ አመራረጡ ዝርዝር ሁኔታ እንደሚከተለው ይሆናል</u>

ሀ. በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 በክፍል 2 አጨዳ የሚመለከታቸው ጊዜያዊና ድብልቅ ሰብሎች በሙሉ በዓምድ 1 እና 2 የፓርሰልና የማሣተራቁጥራቸው ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ፣ ና 97/3ሐ ተላልፎ ይመዘገባልስማቸውም በዚሁ ቅጽ በዓምድ 3 ይጻፋል:: ኮዳቸውም የኮድ ዝርዝሩን ከገጽ 21 በማየት በዓምድ 4 ይሞላል::

ለ. ከዓምድ 5 እስከ 24 « የሰብሉ ስም » በሚለው ርዕስ ሥር አስር ክፍት ቦታዎች ተሰጥተዋል:: በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ክፍል 2 ዓምድ 3 የተዘረዘሩት የሰብል ዓይነቶች በሙሉ በእነዚህ ክፍት ቦታዎች የዓምድ 3ን ቅደም ተከተል ጠብቀው ይመዘገባሉ:: የተሰጡት ክፍት ቦታዎች አስር የተለያዩ የሰብል ስሞችን ብቻ ለመጻፍ የሚያስችሉ ስለሆነ ከዚህ ቁጥር በላይ በዓምድ 3 የተመዘገቡ የሰብል ዓይነቶች ካሉ ሌላ ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል::

ሐ. በቅጽ ግ.ናጥ97/4 በዓምድ 5ና6፣7ና8፣ 9ና10፣ 11ና12፣ 13ና14፣ 15ና16፣17ና18፣ 19ና20፣ 21ና22፣ 23ና24 ግርጌ በተጻፉት የሰብል ዓይነቶች ለተያዙ ማሳዎች ለእያንዳንዳቸው ከ01 በመጀመር ተራ ቁጥር ከተሰጠ በኋላ ለሰብል አጨዳ በሚከተለው ሁኔታ ማሳ ይመረጣል::

1. ባለይዞታው በአንድ የሰብል ዓይነት የተያዙ ከአንድ በላይ ማሣዎች ካሉት ባለአንድ ቤት የራንደም ሠንጠረዥበመጠቀም ከአንድ በላይ ከሆኑት ማሣዎች ውስጥ አንድ ማሣ ብቻ ለሰብል አጨዳ ይመረጣል::

2. ባለይዞታው በአንድ የሰብል ዓይነት የተያዘ አንድ ማሳ ብቻ ካለው ይህ ማሣ <u>በቀጥታ</u> ለሰብል አጨዳ ይመረጣል::

3. በተሰጠው *መመሪያ መሠረት* ለሰብል አጨዳ የተመረጡ ማሣዎች ተራ ቁጥር በዓምድ 5፣7 ፣ 9 ፣ 11 ፣ 13 ፣ 15 ፣ 17፣19፣ 21 እና 23 መከበብ አለበት:: በእነዚህ በተከበቡት ማሣዎች ተራ ቁጥር አንጻር በዓምድ 2 የሚገኝ

ው የማሣ ቁጥር በተመሳሳይ ሁኔታ ተከቦ ወደ ዓምድ 6፣8፣10፣12 14፣16፣18፣20፣ 22 እና 24 ይተላለፋል ::

<u>ለሰብል አጨዳ የማሣዎች አመራረጥ ምሣሌ</u>

ሀ. ከዓምድ 5-24 ያለው ቦታ በአንድ ቅጽ አሥር የሰብል ዓይነቶች መጻፊያ ስለሆነ ከአስር በላይ የሰብል ዓይነት ሲያጋጥም ተጨማሪ ቅጽ መጠቀም ያስፈልጋል:: በምሣሌው ገጽ 92 እንደሚታየው ባለይዞታው ያሉትና አጨዳ የሚመለከታቸው 6 የሰብል ዓይነቶች ስለሆኑ ስድስቱን የሰብል ዓይነቶች (በቆሎ፣ጤፍ፣ማሽላ ፣ገብስ፣ ስንዴ እና አተር) በቅጽ 97/4 ከዓምድ 5-15 በቅደም ተከተል ተሞልተዋል::

ለ. በምሳሌው እንደሚታየው በበቆሎ የተያዙ 2 ማሣዎች አሉ:: ከእነዚህም ውስጥ ባለ አንድ ቤት የራንደም ሠንጠረዥ /Random Table/ በመጠቀም ከሁለቱ ማሣዎች አንደኛው በራንደም ለሰብል አጨዳ ይመረጣል:: በዚህም መሠረት በአንደኛው ተራ ቁጥር የተመዘገበው ቢደርሰው በፓርስል 01 ማሳ 01 የተመዘገበው ማሳ ተመረጠ ማለት ነው::

ሐ. ጤፍን አስመልክቶ ሁለት ማሳዎች ስላሉ ከሁለቱ አንዱን በራንደም መምረጥ ያስፈልጋል:: ራንደሙ በተራ ቁጥር ሁለት ላይ ቢወድቅ ፓርስል 03 02 ተመረጠ ማለት ነው::

መ. በቡናና ማሽላ እንዲሁም በአተርና ማሽላ ድብልቅ ሰብሎች ከተያዙት ማሳዎች በአተር የተያዘ ሌላ ማሳ ባለመኖሩ በአተርና በማሽላ ድብልቅ የተያዘው ማሳ በቀጥታ ለአትር አጨዳ ይመረጣል:: እንደዚሁም ለማሽላ በቡናና ማሽላ የተያዘው ማሳ ለአጨዳ ይመረጣል

ሠ. በገብስና በስንዴ ድብልቅ የተያዘው ማሳ ለገብሱ ተመርጧል:: ይህ ሊሆን የሚችለው ድብልቆቹ ከያዙት የመሬት ስፋት በአብዛኛው የቱ ሰብል እንደያዘ በመጠየቅ አብላጫ ለያዘው ሰብል ምርጫው በመሰጠቱ ነው:: ሆኖም ግን ሁለቱም ስፋታቸው እኩል ከሆነ በአካባቢው በአብዛኛው ለሚመረተው ሰብል ምርጫ ይደረጋል::

ረ. በዓምድ 5፣ 7 ፣ 9 ፣ 11፣13፣15፣17 ፣19፣21 ና 23 ለአጨዳ የተመረጡት የተለያዩ ማሳዎች ይከበቡና በእነዚህ ዓምዶች ከተከበቡት ማሳዎች አንጻር

ደግሞ በዓምድ 2 የሚገኙት የማሳ ቁጥሮች ይከበባሉ፡፡ በዓምድ 2 የተከበቡት ቁጥሮችም በቀጥታ ወደ ዓምድ 6፣ 8፣10፣12፣14፣16፣18፣20፣ 22 ና 24 ይተላለፋሉ፡፡ ከዚህ በኂላ በዓምድ 2 የማሳ ቁጥራቸው ለተከበቡት ማሳዎች የሰብል አጨዳ በተሰጠው *መመሪያ መሠረት* ተካሄዶ ውጤቱ በቅጽ 97/5ይሞላል፡፡

ድብልቅ ሰብሎች ሲያጋጥሙ

1. ሁለት ሰብሎች አማራጭ ማሣዎች ካላቸው የጋራቸው የሆነውን የድብልቁን ማሣ ከምርጫ አስወግደን ለሁለቱ ሰብሎች ምርጫ በተቀሩት ማሣዎች እናካሂዳለን:: ለምሳሌ ባለይዞታው አንድ የጤፍ ማሣ ፣ ሁለት የበቆሎ ማሣዎች፣ አንድ የጤፍና የበቆሎ ድብልቅ ማሣ ቢኖረው ለጤፍ በጤፍ ብቻ የተያዘው ማሣ በቀጥታ ለሰብል አጨዳ ይመረጣል በቆሎ ደግሞ ከሁለቱ በበቆሎ ብቻ ከተያዙ ማሣዎች አንዱ በራንደም ተመርጦ የሰብል አጨዳ ይካሄድለታል:: በዚህም መሠረት በጤፍና በበቆሎ ድብልቅ የተያዘው ከምርጫው ተወገደ ማለት ነው::

2. ከሁለት ሰብሎች አንደኛው ሰብል ከድብልቁ ማሣ የተለየ አማራጭ ማሣ ካለውና ሌላው ሰብል ድብልቁን ማሣ ብቻ ከያዘ ለአንደኛው ስብል

አማራጩ ማሣ ተመርጦ ለሌላው የድብልቁ ማሣ ይመረጣል :: ምሣሌ ባለይዞታው አንድ የገብስ ማሣና አንድ ሌላ በገብስና በስንዴ ድብልቅ የተያዘ ማሣ ቢኖረው እነዚህን ሰብሎች በተመለከተ ለገብስ፣በገብስ፣ ብቻ የተያዘው ማሣ ለስንዴ ደግሞ በድብልቁ የተያዘው ማሣ በቀጥታ ለሰብል አጨዳ ይመረጣል::

3. ሁለቱም ሰብሎች የድብልቅ ማሣ ብቻ ካላቸው ከሁለቱ ሰብሎች የያዘው የመሬት ስፋት በበለጠው ሰብል ስም ምርጫው ይደረጋል:: እኩል በእኩል ከሆኑ ግን በቆጠራ ቦታው በአብዛኛው በሚመረተው ሰብል ስም ምርጫው ይደረጋል:: ለምሳሌ ባለይዞታው ገብስና ስንዴን በተመለከተ አንድ የሁለቱ ሰብሎች ድብልቅ ማሣ ብቻ ካለው ከሁለቱ ሰብሎች የያዘው የመሬት ስፋት በዛ ባለበት ሰብል ምርጫው ይደረጋል:: ሆኖም የማሳ ድርሻው እኩል ከሆነ በቆጠራ ቦታው በብዛት በሚመረተው ሰብል ስም ማሣው ለሰብል አጨዳ ይመረጣል::

<u>ማሳሰቢያ፡-</u>

ሀ. በግብርና ናሙና ጥናት መጀመሪያ ወቅት በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ፣ 97/3ለ፣ 97/3ሐ እና 97/3መ ላይ ማሣዎች ከተመዘገቡ በኂላ ባለይዞታዎች በተለያየ ምክንያት በማሣዎቻቸው ላይ የሰብል ዓይነት ወይም የማሣ ስፋት /መጠን/ ለውጥ የሚያደርጉበት ሁኔታ ሊያጋጥም ስለሚችል ለውጡን እየተከታተለ አስፈላጊውን መረጃ መሙላት ያስፈልጋል::

<u>ምሳሌ</u>፡-ባለይዞታው በመጀመሪያው <u>የዘር ወቅት</u> በአንድ ማሣ ላይ ጤፍ ዘርቶ መረጃ ሰብሳቢውም <u>ማሣውን ከለካና አንዳንድ ተፈላጊ</u> መረጃዎችን ከሰበሰበ በኂላበተለያየ ምክንያት /በተባይ፣በዝናብ...ወዘተ/<u>ጤፉ ቢጠፋ ወይም ቢበላሽ</u> ይህን ማሣ ገልብጦ እንደገና በማረስ ሌላ የሰብል ዓይነት ወይም ከአንድ በላይ የሆነ የሰብል ዓይነት ማሣውን በመከፋፈል ሊዘራበት ይችላል:: በመሆኑም መረጃ ሰብሳቢው ለሰብል አጨዳ ሲሄድ በጤፍ ፈንታ ሌላ የሰብል ዓይነት ወይም ዓይነቶች በማሣው ላይ ሊያገኝ ይችላል:: በዚህን ጊዜ ለጤፍ የተሞላው እንዳለ ሆኖ አዲስ ለተዘራው /ሩት ሰብሎች አስፈላጊው መረጃ በተገቢዎች ቅጾች ተከታታይ የማሳ ቁጥር በመስጠት እንደሚሞላ መገንዘብ ያስፈልጋል::

ለ. በግብርና ናሙና ጥናት ወቅት በአንዳንድ አካባቢ በመኸር ሰብል መሰብሰቢያ ወቅት በአንድ ማሣ ከአንድ ጊዜ ምላይ ምርት መሰብሰብ ሊያጋጥም

ይችላል። ይህ ሁኔታ ባለበት አካባቢ መረጃ ሰብሳቢው ተከታታይ የማሣ መለያ ቁጥር በመስጠትና ተገቢውን አስተያየት በመግለጽ የሰብል አጨዳውንና የማሣ ልኬውን ይህ ሁኔታ ባጋጠመበት ማሣ ላይ ወቅቱን እየጠበቀ ማከናወን ይኖርበታል። በሌላ አነጋገር ይህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም የማሣ ልክቶሽም ሆነ የሰብል አጨዳው ከአንድ ጊዜ በላይ መካሄድ አለበት ማለት ነው።

<u>ማስታወሻ፡-</u>

ድጋሚ ለተዘራው ሰብል አጨዳ የሚደረገው ሰብሉ ቀደም ሲል ለአጨዳ ያልተመረጠ እንደሆነ (አዲስ የሰብል ዓይነት ከሆነ) ነው።

ሐ. ለሰብል አጨዳ ከተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው ሰብል በአንዳንድ ምክንያቶች ጠፍቶ የሰብል አጨዳ ሳይካሄድ ቢቀር ማሣው በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ክፍል 2 ብቻ ተመዝግቦ መቅረት አይኖርበትም። ለሰብል አጨዳ ውጤት መመዝገቢያ በተዘጋጀው ቅጽ ማለትም በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/5 አስፈላጊው መረጃ ተመዝግቦ በውጤት መመዝገቢያው ቦታ/0/ መሞላት ይኖርበታል። በተጨማሪም በአስተያየት ዓምድ ላይ የሰብል መበላሸት ደርሷል ወይ በሚለው ዓምድ ውስጥ የብልሽቱ ምክንያትና መጠን መገለጽ ይኖርበታል።

መ. ለሰብል አጨዳ የተመረጠ ሰብል ቀድሞ ከታጨደ ወይም በእሸትነቱ ከተበላ የሰብል አጨዳ ውጤት መመዝገቢያ ቦታ በሠረዝ (-) ይታለፋል።

<u>ለሰብል አጨዳ የማሣ አካል/ Plot /አዘገጃጀትና የአጨዳ ውጤት አመዘጋገብ መመሪያ</u>

<u>4 ሜትር X 4 ሜትር የሆነ የማሳ አካል በተመረጠው ማሣ ላይ ስለማዘጋጀት (በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/3ሀ ና 97/3ሐ ለተመዘገቡት ጊዜያዊና ድብልቅ ሰብሎች ብቻ)</u>

በቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/3ሀ ና 97/3ሐ ከተመዘገቡት በጊዜያዊ ሰብሎችና ድብልቃቸው ከተያዙ ማሳዎች ውስጥ በሰብል ዓይነት አንድ ማሳ ለአጨዳ በመምረጥና 4 ሜትር X 4 ሜትር የሆነ የማሳ አካል / Plot / በራንደም በማዘጋጀት ሰብሉን በማጨድ፣በመውቃት፣በማድረቅና በመመዘን የተገኘውን ውጤት በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/5 ክፍል 2 ላይ በትክክል መመዝገብ ያስፈልጋል ። የሰብል አጨዳ የሚካሄድበት የማሳ አካል / Plot / በሚከተለው አኳኋን በማሣው ላይ ይዘጋጃል።

ሀ. መረጃ ሰብሳቢው በመጀመሪያ ለአጨዳ የተመረጠውን ማሣ ዙሪያውን በመዞር ዋና ዋና የማሳውን ማዕዘናት ይለያል በመቀጠልም ወደ ማሳው እንብርት በመግባት ኮምፖስ ተጠቅሞ ወደ ሰሜናዊምዕራብ የሚቀርበውን የማሣውን ማዕዘን ይለያል፡፡ ይህም በምሳሌው ገጽ 98 ማዕዘን ‘’1’’ ተብሎ የተሰየመውን ማለት ነው፡፡ ቀጥሎም ከማዕዘን 1 በመጀመር የማሳውን ማዕዘናት በሙሉ ዞሮ በመቁጠር ብዛቱን ማስታወሻ ይመዘግባል፡፡ የማሳው ማዕዘኖች ብዛት ከ10 በታች ከሆነ ባለ አንድ ቤት ራንደም ሠንጠረዥ 10 እና ከዚያ በላይ ከሆነ ግን ባለሁለት ቤት ራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም አንዱን ማዕዘን ይመርጣል፡፡ የተመረጠውን ማዕዘን ቁጥርም በቅጽ 97/3ሀና 97/3ሐ ላይ በተሰጠው ቦታ ይሞላል፡፡ በምስሉ መሠረት የተመረጠው ማዕዘን 5 ነው እንበል፡፡

ለ. መረጃ ሰብሳቢው በተመረጠው ማዕዘን ላይ በመቆም ከዚህ ማዕዘን የሚነሱ ሁለት ጎኖችን ይለያል፡፡ ይህም በምሳሌው እንደሚታየው ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 ረጅሙ ጎን ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 ደግሞ አጭሩ ጎን ናቸው፡፡

ሐ. ከማዕዘን ‘’5’’ በመነሳት ረጅሙን የማሣ ጎን ማለትም ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 ያለው ርዝመት በሜትር ይለካል፡፡ በምሳሌው እንደሚታየው ይህ ርዝመት 40 ሜትር ነው፡፡ ይህንኑ ርዝመት በቅጽ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ ክፍል 2 እና በማስታወሻ ከመዘገበ በኋላ የራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ በመጠቀም ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 ያለውን ርዝመት ማለትም ከ40 ሜትር እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥርን በመፈለግ በመጀመሪያ የተገኘውን ቁጥር በቅጽ 97/3ሀና 97/ 3ሐ በተሰጠው ቦታ ይመዘገባል፡፡ በምሳሌው መሠረት ከራንደም ቁጥሮች ሠንጠረዥ የተገኘው ቁጥር 10 ነው ፡፡ አጭሩን የማሳ ጎን በምሳሌው እንደሚታየው ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 ያለውን ርዝመት ከ ማዕዘን 5 በመነሳት በሜትር ለክቶ ውጤቱን ለዚሁ በተሰጠው ቦታ መመዝገብና ከዚሁ ውጤት ጋር እኩል የሆነ ወይም ያነሰ ቁጥር ከራንደም ሠንጠረዥ ፈልጎ በተዘጋጀለት ቦታ መመዝገብ ያስፈልጋል በምሳሌው መሠረት ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 ያለው ርዝመት በሜትር ተለክቶ የተገኘው 20 ሜትር በራንደም የተገኘውም ቁጥር 15 ነው፡፡

መ. ከላይ በ ''ሐ '' በሜትር ተለክተው የተገኙትን የማሳው ረጅምና አጭር ጎኖች ርዝመቶችና የራንደም ሠንጠረዥ (Random Number Table) ተጠቅመን ያገኘናቸው ቁጥሮች ወደ ማሳው ለመግባት የሚያስችለውን አቅጣጫ ያስገኛሉ:: ለአጭሩና ረጅሙ ጎኖች ርዝመት ባለስንት ቤት ራንደም ሠንጠረዥ መጠቀም እንደሚያስፈልግ የሚወስኑት ከላይ በሜትር ተለክተው የተገኙት የረጅምና አጭር ጎኖች ርዝመቶች ናቸው:: ስለዚህ የራንደም ሠንጠረዥን በመጠቀም አንድ የራንደም ቁጥር ለረጅሙና አንድ ሌላ የራንደም ቁጥር ደግሞ ለአጭሩ ጎን ከላይ በሜትር ተለክቶ ከተገኘው መጠን ያልበለጠ መምረጥ ያስፈልጋል ::

ሠ. በመቀጠልም ለሰብል አጨዳ የማሳ አካል / Plot / መነሻ ነጥብ ለማግኘት የሚከተሉትን በቅደም ተከተል ማከናወን ያስፈልጋል:: በተመረጠው የማሳው ማዕዘን ላይ ቆሞ ፊትን ወደ አጭሩ ጎን   በማዞር የአጭሩንጎን በምሳሌው መሠረት ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4 በኮምፓስ ቤሪንጉን ማንበብና የተገኘውን ውጤት በቅጽ 97/3ሀ ወይም 97/3ሐ ክፍል 2 ዓምድ 4ና5 እንዲሁም በማስታወሻ መመዝገብ:: አሁንም በተመረጠው የማሳው ማዕዘን ላይ በመቆምና ፊትን ወደ ረጅሙ ጎን (በምሳሌው ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 6 በማዞር ለረጅሙ ጎን በራንደም የተገኘውን ቁጥር መጠን ያህል በሜትር መለካትና ችካል መትከል ከዚያም ከዚሁ ቦታ ላይ ሆኖ ፊትን ወደ ማሳው ውስጥ በማዞር በኮምፓስ ለአጭሩ ጎን (ከማዕዘን 5 እስከ ማዕዘን 4) ቀደም ብሎ በኮምፓስ የተነበበውን ቤሪንግ ደግሞ ማንበብና በዚሁ አቅጣጫ ረዳቱ እንዲቆም ማድረግ ቀጥሎም ለአጭሩ ጎን ርዝመት በራንደም የተገኘውን ቁጥር መጠን ያህል ወደ ማሣው ውስጥ ረዳቱ በቆመበት አቅጣጫ ትክክል በሜትር ለክቶ መግባትና ቦታው ላይ ችካል መትከል ይህንንም « A » ብሎ መሰየም::

<u>ማስታወሻ፣</u>

በራንደም ሠንጠረዥ የተገኙትን የረጅሙና አጭሩ ጎኖች ራንደም ቁጥሮች ተጠቅመን ያገኘነው መነሻ ነጥብ በማሣው ቅርጽ ምክንያት በማሳ ውስጥ ካልወደቀ ለአጭሩና ለረጅሙ ጎኖች ርዝመቶች በራንደም የተገኙትን ሁለት ራንደም ቁጥሮች በመተው ሌላ ሁለት አዲስ ቁጥሮች እንደገና በራንደም መምረጥ ያስፈልጋል:: እነዚህንም ቁጥሮች በመጠቀም አዲስ የፐሎት መነሻ የሚሆን ነጥብ ማግኘት ይገባል :: ይህ ሁሉ ሆኖ የማይቻል ከሆነ ሌላ ማዕዘን እንደገና በራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም መምረጥ ይገባል::

<u>ለሰብል አጨዳ የማሣ አካል / Plot / አዘገጃጀት ምሣሌ</u>

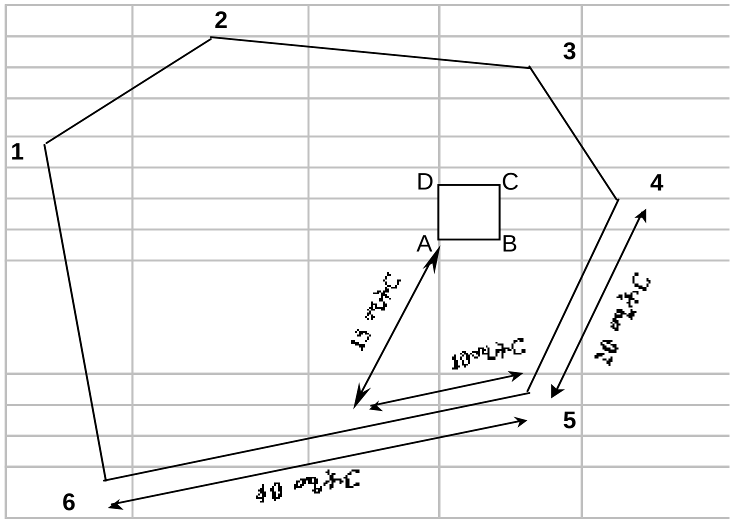

<u>4 ሜትርX 4 ሜትር የማሣ አካል / Plot /አዘገጃጀት</u>

4 ሜትር X 4 ሜትር የሆነውን የማሣ አካል በማሳው ላይ ለማዘጋጀት 16 ሜትር የሆነ ገመድና አራት ችካሎች ያስፈልጋሉ:: በገመዱም ሁለት ጫፎች ላይ ቀለበቶች መኖር አለባቸው::

ሀ. ማሣው ውስጥ « A » ተብሎ ችካል ከተተከለበት ቦታ ላይ ፊትን ወደ ምሥራቅ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 90 ዲግሪ በማንበብ በዚሁ አቅጣጫ ከ

«A» **4 ሜትር መለካትና ሁለተኛውን ችካል መትከል ይህም በምሣሌው መሠረት** «B» **ይባላል፡፡**

ለ. « B »**ላይ ፊትን ወደ ሰሜን አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 360 ወይም 0 ዲግሪ ይነበባል፡፡ በዚሁ አቅጣጫ ከ** « B »**በመነሳት 4 ሜትር ለክቶ ሦስተኛውን ችካል መትከል፡፡ ይህም በምሣሌው መሠረት** « C » **ይባላል፡፡**

ሐ. « C » **ላይ ፊትን ወደ ምዕራብ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 270 ዲግሪ ይነበባል፡፡ በዚሁ አቅጣጫ ከ** « C »**በመነሳት 4 ሜትር ለክቶ ሌላ አራተኛ ችካል መትከል፡፡ ይህም በምሣሌው መሠረት** «D» **ይባላል፡፡**

መ. « D » **ላይ ፊትን ወደ ደቡብ አዙሮ በመቆም በኮምፓስ 180 ዲግሪ ይነበባል፡፡ በዚሁ አቅጣጫ ከ** «d » **በመነሳት 4 ሜትር ይለካና በገመድ ጫፍ ላይ ያለው ቀለበት በትክክል መነሻ ከነበረው ከ**« A » **ላይ ካለው የመጀመሪያ ችካል መግጠም አለበት፡፡ ይህ ካልሆነ የቤሪንግ ወይም የርዝመት ልኬ ስህተት ሊኖር ስለሚችል እንደገና መለካት ያስፈልጋል፡፡ የማሣው** / Plot / **በትክክል 4 ሜትር**X4 **ሜትር መሆኑን ለማወቅ የማሣውን አካል አግዳሚ** /Diagonal /AC/ **በምሳሌው መሠረት በመለካት 5.66 ሜትር መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል፡፡**

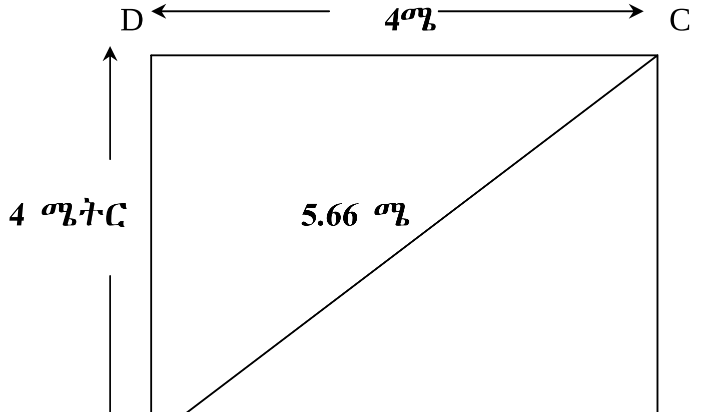

A B

አጨዳው በዚህ 4 ሜትር X 4 ሜትር በሆነው የማሣ አካል ውስጥ መሆን ይኖርበታል፡፡ ሰብሉ ታጭዶ ከተወቃ ከተፈለፈለ በኂላ በትክክል መመዘን አለበት፡፡ ትክክለኛውን መረጃ ለማስፈር እንዲረዳ ልዩ መለያዎች ማለትም የባለይዞታው ስም የፓርስልና የማሳ መለያ ቁጥሮች እንዲሁም የሰብሉ ስም በአንድ ወረቀት ላይ ተጽፈው በከረጢቱ ውስጥ መቀመጥ አለባቸው ፡፡ የታጨደው ሰብል ከተመዘነ በኂላ ክብደቱ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/5 በክፍል 2 ዓምድ 6 ውስጥ መመዝገብ ይኖርበታል፡፡ ከማሣው ላይ ታጭዶና ተወቅቶ ወዲያው የተመዘነ ሰብል እርጥበት ስለሚኖረው የሰብሉን ትክክለኛ ክብደት ለማግኘት ቢያንስ ለ 15 ቀናት በፀሐይ መድረቅ አለበት፡፡ ሰብሉ በትክክል መድረቁን ለማረጋገጥ ከ 15 ቀናት በኂላ ክብደቱ ተደጋግሞ ከተመዘነ በኂላ ለውጥ ሳያሳይ ሲቀር የተገኘው ወጤት በቅጽ ግ.ና.ጥ.97/5 ክፍል 2 ዓምድ 7 ይመዘገባል፡፡

ማስታወሻ፡-

የታጨደውና የተወቃው ሰብል እንዳይፋሰስ አይጥና ወፍ እንዳይበላው በጥንቃቄ መያዝና እንዲሁም አስፈላጊው መረጃ ተሞልቶ ከተጠናቀቀ በኂላ ሰብሉ ለባለይዞታው መመለስ እንዳለበት ማስታወስ ያስፈልጋል፡፡

የቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/5 ጊዜያዊ ሰብሎች አጨዳ ውጤት ዝርዝር፣አሞላል

ይህ ቅጽ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ለሰብል አጨዳ የተመረጡ የጊዜያዊ ሰብል (አትክልትና ሥራሥር ሰብሎችን አይጨምርም) ማሣዎች መለያ የሚተላለፍበትና የአጨዳ ውጤት የሚመዘገብበት ነው፡፡ በዚህ ቅጽ የአጨዳ ውጤት የሚመዘገበው ለጊዜያዊ ሰብሎች ማለትም የብርዕና አገዳ፣ጥራጥሬና ቅባት ሰብሎች ብቻ መሆኑን መገንዘብ ይገባል፡፡

ክፍል 1፡- የአካባቢ መለያ

ዓምድ 1- ክልል

ጥናቱ የሚካሄድበት ክልል ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 2 - ዞን

ጥናቱ የሚካሄድበት ዞን ስምና ኮድ ወይንም ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 3 - ወረዳ

ጥናቱ የሚካሄድበት ወረዳ ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 4 - ገበሬ ማህበር

ጥናቱ የሚካሄድበት ገበሬ ማህበር ስምና ኮድ በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 5 - ቆጠራ ቦታ

ጥናቱ የሚካሄድበት ቆጠራ ቦታ ቁጥር በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ማስታወሻ:-ከክልል እስከ ቆጠራ ቦታ ያለው መለያ ኮድ ከቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች በሚሰጠው ዝርዝር መሠረት ይሞላል።

ዓምድ 6 - የቤተሰብ መለያ ቁጥር

የተመረጠው ቤተሰብ መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4፣ክፍል 1 ዓምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 7- የቤተሰቡ ኃላፊ ጾታ (ወ=1 ሴ = 2)

ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ጾታ ወንድ ከሆነ ኮድ 1 ሴት ከሆነች ኮድ 2 በዚህ ዓምድ ይሞላል።

ዓምድ 8 - የባለይዞታው መለያ ቁጥር

የባለይዞታው መለያ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4፣ክፍል 1 ዓምድ 8 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 9 - የባለይዞታው ስም

የባለይዞታው ስም ከቅጽ ግ.ና.ጥ. 97/4፣ክፍል 1 ዓምድ 9 በመውሰድ ይሞላል።

ዓምድ 10- ዕድሜ

የባለይዞታው ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 11- ፆታ(ወንድ = 1 ሴት=2)

ባለይዞታው ጾታው ወንድ ከሆነ ኮድ «1» ፣ሴት ከሆነች ኮድ « 2 » በዚህ ዓምድ ይሞላል፡፡

ዓምድ 12- የትምህርት ሁኔታ(የፈጸሙት ከፍተኛ ክፍል)

በዚህ ዓምድ የባለይዞታው የትምህርት ሁኔታ (የፈፀሙት ከፍተኛ ክፍል) ተጠይቆ ትክክለኛው ኮድ በገጽ 32 እና 33 የተሰጠውን የኮድ ዝርዝር በማየት ይሞላል፡፡

ዓምድ 13- የባለይዞታው የቤተሰብ አባላት ብዛት

የባለይዞታው የቤተሰብ አባላት ብዛት ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ውስጥ ይሞላል፡፡ በተጨማሪም በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ ከአንድ በላይ ባለይዞታ ካለ የቤተሰብ አባላት ብዛት በሚጠየቅበት ጊዜ ብዛት ለእያንዳንዱ ባለይዞታ ተደጋግሞ ይሞላል፡፡

ዓምድ 14-የግብርናው ዓይነት (ሰብል =1 ከብት =2 ሁለቱም =3)

ባለይዞታው የግብርናውን ዓይነት ተጠይቆ ሰብል ማምረት ከሆነ ኮድ 1 ከብት ማርባት ከሆነ ኮድ 2 ሁለቱም ከሆነ ኮድ 3 በዚሁ ዓምድ ይሞላል፡፡

ክፍል 2. የሰብል አጨዳ ውጤት ዝርዝር- ለጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ (አትክልትና ሥራ ሥርን አይጨምርም)

ይህ ክፍል የሚያገለግለው አትክልትና ሥራ ሥርን ሳይጨምር ለጊዜያዊ ሰብሎች ብቻ የሰብል አጨዳ ውጤት በሰብል ዓይነት ለመመዝገብ ነው፡፡ በቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ክፍል 2 ለሰብል አጨዳ የማሣ ምርጫ ከተጠናቀቀ በኋላ ለአጨዳ የተመረጡ በጊዜያዊ ሰብል የተያዙ ማሳዎች የየራሳቸውን መለያ ማለትም የፓርስልና የማሣ ቁጥር እንዲሁም ማሣው የያዘውን ሰብል ስም

በመያዝ በቀጥታ ወደዚህ ክፍል ይተላለፋሉ:: አጨዳ የሚካሄደው በተመረጠው ማሣ ላይ በአንድ 4 ሜትር በ4 ሜትር በሆነ የማሣው አካል / plot /ላይ ነው::

<u>ዓምድ 1</u>- <u>የፓርስል ቁጥር</u>

የፓርስሉ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ክፍል 2 ዓምድ 1 በማወራረስ ይሞላል::

<u>ዓምድ 2</u>- <u>የማሣ ቁጥር</u>

የማሣ ቁጥር ከቅጽ ግ.ና.ጥ 97/4 ክፍል 2 ዓምድ 2 በማወራረስ ይሞላል::

<u>ዓምድ 3</u>-4<u> የሰብሉ ስም</u>

ለሰብል አጨዳ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው ሰብል ስም ከቅጽ 97/4 ክፍል 2 ዓምድ 3 ተወስዶ በዚሁ ቅጽ በዓምድ 3 ይሞላል :: የሰብሉ ኮድም በዓምድ 4 ይሞላል::

<u>ዓምድ 5</u> - <u>አጨዳ የተካሄደበት ቀንና ወር</u>

16 ስኪዌር ሜትር በሆነው የማሣው አካል ላይ የሰብል አጨዳ የተካሄደበት ቀንና ወር ይመዘገባል::

<u>ዓምድ 6</u>- <u>ሰብሉ እንደታጨደ ተወቅቶ /ተፈልፍሎና ተመዝኖ ክብደቱ</u>

4 ሜትር በ4ሜትር (16 ስኪዌር ሜትር) ከሆነው የማሣ አካል ላይ የታጨደው ሰብል እንደተወቃ /እንደተፈለፈለ ተመዝኖ ክብደቱ በዚሁ ዓምድ ይሞላል:: እንደተወቃ ሲባል ለምሳሌ እንደ ባቄላና አተር ዓይነት ሰብሎች ገለባው ከፍሬው ከተለየ በኋላ ሲሆን እንደ በቆሎና ለውዝ ያሉ ደግሞ ከተፈለፈሉ በኋላ መሆኑ መታወቅ አለበት::

<u>ዓምድ 7-</u> <u>ሰብሉ ደርቆ የተመዘነበትና የተመዘገበበት ቀንና ወር</u>

ሰብሉ ከደረቀ በኋላ የተመዘነበት ቀንና ወር ይሞላል::

<u>ዓምድ 8</u> - <u>የደረቀው ሰብል ተመዝኖ ክብደቱ</u>

የደረቀው ሰብል ተመዝኖ ክብደቱ በኪሎ ግራምና በግራም ማለት የመጀመሪያው ክብደት ከተወሰደ ከሁለት ሳምንት በኋላ በየጊዜው

ተመዝኖ ምንም ለውጥ ሳያሳይ ሲቀር የተገኘው ክብደት ይመዘገባል፡፡

<u>ዓምድ9-</u>11- <u>የሰብል መበላሸት ደርሷል ወይ ?</u>

<u>ዓምድ 9</u> - <u>አዎ = 1 የለም = 2</u>

የሰብል ብልሽት መድረስ አለመድረሱ ባለይዞታው ተጠይቆ ብልሽት ካለ ኮድ « 1» ሲሞላ ከሌለ ደግሞ ኮድ « 2» ይሞላል፡፡ ይህ ዓምድ በአጨዳ ወቅት ለአጨዳ በተመረጠው ማሣ ላይ የሚገኘው ሰብል የደረሰበትን የብልሽት መጠንና ዓይነት በተመለከተ የሚጠየቅበት ነው፡፡

<u>ማሳሰቢያ ፡-</u>

-የሰብል ብልሽት የሚጠየቀው በአጠቃላይ በማሣው ላይ ላለው/ለነበረው/ሰብል መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል፡፡ከ4X4ላይ ለታጨደው ብቻ አይደለም፡፡

-ለአጨዳ የተመረጠው ጊዜያዊ ሰብል ከቋሚ ጋር ተደባልቆ የሚገኝ ከሆነ ብልሽት (በአጨዳ ወቅት) የሚጠየቀው ለጊዜያዊ መሆን ይኖርበታል፡፡

<u>ዓምድ 10</u> - <u>መልሱ አዎን ከሆነ ለብልሽቱ አንድ ዋና ምክንያት</u>

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 9 ብልሽት አለ ተብሎ ኮድ «1» የተሞላ እንደሆነ ብቻ ነው፡፡ ስለዚህ በዓምድ 9 ኮድ «1»

ከተሞላ በዓምድ 10 በተሰጠው ክፍት ቦታ አንድ ዋና የሰብል ብልሽት ምክንያት በገጽ 23 የተሰጠውን ምክንያትና ኮድ ዝርዝር በማየት ይጻፋል፡፡ የብልሽቱ ምክንያት ኮድም በዓምድ 11 ይሞላል፡፡

<u>ዓምድ12</u>- <u>የተበላሸው መጠን በመቶኛ</u>

ይህ ዓምድ የሚሞላው በዓምድ 9 አዎን ተብሎ ኮድ «1» ተሞልቶ ከሆነ ብቻ ነው፡፡ በዚህ ዓምድ በብልሽት የተጎዳው (የጠፋው) ሰብል መጠን በመቶኛ ባለይዞታው ተጠይቆ መገለጽ አለበት፡፡

ዓምድ 13- ማሣው የያዘው ሰብል (አንድ ዓይነት =1 ፣ድብልቅ = 2)

በዚህ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ2 ቁጥሩ በተመዘገበውና የሰብል አጨዳ በተካሄደበት ማሣ የነበረው ሰብል አንድ ዓይነት ከነበረ ኮድ «1»፣ድብልቅ ሰብል ከነበረ ኮድ «2» በዚሁ ዓምድ ይሞላል።

ዕዝል - 1 ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር

ተራ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምሕረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 1997 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት
1	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ የተወለዱበት	1884	113
2	ዝዋይ የተወረረበት/ከጅቡቲ እስከ አዲስ አበባ ያለው ባቡር መስመር የተዘጋበት	1886	111
3	የወላሞ ዘመቻ የተደረገበት	1887	110

4	ራስ መንገሻና ራስ አሉላ ከኢጣሊያ ወታደር ጋር በኩዓቲት ላይ ጦርነት የገጠሙበት	**1887**	**110**
5	ራስ መንገሻ በኩዓቲትና በሰንዓፌ ላይ በኢጣሊያ ድል የሆኑበት	**1887**	**110**
6	የዓድዋ ድል የተገኘበት	**1888**	**109**
7	ንጉስ ተክለሃይማኖት ያረፉበት	**1893**	**104**
8	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በጋራ ሙለታ ደጃዝማች ተብለው የተሾሙበት	**1897**	**100**
9	ልዑል ራስ መኮንን ያረፉበት	**1898**	**99**
10	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሲዳሞ የተሾሙበት	**1900**	**97**
11	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሐረርጌ የተሾሙበት	**1902**	**95**
12	አጼ ምኒሊክ ያረፉበት/ልጅ እያሱ የነገሱበት	**1906**	**91**
13	ራስ ሚካኤል በወሎ በትግራይና በጎጃም የነገሱበት	**1907**	**90**
14	ንግስት ዘውዲቱ የነገሱበት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አልጋ ወራሽ የሆኑበት	**1909**	**88**
15	የሰገሌ ጦርነት የተካሄደበት	**1909**	**88**
16	እቴጌ ጣይቱ ያረፉበት	**1910**	**87**
17	የሕዳር በሽታ የነበረበት	**1911**	**86**
18	ልጅ እያሱ የተያዙበት	**1913**	**84**
19	ኢትዮጵያ የዓለም መንግሥታት ማኅበር አባል የሆነችበት	**1916**	**81**
20	የባሪያ ነጻነት ደንብ የወጣበት	**1916**	**81**
21	ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት የተቋቋመበት	**1917**	**80**
ተራ ቁጥር	**ታሪካዊ ድርጊቶች**	**ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምሕረት**	**ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 1997 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት**
22	ፊታውራሪ ኃብተ ጊዮርጊስ ማተሚያ	**1918**	**79**

	ቤት የተቋቋመበት		
23	አቡነ ማቲዎስ ያረፉበት	**1919**	**78**
24	ንግስት ዘውዲቱ ያረፉበት	**1922**	**75**
25	ራስ ጉግሳ ወሌ በጎንደር የሞቱበት	**1922**	**75**
26	ቀዳማዊ ኃይለ ስላሴ የነገሱበት	**1923**	**74**
27	የወልወል ግጭት የተደረገበት	**1927**	**70**
28	የማይጨው ጦርነት የተካሄደበት ኢጣልያ ወደ ኢትዮጵያ የገባችበት	**1928**	**69**
29	የኢትዮጵያ ሰማዕታት ቀን	**1929**	**68**
30	በጅማ ገነቴ ላይ በአርበኞች ውጊያ የተደረገበት	**1930**	**67**
31	እንግሊዝ ኢጣልያን ከኢትዮጵያ ለማስወጣት የመጣበት	**1933**	**64**
32	ኢጣልያን ድል የተመታችበት	**1933**	**64**
33	ለኢትዮጵያ ሰማዕታት ሀውልት የተሰራበት	**1937**	**60**
34	አቡነ ባስሊዎስ ሊቀ ጳጳስ የሆኑበት	**1943**	**54**
35	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር በፌዴሬሽን የተዋሃደችበት	**1943**	**54**
36	የሸንቁጤ ረሃብ በቀዳማዊ ኃ/ሥላሴ ዘመን የገባበት	**1950**	**47**
37	እነጄኔራል መንግሥቱ ነዋይ የቀዳማዊ ኃ/ሥላሴን መንግሥት ለመገልበጥ ሙከራ ያደረጉበት	**1953**	**44**
38	ኤርትራ ከኢትዮጵያ የተዋሃደችበት	**1955**	**42**
39	የአፍሪካ አንድነት ድርጅት የቋቋመበት	**1955**	**42**
40	ኮሌራ በሽታ የገባበት	**1963**	**34**
41	የኢትዮጵያ አብዮት የፈነዳበት	**1966**	**31**
42	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሥልጣን የወረዱበት	**1967**	**30**

ተራ ቁጥር	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምሕረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 1997 ዓ.ም ያሉት ዓመታት ብዛት
43	የዕድገት በኅበረት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ በዓል የተከበረበት	**1967**	**30**
44	የገጠርን መሬት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	**1967**	**30**
45	የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	**1967**	**30**
46	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ያረፉበት	**1967**	**30**
47	የእናት አገር ጥሪ የተደረገበት	**1969**	**28**
48	ኢ.ሠ.ፓ.አ.ኮ የተመሰረተበት	**1972**	**25**
49	የመጀመሪያው የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተካሄደበት	**1976**	**21**
50	የኢ.ሠ.ፓ. ምሥረታና የ10ኛው የአብዮት በዓል የተከበረበት	**1977**	**20**
51	የግንቦት 8 መፈንቅለ መንግሥት	**1981**	**16**
52	ኢህአዴግ አዲስ አበባን የተቆጣጠረበት	**1983**	**14**

የ1997 ዓ.ም የግብርና ናሙና ጥናት የተለያዩ የግብርና መረጃዎች መሰብሰቢያ መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ወደ ዋናው መ/ቤት መመለሻ ወቅት

ተራ ቁ	የቅጽ ዓይነት	የሚጀመርበት	የሚጠናቀቅበት	መረጃ የተሞላባቸው ቅጾች ወደ ዋናው መ/ቤት መመለሻ ወቅት	አስተያየት

1	ግ.ና.ጥ 97/1	ጳጉሜ 1/96	ጳጉሜ 4/96	መስከረም 30/97	
2	ሰ.ት.ጥ 97/2	መስከረም 20/97	መስከረም 30/97	ጥቅምት 5/97	
3	ቅ.ማ.ሰ.ግ.ጥ 97/1	መስከረም 2/97	መስከረም 15/97	መስከረም 20/97	በወረዳ ደረጃ
4	ግ.ና.ጥ 97/3ሀ	መስከረም 2/97	መስከረም 15/97	መስከረም 30/97	ለ10 ቤተሰቦች የትንበያ ሰብሎችን የያዘ
5	ግ.ና.ጥ 97/3ሐ	መስከረም 2/97	መስከረም 15/97	መስከረም 30/97	ለ10 ቤተሰቦች የትንበያ ሰብሎችን የያዘ
6	ግ.ና.ጥ 97/3ሀ-3መ	መስከረም 20/97	ህዳር 30/97	ታህሳስ 15/97	የ15 ቤተሰቦችና የ10 ቤተሰቦች የተረፈውን
7	ግ.ና.ጥ 97/4	መስከረም 2/97	መስከረም 30/97	የካቲት 20/97	
8	ግ.ና.ጥ 97/5	መስከረም 2/97	ጥር 30/97	የካቲት 20/97	
9	ግ.ና.ጥ 97/7	ህዳር 1/97	ህዳር 10/97	ታህሣሥ 15/97	
10	ግ.ና.ጥ 97/8ሀ-8ለ	ሚያዚያ 15/97	ግንቦት 30/97	ሰኔ 15/97	የበልግ የበልግ
11	ግ.ና.ጥ 1ሀ፣1ለ፣ 2ሀ፣2ለ፣3፣4	ግንቦት 1/97	ግንቦት 30/97	ሰኔ 15/97	የሰፋፊ እርሻዎች